

การเพิ่มศักยภาพ... ตัวแบบเชิงธุรกิจและโครงข่ายการตลาด เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก จากทรัพยากรไฟจังหวัดปราจีนบุรี อย่างยั่งยืนผ่านกระบวนการเรียนรู้ ตลอดห่วงโซ่คุณค่า

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วารุณี อริยวิริยะนันท์
 หัวหน้าโครงการวิจัย

PROGRAM 17 การแก้ปัญหาวิกฤติของประเทศ

“การสร้างแผนธุรกิจเพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานรากรองรับการเปลี่ยนแปลง
 และวิกฤตด้านเศรษฐกิจและแก้ไขปัญหาคอขวดความยากจน”
 วันพฤหัสบดี ที่ 11 สิงหาคม 2565 เวลา 08.30-13.30 น.
 ณ ห้องประชุมโรงแรมอัสคิน แกรนด์ คอนเวนชัน โฮเทล กรุงเทพมหานคร

เมืองไฟ...ปราจีนบุรี

1 การนำเสนอ โจทย์ ที่มาและความสำคัญ ของปัญหา (แบบกระชับ) วัตถุประสงค์ Framework และ output

เอกสารฉบับนี้ได้รับการสนับสนุน
จากสำนักงานวิจัย
และเผยแพร่ผลงานวิจัย
โดย หน่วย บพข.

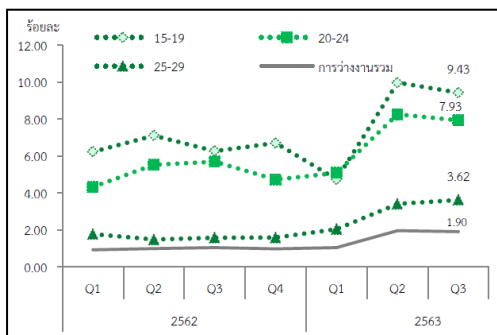
● โจทย์ ที่มาและความสำคัญของปัญหา

จากภาวะ COVID-19 เกิดมาตรฐานการปิดเมืองอย่างเข้มงวดทั่วโลก ภาคธุรกิจโดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจท่องเที่ยวต้องหยุดชะงักลง ปัญหาและข้อจำกัดด้านการส่งออกสินค้าและ/หรือบริการบางประเภท โดยเฉพาะในกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่มีความเปราะบางและมีขีดความสามารถในการรองรับความเสี่ยงต่ำ

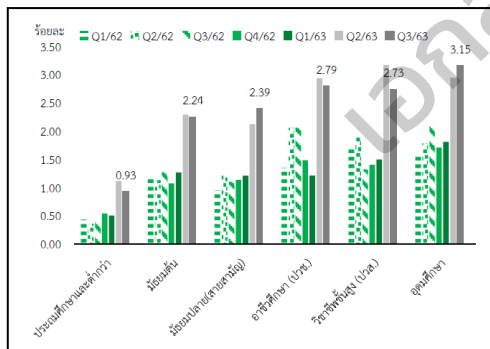
- ธุรกิจเกิดปัญหาด้านการขาดสภาพคล่อง
- เกิดความเสี่ยงในการปิด/เลิกกิจการ
- ส่งผลให้เกิดการเลิกจ้างและมีคนตกงานจำนวนมาก กระทบต่อภาคครัวเรือนที่มีความเสี่ยงตกเป็นคนจนจากการว่างงาน
- เกิดการเคลื่อนย้ายและอพยพของกลุ่มแรงงานสู่ท้องถิ่นและชุมชน

1. ประเทศไทยหลัง COVID-19

อัตราการว่างงานรายอายุ

อัตราการว่างงานตามระดับการศึกษา

Ref. กองพัฒนาข้อมูลและตัวชี้วัดสังคม, 2563

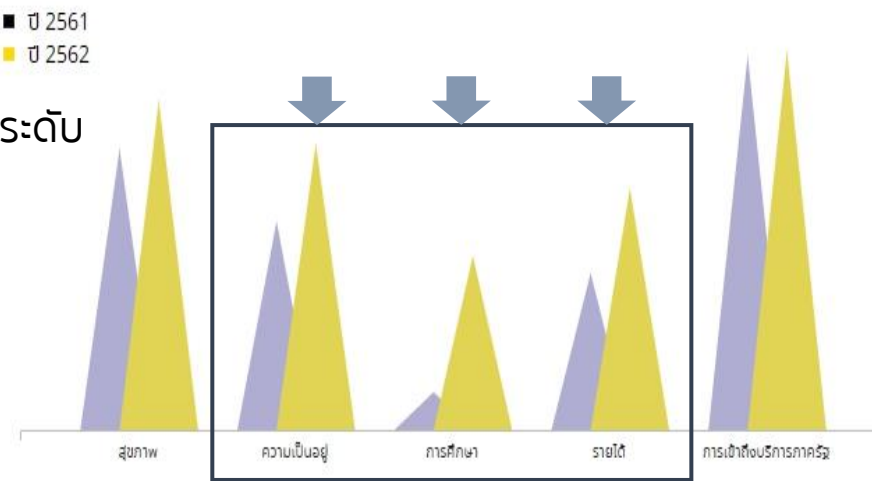
2. จ.ปราจีนบุรี หลัง COVID-19

เศรษฐกิจจังหวัดปราจีนบุรี ด้านอุปทาน (การผลิต) พบว่า...

- **ดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรม หดตัวร้อยละ -15.9** (เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน)
- **ดัชนีผลผลิตภาคบริการ หดตัวร้อยละ -39.3** (เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน)
- **รายได้จากนักท่องเที่ยว หดตัวร้อยละ -42.6** จากผลกระทบของโรคไวรัส Covid 19

Ref. รายงานภาวะเศรษฐกิจการคลังจังหวัดปราจีนบุรี, 2563

3. ประเด็นที่ควรพัฒนาและยกระดับของจังหวัดปราจีนบุรี คือ ด้านการศึกษา ด้านรายได้ และด้านความเป็นอยู่

Ref. <https://www.tpmmap.in.th>

โอกาสจากทรัพยากรในพื้นที่

ป่าไฟ 1 เฮกเตอร์ (6.25 ไร่) สามารถเก็บกัก CO₂ 100-400 ตัน/ปี และดินในพื้นที่ป่าถูกฟื้นฟู (Ly et.al.2012, INBAR,2018)

1. พื้นที่ศักยภาพ การปลูกไฟ จ.ปราจีนบุรี

- เนื้อที่ปลูกไฟจำนวน 21,998 ไร่
- ผู้ปลูก 2,678 ครัวเรือน
- ผลผลิต 23,653,540 ตัน
- ผลผลิตต่อไร่ 1,197 กิโลกรัม/ไร่
- ราคาขายได้เฉลี่ย 11.37 บาท/กิโลกรัม

กลุ่มไฟแปลงใหญ่ จ.ปราจีนบุรี 6 กลุ่ม (จากเดิม 4 กลุ่ม)
สมาชิกเกษตรกรรวม 203 ราย
พื้นที่ 2,125 ไร่
**การรวมกลุ่มเพิ่มเพราะมี Demand

2. การใช้ประโยชน์จากไฟ

ส่วนปลายลำ/กิ่งก้าน

- แผ่นไม้ประกอบ เช่น แผ่นชั้นไม้ไฟอัด แผ่นฉนวนกันความร้อนจากไฟ
- แผ่นใยไฟอัดซิเมนต์ เป็นต้น
- เชื้อและกระดาษจากไฟ
- เชื้อเพลิงอัดแท่ง

ส่วนใบ

- ชาใบไฟ
- สารสกัดจากใบไฟ
- ผลิตภัณฑ์ชีวภาพ

ส่วนกลางลำ

- ไม้ไฟแปรรูป
- ไฟอัดประสาน
- แผ่นปาร์ติจากไฟ
- เฟอร์นิเจอร์

ส่วนโคนลำ

- บ้านและโรงเรือนจากไม้ไฟ
- ถ่านไม้ไฟ
- ถ่านกัมมันต์
- แผ่นถ่านไม้ไฟอัดซิเมนต์
- ไม้อัด
- เฟอร์นิเจอร์

ส่วนหน่อ

- หน่อไม้ดอง
- หน่อไม้สด/แห้ง

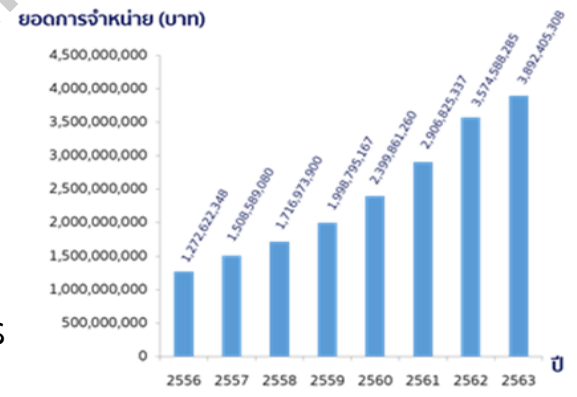
ชีส้อย/ซีกบ/กิ่งไฟ/ใบไฟ
เศษเหลือทิ้งจากการบวนการผลิต
• เชื้อเพลิงอัดเม็ด

ปริมาณการปลูกไฟเพื่อ การจำหน่ายในจังหวัด

1. ไฟตงศรีปราจีน 64.10%
2. ไฟเขียวอีสาน 20.51%
3. ไฟเลี้ยง 10.26%
4. ไฟลำมะรอก ฟาสีสุก 5.13%

**ยังไม่เพียงพอ

3. มูลค่าทาง เศรษฐกิจ ของไฟที่ เกี่ยวข้องกับ ผู้ประกอบการ

พสก. OTOP 33.33% ต้องสั่งลำไฟจากแหล่งปลูกภายนอกจังหวัดผ่านพ่อค้าคนกลาง

เชื่อมโยงตลาด...สร้างโอกาส ในระดับชุมชน ทรัพยากรไฟ โอกาสของธุรกิจในพื้นที่ จ.ปราจีนบุรี

- รูปแบบเศรษฐกิจในโลกใหม่หลังโควิด-19
1. เศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy)
  2. เศรษฐกิจใส่ใจ (Care Economy)
  3. เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy)

● วัตถุประสงค์

01

เพื่อศึกษาตัวแบบเชิงธุรกิจและโครงข่ายการตลาดบนฐานทรัพยากรไฟ
ที่สามารถต่อยอดสู่การสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์และบริการเชิงสุขภาพที่ตอบโจทย์ตลาดภายในประเทศ

02

เพื่อออกแบบและพัฒนาตัวแบบเชิงธุรกิจบนฐานทรัพยากรไฟจังหวัดปราจีนบุรี
ที่สามารถยกระดับรายได้ของกลุ่มเป้าหมายในจังหวัดปราจีนบุรี และใช้ความร่วมมือของ
ภาคีเครือข่ายภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาครัฐ และภาควิชาการ
หนุนเสริมการขับเคลื่อนสู่เชิงพาณิชย์

03

เพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถการแข่งขันทางการตลาด
ของผู้ประกอบการและธุรกิจในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด 19
ผ่านการเรียนรู้ในเวทีที่เชื่อมโยงบนฐานทรัพยากรไฟจังหวัดปราจีนบุรี

04

เพื่อพัฒนาพื้นที่การเรียนรู้บนระบบนิเวศไฟจังหวัดปราจีนบุรี
ที่นำไปสู่การสร้างเสริมคุณภาพชีวิตและสุขภาวะของคนในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

จากสถานการณ์โรคโควิด-19 ได้ มีอัตราการว่างงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.6 (จากร้อยละ 0.5 เป็น ร้อยละ 2.1) เทียบกับปี 2562
มีประชาชนที่กลับคืนถิ่นและมาทำงานในภาคเกษตรกรรมในปี 2563 เพิ่มขึ้น 1,760 พันคน (สำนักงานสถิติจังหวัดปราจีนบุรี, 2564)

ประเภทลูกค้า	ก่อน COVID-19	หลัง COVID-19
1. รีสอร์ท	✓	✓
2. ลูกค้าตะวันตกกลาง	✓	✗
3. ลูกค้าใหม่		✓
- ลูกค้าคนชิวที่อยู่ในประเทศไทย		✓
- ลูกค้า work from home		✓
- ลูกค้าวัยรุ่น ช้อปไปนานเอง โดยวิสาหกิจสอนออนไลน์		✓
- ลูกค้าที่ทำงาน knockdown		✓
- ลูกค้าที่เป็นครู นักเรียน		✓

กิจกรรมที่ 2

- ต้องการงานพัฒนาและออกแบบเส้นตอก
จัดการโครงสร้างการผลิตและโครงสร้างราคาที่สามารถแข่งขันได้ทางการตลาด

วิจัย: Capacity/Character/Property

กิจกรรมที่ 1

- ขาดแผนธุรกิจปลูกไฟฟ้าตามศักยภาพพื้นที่และความต้องการตลาด
- ต้องการเพิ่มทักษะและการจัดการการปลูกไฟฟ้าเพื่อจำหน่าย
- ต้องการการสะสมพันธุ์ไฟ และการใช้ประโยชน์จากไฟ

วิจัย: พันธุ์ไฟ/การปลูก/Yield

ปลูก

ลำไฟ

เส้นตอก

แปรรูป

หน่อไม้

หน่อไม้ตอง

วิจัย: Capacity/Standard/Cost

กิจกรรมที่ 3

- ต้องการยกระดับกระบวนการผลิตและผลิตภัณฑ์หน่อไม้ตอง
น้ำมะพร้าวที่มีคุณภาพและปลอดภัยตามมาตรฐานอาหาร
- ขยายตลาดไปยังภาคบริการและภาคอุตสาหกรรม

บริการ

เรียนรู้เชิงนิเวศ/
บริการสุขภาพ

กิจกรรมที่ 4 วิจัย: Course/Activity/Service

ต้องการแผนธุรกิจและผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในงานบริการ

โรคโควิด-19 ส่งผลกระทบอย่างหนักต่อสปารัฐกิจสภาและขนาดแผนไทยของชุมชนตำบลลงมิ่ง เนื่องจากเป็นธุรกิจที่พึ่งพิงรายได้จากนักท่องเที่ยว กิจกรรมยังคงไม่กลับมาฟื้นตัวเป็นปกติ จากปริมาณนักท่องเที่ยวหายไปและกำลังซื้อของผู้บริโภคในประเทศที่ลดลง ทำให้ประชาชนในพื้นที่จำเป็นต้องปรับตัว เช่น ปิดกิจการชั่วคราว และปรับเปลี่ยนรูปแบบบริการ

พื้นที่เรียนรู้

วิจัย: เรียนรู้เชิงนิเวศ/เรียนรู้อาชีพ

กิจกรรมที่ 5

สร้างการเรียนรู้อย่างยั่งยืนในพื้นที่

- Bamboo City เศรษฐกิจจากการค้าขายไฟที่ยั่งยืน เชื่อมโยงการท่องเที่ยว-การเรียนรู้
- คนในพื้นที่/Stakeholder รู้ข้อมูล-เข้มแข็ง
- Business Model สร้างโอกาสรองรับวิกฤติ
- จ.ปราจีนบุรี มีศักยภาพทางการตลาด
- Contribution ระบบคุณค่า

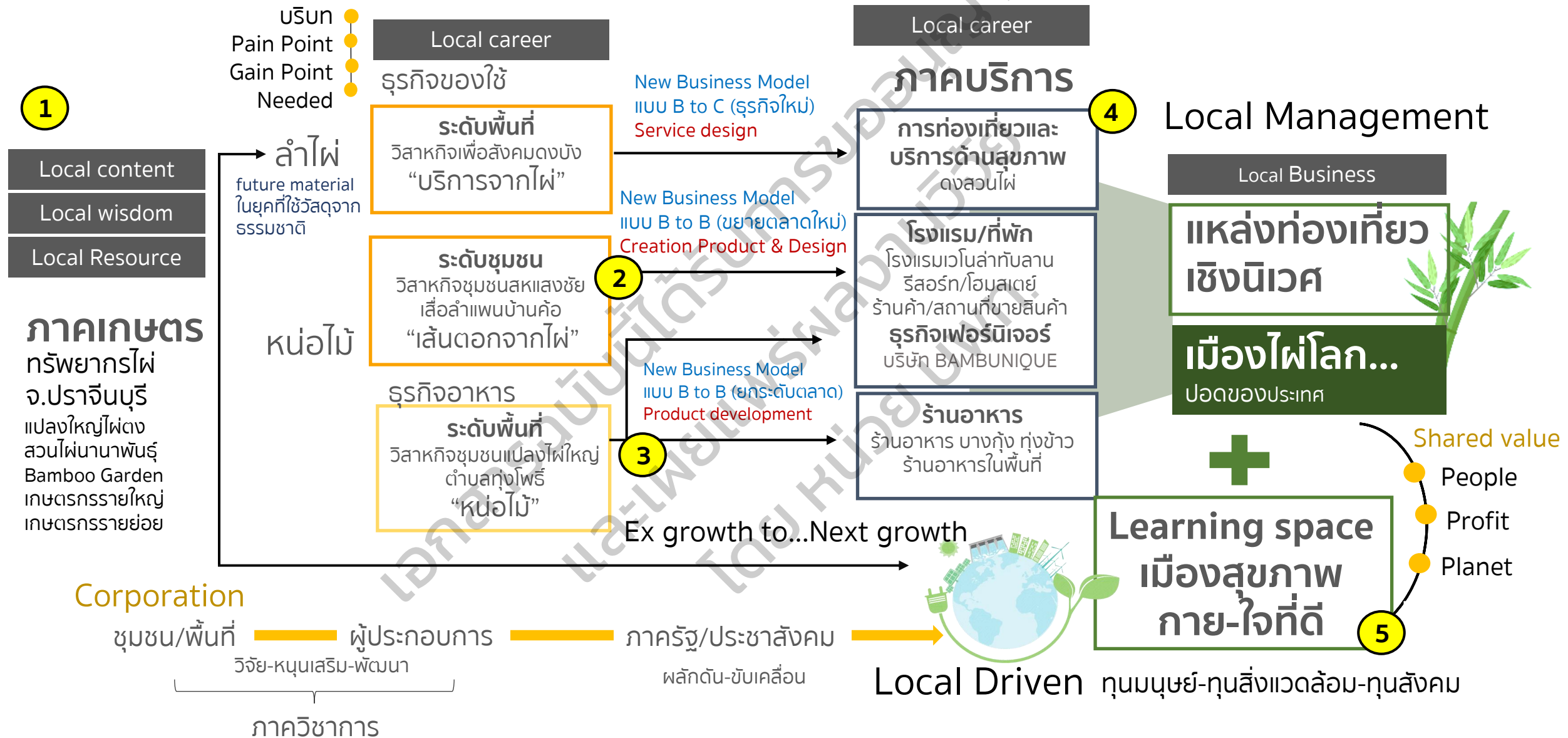
กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	ภาพรวมของพื้นที่
<p>ผลกระทบเชิงลบ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ราคาหน่อไม้สดในช่วงฤดูกลางฤดู ไม่คุ้มต้นทุน <p>ผลกระทบเชิงบวก</p> <ul style="list-style-type: none"> • มียอดจำหน่ายผลิตภัณฑ์หน่อไม้เพิ่มมากขึ้น • การขายถูกปรับรูปแบบไปสู่ออนไลน์ • เริ่มมีการจ้างแรงงานในชุมชน • บริการขนส่ง/จัดส่งสดขยายตัว หนุนเสริมการขายรูปแบบออนไลน์ 	<p>ผลกระทบเชิงลบ</p> <ul style="list-style-type: none"> • รายได้จากนักท่องเที่ยวลดลง • ร้านอาหาร/ธุรกิจภาคบริการมี ยอดขาย/รายได้ลดลง หรือต้องปิดกิจการ • แรงงานกลับเข้าสู่พื้นที่ มีจำนวนคนว่างงานมากขึ้น

ภาคเอกชน

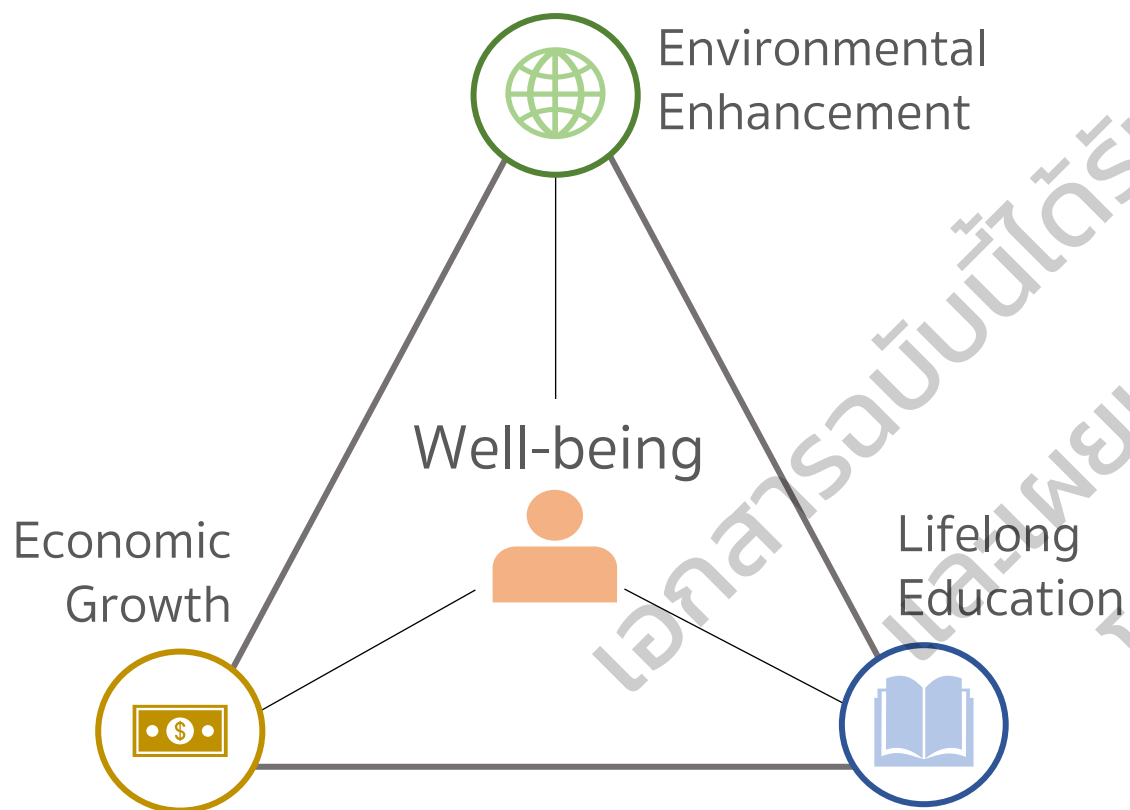
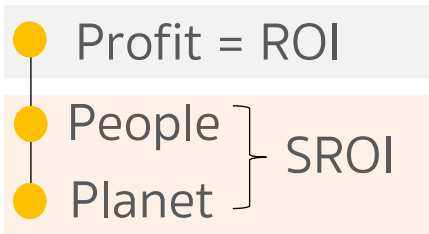
ขาย

ผู้บริโภค

● กรอบวิจัยและความเชื่อมโยงของกิจกรรมวิจัย...ฐานทรัพยากรไฟ จ.ปราจีนบุรี

3P

● ผลผลิตและเป้าหมายทั้งโครงการ

ผลผลิต	จำนวน	หน่วยนับ
ตัวแบบเชิงธุรกิจบนฐานทรัพยากรไฟในภาคการเกษตร/ภาคบริการจังหวัดปราจีนบุรี	3	รูปแบบ
รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	1	รูปแบบ
พื้นที่เรียนรู้เรื่องไฟ	1	พื้นที่
กลไก/ภาคีความร่วมมือในพื้นที่	1	กลไก
โครงข่ายทางการตลาดบนฐานทรัพยากรไฟ	1	โครงข่าย

เป้าหมาย (เชิงปริมาณ)	จำนวน	หน่วยนับ
ยกระดับรายได้ของกลุ่มธุรกิจเส้นตอกจากไฟ	30	ร้อยละ
ยกระดับรายได้ของกลุ่มธุรกิจหน่อไม้	30	ร้อยละ

เป้าหมาย (เชิงคุณภาพ)
คุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ดีขึ้นจากการมีสัมมาชีพในพื้นที่
สุขภาวะของคนในพื้นที่ดีขึ้นจากการมีสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศที่ดี

2

ผลการดำเนินการของโครงการวิจัย
การกำหนดตัวแบบเชิงธุรกิจ
และสร้างโครงข่ายตลาด
บนฐานทรัพยากรไฟ

วิธีการดำเนินงานวิจัยและเครื่องมือการวิจัย

เป้าประสงค์	ผู้ใช้ประโยชน์	รูปแบบธุรกิจ	กระบวนการ	Product/ Platform	การดำเนินงาน	กิจกรรม
- ยอดระดับรายได้กลุ่มเป้าหมายอย่างน้อย 30%	กลุ่มไฟแปลงใหญ่ 6 กลุ่ม	Business to Business (B to B) ศูนย์เรียนรู้เรื่องไฟพื้นที่ปอดของจังหวัด	- การปลูกไฟ - การจัดโซนพื้นที่ระบบนิเวศ	ไฟ/ระบบนิเวศไฟ	วิจัย-พัฒนา	กิจกรรมที่ 1
- ยอดระดับรายได้กลุ่มเป้าหมายอย่างน้อย 30% - สร้างการจ้างงานในพื้นที่	วิสาหกิจชุมชนสหแสงชัยเสื่อลำแพนบ้านค้อ	Business to Business (B to B) (ขยายตลาดจากเดิมที่ขายถึงผู้บริโภค เป็นการขายให้กับผู้ประกอบการ)	- การเดินตอกที่ได้คุณภาพมาตรฐาน ตามตลาด - การเพิ่มทักษะการผลิตเส้นตอก, การย้อมสี	เส้นตอกจากไฟ	วิจัย	กิจกรรมที่ 2
ยอดระดับรายได้กลุ่มเป้าหมายอย่างน้อย 30%	วิสาหกิจชุมชนแปลงไฟใหญ่ตำบลทุ่งโพธิ์	Business to Business (B to B) (ยกระดับจากผลิตภัณฑ์ชุมชนเป็นผลิตภัณฑ์ในสถานประกอบการ)	- การพัฒนารูปแบบหม้อไม้สำหรับใช้ในธุรกิจบริการ - การควบคุมคุณภาพและมาตรฐานของหม้อไม้	หม้อไม้ดอง หม้อไม้ต้ม หม้อไม้แปรรูป	วิจัย	กิจกรรมที่ 3
- รายได้ภาคการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 5% - จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 5	ตำบลดงบัง	Business to Customer (B to C)	การออกแบบรูปแบบธุรกิจท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ (ฟื้นฟูธุรกิจท่องเที่ยว)	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและสุขภาพ	วิจัย-พัฒนา	กิจกรรมที่ 4
- เพิ่มขีดความสามารถในการเรียนรู้ของคนในพื้นที่เป้าหมาย - ยอดระดับคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดปราจีนบุรี	Business to Customer (B to C)	- การออกแบบพื้นที่และ กิจกรรมการเรียนรู้เรื่องไฟแบบครบวงจร	Learning space	วิจัย-พัฒนา	กิจกรรมที่ 5
- การขับเคลื่อนพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม	จังหวัดปราจีนบุรี	การสร้างเครือข่ายและความร่วมมือ	- การสร้างกลไกและภาคีเพื่อขับเคลื่อนงานวิจัยสู่การสร้างผลกระทบเชิงบวก	เมืองไฟ...ปอดของจังหวัดปราจีนบุรี	ร่วมมือ-ผลักดัน-ขับเคลื่อน	ชุดโครงการ

● **ตัวแบบเชิงธุรกิจที่ 1**

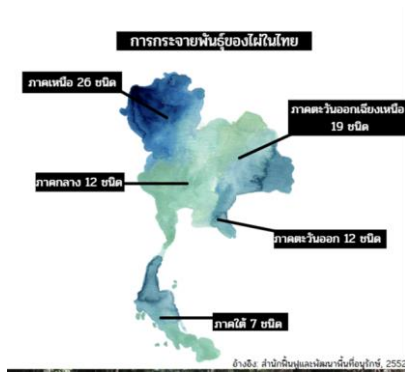
การบริหารจัดการพื้นที่และทรัพยากรไฟเพื่อ
ออกแบบและพัฒนาระบบนิเวศเมืองไฟ

ดร.สุกัญญา ชัยพงษ์ และผู้ร่วมวิจัย

เอกสารฉบับนี้ได้รับรองโดย
และเผยแพร่ฟรี
โดย ศูนย์

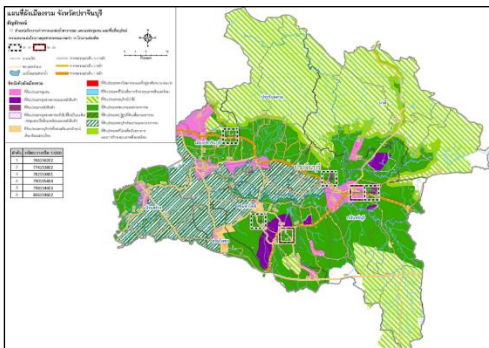
● กิจกรรมที่ 1

การบริหารจัดการพื้นที่และทรัพยากรไฟเพื่อออกแบบและพัฒนาระบบนิเวศเมืองไฟ

จ.ปราจีนบุรี มีความหลากหลายของไฟ 6 สกุล 18 ชนิด

- อ.เมือง 12 ชนิด
- อ.ประจันตคาม (ต.ตงบัง) 9 ชนิด
- อ.บ้านสร้าง (ต.บางพลอง) 6 ชนิด
- อ.ศรีมโหสถ (ต.โคกปี่) 6 ชนิด
- อ.ทับลาน 6 ชนิด

จ.ปราจีนบุรีมีการใช้ที่ดินประเภทเกษตรกรรมมากที่สุด 52.54%
 มีเนื้อที่ปลูก 21,998 ไร่
 จากครัวเรือนผู้ปลูกไฟจำนวน 2,678 ครัวเรือน
 ผลิตเฉลี่ย 1,197 กก./ไร่ (หน่อ)

1

การพัฒนาหลักสูตรการอบรมการปลูกไฟเพื่อจำหน่าย

กลุ่มเป้าหมาย : ผู้สนใจเกี่ยวกับการปลูกไฟเพื่อสร้างอาชีพ

ผลผลิต : หลักสูตรอบรมการปลูกไฟอย่างน้อย 2 หลักสูตร

1. การปลูกไฟเพื่อการจำหน่ายหน่อ
2. การปลูกไฟเพื่อการจำหน่ายลำ

จังหวัดปราจีนบุรี มีความหลากหลายของไฟในจังหวัดปราจีนบุรี พบ 6 สกุล 18 ชนิด และผลิตสินค้าจากไฟอย่างครบวงจร

ประโยชน์ของไฟ

ด้านอุปโภคบริโภค

- ใช้เพื่อการบริโภคหน่อ
- ใช้เนื้อไม้เพื่องานก่อสร้าง เช่น ไม้ค้ำยัน รั้ว หรือสร้างกระท่อ
- ใช้เนื้อไม้เพื่องานหัตถกรรม

ด้านสิ่งแวดล้อม

- ป่าไฟสามารถเก็บกักคาร์บอนได้และดินในพื้นที่ป่าถูกฟื้นฟู
- ดินในป่าไฟมีปริมาณอินทรีย์คาร์บอนสะสมมากกว่า ดินในพื้นที่เกษตรกรรม 60 ตันต่อปี

3

ออกแบบแหล่งเรียนรู้พันธุ์ไฟเพื่อการสะสมพันธุ์ไฟและการใช้ประโยชน์จากไฟ

กลุ่มเป้าหมาย : ภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และผู้สนใจไฟ

ผลผลิต : แหล่งเรียนรู้พันธุ์ไฟจำนวน 1 พื้นที่ สะสมไฟจำนวนอย่างน้อย 18 ชนิด

พัฒนาหลักสูตรการอบรมเพื่อเพิ่มรายได้ 10%

สภาพพื้นที่ จ.ปราจีนบุรี

พื้นที่เกษตรกรรม 1,649,943 ไร่ (52.54%)

- ปลูกนาข้าว 665,962 (21.21%)
- พืชไร่ 341,700 ไร่ (10.88%)
- ไฟ 33,140 ไร่

ผู้ผลิต

กลุ่มวิสาหกิจไฟแปลงใหญ่ จ.ปราจีนบุรี

ใบ ผลิตขาย 3.23%

ไฟตงศรีปราจีน ผลิตขาย 100% กก.ละ 35 บาท

ลำ ผลิตขาย 30.65%

ไฟตงศรีปราจีน ผลิตขาย 93.33%

ไฟเสียง ผลิตขาย 6.67% เจลีย 43,636 ลำต่อครัวเรือน/ปี

BAMBOO

หน่อ ผลิตขาย 54.84%

ไฟตงศรีปราจีน ผลิตขาย 57.14% (เฉลี่ย 6,300 กก.ต่อไร่/ปี) เจลีย กก.ละ 20 บาท

ไฟเขียวอีสาน ผลิตขาย 28.57% (เฉลี่ย 9,360 กก.ต่อไร่/ปี) เจลีย กก.ละ 15 บาท

อินท์ ผลิตขาย 14.29%

ต้นพันธุ์ไฟ ผลิตขาย 11.29% ราคาเฉลี่ยกอละ 30 บาท

พัฒนาแหล่งเรียนรู้พันธุ์ไฟของจังหวัดปราจีนบุรีเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ด้านไฟ

เพิ่มศักยภาพการผลิตของเกษตรกรและวิสาหกิจไฟแปลงใหญ่เพิ่มรายได้ 20%

ดร.สุกัญญา ชัยพงษ์ คณะเทคโนโลยีการเกษตรและสิ่งแวดล้อม

วิธีการดำเนินงานวิจัย

ผู้แปรรูป

ผลิตภัณฑ์ไฟ OTOP จ.ปราจีนบุรี

ชนิดไฟที่ตลาดต้องการในจังหวัด

- ไฟตงศรีปราจีน ไฟเขียวอีสาน ไฟเสียง ไฟรวก ไฟสีสุก ไฟลำมะรอก และไฟป่า

วัตถุดิบได้มาจาก

- สั่งซื้อจากแหล่งอื่น 50%
- ปลูกเอง 37.5%
- ป่า 12.5%

ไฟไม่เพียงพอต่อความต้องการทั้งภายในและภายนอกจังหวัด

2

การพัฒนาแผนธุรกิจการปลูกไฟตามศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด

กลุ่มเป้าหมาย : วิสาหกิจไฟแปลงใหญ่ จ.ปราจีนบุรี และเกษตรกรผู้ปลูกพืชไร่ จ.ปราจีนบุรี

ผลผลิต : แผนธุรกิจการปลูกไฟอย่างน้อย 3 แผน (จำหน่ายลำ หน่อ และต้นพันธุ์)

กิจกรรมที่ 1 การบริหารจัดการพื้นที่และทรัพยากรไฟเพื่อออกแบบและพัฒนาระบบนิเวศเมืองไฟ (ต่อ)

แบบสำรวจ
(เครื่องมือที่ใช้)

การใช้ไฟของ
สถานประกอบการ

1. ผลการสำรวจการใช้ไฟของสถานประกอบการ

Demand Pull

ข้อมูลพื้นฐาน
ชื่อ-สกุล ..... อายุ ..... ปี
ชื่อสถานประกอบการ .....
ที่อยู่ ..... หมู่ที่ ..... ถนน ..... ตำบล .....
อำเภอ ..... จังหวัด .....
จุดขายผลิตภัณฑ์.....
พื้นที่ขายปลีก/ครัวเรือน/ร้านค้า/ร้านอาหาร/โรงแรม/รีสอร์ท น้อยกว่า 1 ปี 1-3 ปี 3-5 ปี มากกว่า 5 ปี

ข้อมูลธุรกิจ
แหล่งผลิตไฟ.....
 เจ้าประจำ ไม่ประจำ/ประจำบางวัน
ปีของการซื้อวัตุดิบ.....
การขนส่ง (ขนส่งอย่างไร โทรคมนาคม).....

การเลือกวัตถุดิบที่สั่งซื้อ.....
ความถี่ในการซื้อวัตุดิบ.....
ปริมาณการซื้อวัตุดิบในแต่ละครั้ง.....
ราคาซื้อวัตุดิบต่อถัวย..... 1 ครั้ง.....
หากมีผลผลิตเกินความต้องการ (ผู้ค้า และผู้ซื้อ)

ข้อมูลผลิตภัณฑ์
ประเภทผลิตภัณฑ์.....
ส่วนที่ใช้ หนึ่ง 2 ชิ้นต่อครั้ง ส่วนประกอบ.....

ชนิดหรือพันธุ์ไม้ที่ใช้.....
เหตุผลที่ใช้ชนิดหรือพันธุ์ไม้.....
ชนิดหรือพันธุ์ไม้ที่สามารถทดแทนได้ (ถ้ามี).....
ปริมาณการใช้วัตุดิบ (ต่อผลิตภัณฑ์ 1 ชิ้น).....
ปีสุดท้ายที่ซื้อวัตุดิบ.....

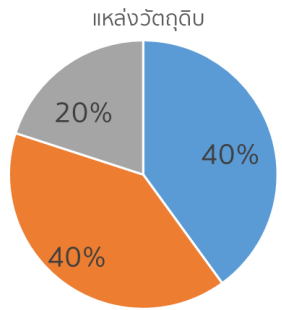
วิธีแก้ปัญหา.....

2) ส่วนผู้ซื้อ
2.1) ข้อมูลความต้องการ
 ไม่ใช้
 สีขาว/สีน้ำตาล และสีอื่นๆ (ระบุสีที่ต้องการ)
 สีน้ำตาล
 สีดำ/สีเทา
 สีอื่น (ระบุสีที่ต้องการ)
2.2) ข้อมูลผู้ซื้อ
 ส่วนหนึ่งที่ซื้อเพื่อการตลาด (ใช้ใช้จำนวนและการขนส่ง)
 ซื้อเพื่อใช้
 ซื้อเพื่อการตลาด (ระบุสี) ..... ถนน ..... ตำบล .....
ชื่อร้านค้า ..... อำเภอ ..... จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ .....

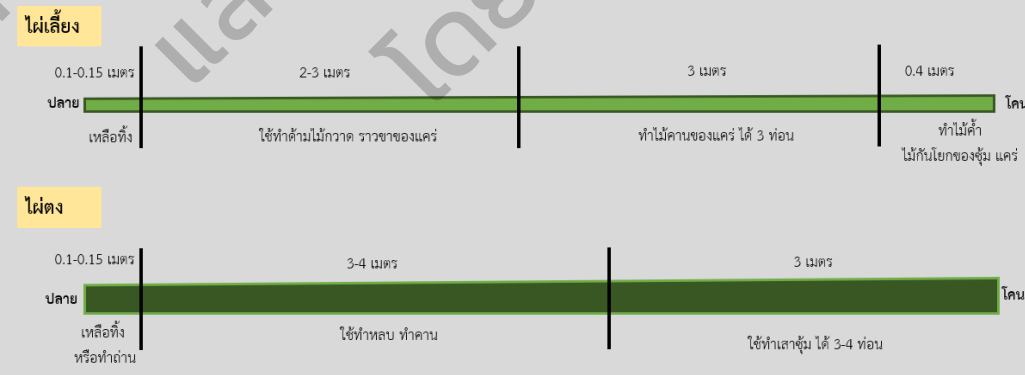
สถานประกอบการ	สินค้า	ภาพสินค้าที่จำหน่าย	ไฟที่ใช้	ความถี่ที่ใช้
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพสหแสงชัยเสื่อลำแพนบ้านค้อ	เสื่อลำแพน		ใช้ลำของไฟสีสูง ไฟเสี้ยน ไฟดำ ไฟตง	ขึ้นอยู่กับคำสั่งซื้อผลิตภัณฑ์มากที่สุด 100 ลำ ราคา 100 บาท/ลำ (ผ่านกระบวนการแช่น้ำยากันรา)
ไอเดียดา	โต๊ะชุด กระโจมไม้ ไฟ ชุมไม้ไฟ		ใช้ลำของไฟสีสูง ไฟป่า ไฟตง ไฟเสี้ยน	2 เดือนครั้ง ครั้งละ 1,000 ลำ ราคา 10,000 บาท (คิดเป็นราคาลำไฟ 10 บาท/ลำ)
ขุนเขาว บ้านไม้ไฟ	บ้านไม้ไฟ เฟอร์นิเจอร์ไม้ไฟ		ใช้ลำของไฟตงใหญ่ ไฟเสี้ยน อายุ 3 ปีขึ้นไป	สั่งซื้อเรื่อยๆ ซื้อครั้งละ 1,000 ลำ ราคา 4,000-10,000 บาท (คิดเป็นราคาลำไฟ 4-10 บาท/ลำ)
บ้านไม้ไฟ สวนไฟงาม ปราจีนบุรี	บ้านไม้ไฟ		ใช้ลำ ของไฟเสี้ยน ไฟตง อายุมากกว่า 2 ปี	สั่งซื้อเมื่อวัตถุดิบหมด ขนส่งเอง ราคา 30,000 บาทครั้ง ได้ไฟ 800 ลำ (บ้าน 1 หลัง ขนาด 6*8 เมตร) คิดเป็นราคาลำไฟ 37.5 บาท/ลำ

สำหรับผู้ซื้อ

ผลการสำรวจการใช้ไฟ
ของสถานประกอบการ

■ ซื้อจากเจ้าประจำ ■ ซื้อจากตลาดทั่วไป ■ ปลูก/ซื้อเอง/สมาชิก

ประเภทสินค้า

- ไฟขนาด 2-2.5 นิ้ว
- ไฟขนาด 2.5-3 นิ้ว
- ไฟขนาด 3-3.5 นิ้ว

● กิจกรรมที่ 1 การบริหารจัดการพื้นที่และทรัพยากรไฟเพื่อออกแบบและพัฒนาระบบนิเวศเมืองไฟ (ต่อ)

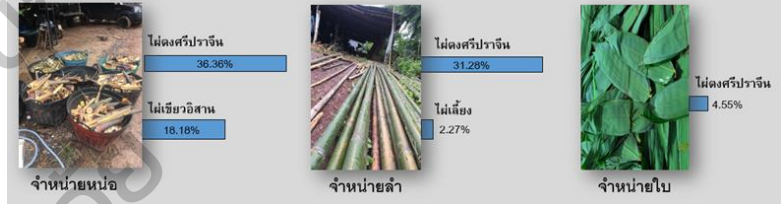
แบบสัมภาษณ์ in-dept interview / สัมภาษณ์แบบ face to face interview
(เครื่องมือที่ใช้)

1. รายชื่อสมาชิกวิสาหกิจไฟแปลงใหญ่ และผู้ปลูกไฟเพื่อการค้า Supply Push

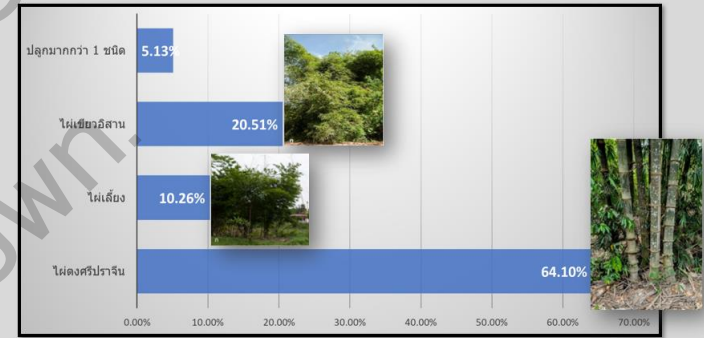
รวมพื้นที่ ประมาณ 593 ไร่

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ตำบล	อำเภอ	ชนิดไฟที่ปลูก	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ตำบล	อำเภอ	ชนิดไฟที่ปลูก	พื้นที่ปลูก (ไร่)
1	นางบุญเรือง ศรีสุข	เป็นหอม	เมือง	ไฟแดง	4	23	นายวินเพ็ญ อุดมทรัพย์	ทุ่งโพธิ์	นาดี	ไฟเหลือง	4
2	นางละมแก้วแหวนแก้ว	เป็นหอม	เมือง	ไฟแดง	14	24	นางทองน้อย ไชยกุล	ทุ่งโพธิ์	นาดี	ไฟเหลือง	3
3	นางคำรา สิบแล	เป็นหอม	เมือง	ไฟแดง	8	25	นายพิณใหญ่ จันทรรัตน์	ทุ่งโพธิ์	นาดี	ไฟดำ	0
4	นางพเยาว์ วัฒนคุณดา	เป็นหอม	เมือง	ไฟแดง	20	26	นางละออง อุดมทรัพย์	ทุ่งโพธิ์	นาดี	ไฟเหลือง ไฟดอก ไฟดำ	5
5	นางหวิณ วงษ์รัตน์	เป็นหอม	เมือง	ไฟแดง	20	27	นายกนกศักดิ์ พรหมมา	โพธิ์งาม	ประจันตคาม	ไฟแดง	8
6	นางละมแก้วแหวนแก้ว	เป็นหอม	เมือง	ไฟแดง	12	28	นายสมชาย แสงจำ	โพธิ์งาม	ประจันตคาม	ไฟแดง	61
7	นางสมศรี รัตนประภา	เป็นหอม	เมือง	ไฟดำ	0	29	นางใจ หมาบ	โพธิ์งาม	ประจันตคาม	ไฟแดง	8
8	นายก้าว บุตรศรี	เป็นหอม	เมือง	ไฟแดง	1	30	นายเกียรติ มหาม	โพธิ์งาม	ประจันตคาม	ไฟเขียวอัสสัม	7
9	นางบุญเลิศ อ่างเจริญ	เป็นหอม	เมือง	ไฟแดง	18	31	นายดำเนิน ผู้ดี	โพธิ์งาม	ประจันตคาม	ไฟแดง	7
10	นายทองเต็มใจ เข็ง	เป็นหอม	เมือง	ไฟแดง	2	32	นางเอี่ยม เอื้อสงฆ์	โพธิ์งาม	ประจันตคาม	ไฟแดง ไฟเขียวอัสสัม	1.2
11	นายเสริม คำหญิง	เป็นหอม	เมือง	ไฟแดง	20	33	นางสำรวย เข็มใจ	โพธิ์งาม	ประจันตคาม	ไฟแดง	26
12	นายปิณ มิสุข	เป็นหอม	เมือง	ไฟแดง	8	34	นางอริยม หมาบ	โพธิ์งาม	ประจันตคาม	ไฟแดง	15
13	นางสำเภา จงรัก	เป็นหอม	เมือง	ไฟแดง	4	35	นางสมาน มหาม	โพธิ์งาม	ประจันตคาม	ไฟแดง	10
14	นางมะลิ พรหมศรี	เป็นหอม	เมือง	ไฟแดง	14	36	นางเจษฎา งาม	โพธิ์งาม	ประจันตคาม	ไฟเขียวอัสสัม	4
15	นางทองบัว วรรณ	เป็นหอม	เมือง	ไฟแดง	5	37	นายบุญบัง จันท	โพธิ์งาม	ประจันตคาม	ไฟเขียวอัสสัม	17
16	นายรังสิคน สันธิ	เป็นหอม	เมือง	ไฟดำ	0	38	นางกษกร ไคระเวียง	โพธิ์งาม	ประจันตคาม	ไฟเขียวอัสสัม	30
17	นายธัญภูมิ แก้วพิภพ	ทุ่งโพธิ์	นาดี	ไฟแดง	8	39	นางสำภา คำภานนท์	โพธิ์งาม	ประจันตคาม	ไฟเขียวอัสสัม	10
18	นางพรทิพย์ สำนอง	ทุ่งโพธิ์	นาดี	ไฟแดง	6	40	นางงอสนธิจาก สันธิ	โพธิ์งาม	ประจันตคาม	ไฟเขียวอัสสัม	5
19	นายวิฑิต เจริญสุข	ทุ่งโพธิ์	นาดี	ไฟแดง	10	41	นางสำสิริ โคกผวยอง	โพธิ์งาม	ประจันตคาม	ไฟเขียวอัสสัม	5
20	นายอำนาจ ล้วนศรี	ทุ่งโพธิ์	นาดี	ไฟแดง	5	42	นางรุ่งฤดี ขาวพูน	โพธิ์งาม	ประจันตคาม	ไฟดำ	75
21	นายสมชาย จำปาอ่อน	ทุ่งโพธิ์	นาดี	ไฟเหลือง	9	43	นางสำล่อง สัน	โพธิ์งาม	ประจันตคาม	ไฟเขียวอัสสัม	15
22	นางทองกลาง ปลอดกัญ	ทุ่งโพธิ์	นาดี	ไฟเหลือง	5	44	นายสืบปน พวงผ่อง	โพธิ์งาม	ประจันตคาม	ไฟดำ	84

ชนิดพันธุ์ไฟเพื่อการจำหน่ายแยกตามประเภท

พันธุ์ไฟที่ปลูก

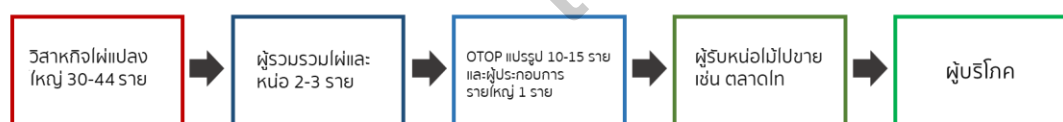

มีการปลูกไฟล้มดอก และไฟราก ชมในพื้นที่

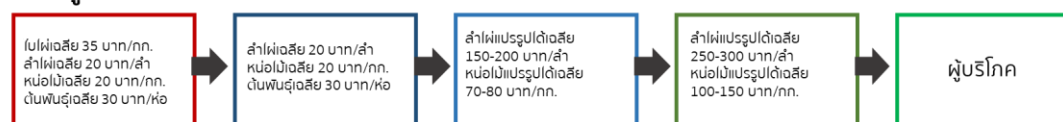
1. Network ของ Supply chain

2. รายละเอียดของแต่ละ Sector

3. ข้อมูล Volume และ Value

แบบสำรวจ (เครื่องมือที่ใช้)

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

1) สัมภาษณ์

1.1) ชื่อผู้ปลูก

1.1.1) ชื่อ (ชื่อจริง) _____ น.ส.ชื่อสกุล _____

1.1.2) หมายเลขวิสาหกิจ _____

1.1.3) ที่อยู่ _____

1.1.4) แหล่งที่ปลูก _____

1.2) ชนิดไฟที่ปลูก

ไฟแดง

ไฟดำ

ไฟเขียว

ไฟเหลือง

ไฟส้ม

ไฟขาว

ไฟฟ้า

ไฟอื่น ๆ _____

ชนิดไฟที่ปลูกและราคา

1-5 ไร่

6-10 ไร่

11-20 ไร่

21-30 ไร่

31-40 ไร่

41-50 ไร่

51-60 ไร่

61-70 ไร่

71-80 ไร่

81-90 ไร่

91-100 ไร่

101-150 ไร่

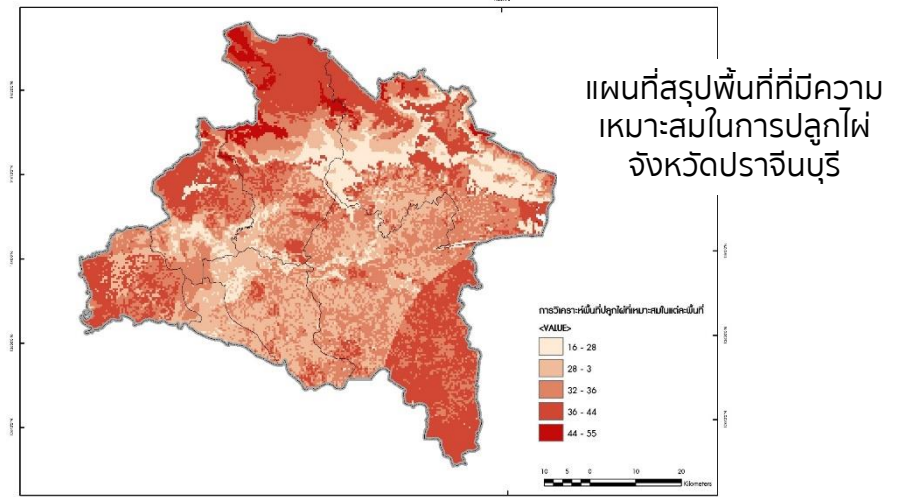
151-200 ไร่

201-300 ไร่

301-400 ไร่

401-500 ไร่

500 ไร่ขึ้นไป

● กิจกรรมที่ 1 การบริหารจัดการพื้นที่และทรัพยากรไฟเพื่อออกแบบและพัฒนาระบบนิเวศเมืองไฟ (ต่อ)

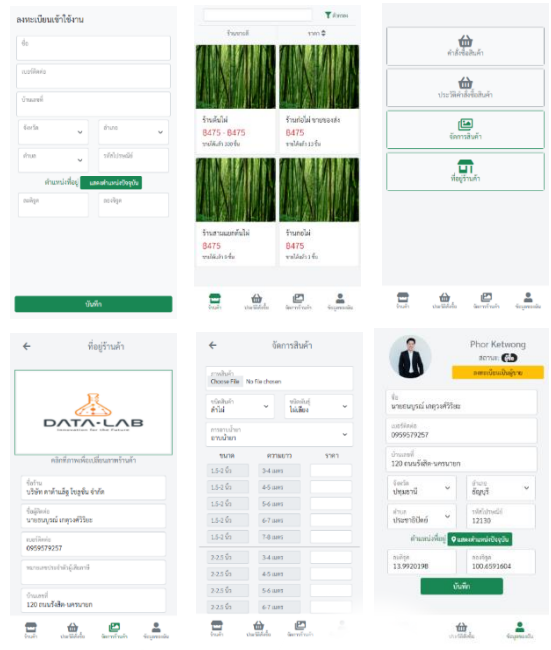

สร้าง Line OA ที่สร้างขึ้น เพื่อเชื่อมโยงกลุ่มระหว่าง ผู้ผลิตและผู้บริโภค

จัดทำเครือข่ายผู้ใช้ไฟ และสำรวจคู่ค้ากับเกษตรกร เพื่อรวบรวมข้อมูลสถานประกอบการผู้ใช้ไฟ เป็นระบบซึ่งสามารถทำให้การซื้อขายสะดวก และเป็นไปตามความต้องการของผู้บริโภค

การพัฒนาหลักสูตรการอบรม การปลูกไฟเพื่อจำหน่าย

- 1) การจัดการพื้นที่ปลูกและการปลูกไฟเพื่อการค้า
- 2) หลักสูตรการผลิตพันธุ์ไฟเพื่อการค้าที่สอดคล้องกับตลาดการค้าพันธุ์ไฟทั้งในและต่างประเทศ

คู่มือ การปลูกไฟเพื่อการค้า จังหวัดปราจีนบุรี

บทนำ
คู่มือการปลูกไฟเพื่อการค้าฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้กับเกษตรกรผู้สนใจในการปลูกไฟเพื่อการค้า...
ศ.ดร.สุวิทย์ วิบุลย์ปาลิต

สารบัญ

หน้าที่	เรื่อง
1	บทที่ 1 ไฟและสินค้าเนื้อ
11	บทที่ 2 ลักษณะไฟและ การใช้ประโยชน์
20	บทที่ 3 เตรียมพร้อมก่อน การปลูก
25	บทที่ 4 การดูแลไฟหลัง การปลูก
38	บทที่ 5 การขยายพันธุ์ไฟ
44	บทที่ 6 จบประมาณใน การปลูกไฟเพื่อการค้า

พื้นที่เปิดและการกระจายพันธุ์
พื้นที่ปลูกไฟเพื่อการค้าที่เหมาะสม...
พื้นที่ปลูกไฟเพื่อการค้าที่เหมาะสม

การให้น้ำ
การให้น้ำที่เหมาะสม...

Bunton bamboo charcoal
that only those charcoal produced at temperature above 1000 °C

Thailand Bamboo

บ้านไม้ไฟสวนไฟงาม ปราจีนบุรี - Bamboo House Thailand
@Baanmaiphai • 5 (รีวิว 4 รายการ) • สินค้า/บริการ

การออกแบบแหล่งเรียนรู้พันธุ์ไฟ เพื่อสะสมพันธุ์ไฟและการเป็นแหล่งเรียนรู้ไปสู่การเสริมสร้างระบบนิเวศเมืองไฟ

พิจารณาเกณฑ์การออกแบบพื้นที่ปลูกไฟเพื่อจุดประสงค์ 3 ด้าน

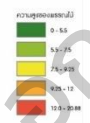
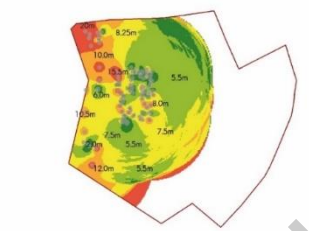
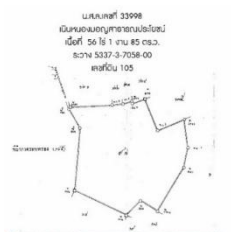
1. ด้านแหล่งเรียนรู้
2. ด้านเศรษฐกิจ
3. ด้านสิ่งแวดล้อม

ประเมินโดย
ผู้เชี่ยวชาญ
ด้านไฟ

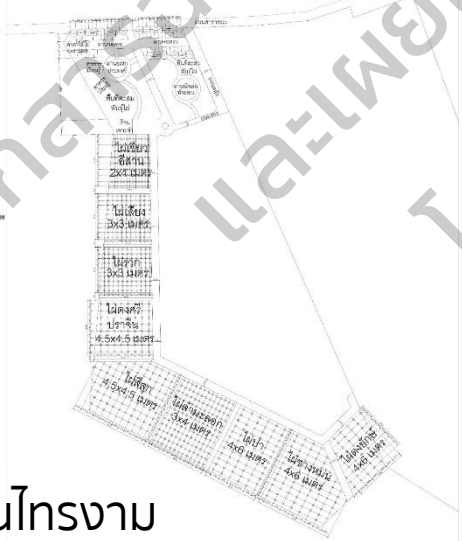
นายเดโช ไชยกัท : พอ.มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (ภาคเหนือ)
อ.ปรเมศวร์ พรธรรณาสักดิ์ : พอ.สถาบันไฟภูษชาติ มหาวิทยาลัยรังสิต
รศ.ดร. สราวุธ สังข์แก้ว คณะวนศาสตร์ ม.เกษตรศาสตร์

1.มทร.ธัญบุรี ศูนย์ปราชญ์บุรี

ประเภทของพื้นที่	จำนวน	ความสูงเฉลี่ย
ถนน	38	15.79
ถนนลาด	12	15.33
ถนน	6	12.50
สวน	1	15.00
สระ	1	15.00
น้ำ	2	15.00

3.พื้นที่ป่าชุมชนบ้านไทรงาม

2.ศูนย์การเรียนรู้เกษตรผสมผสานทฤษฎีใหม่ ตามแนวพระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียง องค์การบริหารส่วนจังหวัดปราชญ์บุรี

“มี Demand มาก คือ โอกาสในการปลูก สร้างนิเวศการเรียนรู้ ต้นน้ำ เช่น มาเรียนรู้การปลูกก่อนการลงทุนไป Re-skill/Up skill ให้เห็นถึงโอกาสทางการตลาดที่มาปลูกไฟ แล้วจะทำให้มีอาชีพ-มีรายได้”

● กิจกรรมที่ 1 การบริหารจัดการพื้นที่และทรัพยากรไฟเพื่อออกแบบและพัฒนาระบบนิเวศเมืองไฟ (ต่อ)

การวิเคราะห์องค์ประกอบแผนผังโมเดลธุรกิจการปลูกไฟเพื่อการจำหน่าย

Key Partners ผู้รวบรวมทั้งลำและหน่อ	Key Activities - ปลูกเพื่อขายลำ - ปลูกเพื่อขายหน่อ - ปลูกเพื่อขายพันธุ์ - ปลูกเพื่อขายใบ	Value Propositions - คุณสมบัตินอกเหนือ (เช่น ทำไม้ค้ำยัน) - ใช้ทำอาหารที่มีรสชาติเฉพาะตน - พัฒนาเป็นอาหารได้หลายรูปแบบ	Customer Relationships ลูกค้าประจำ จากความเชื่อใจต่อสินค้า	Customer Segments - ลำไฟ - หน่อ - ต้นพันธุ์
	Key Resources - ไฟใช้ประโยชน์ได้ทั้ง ลำ หน่อ และต้นพันธุ์ - องค์ความรู้ด้านการปลูกไฟ		Channels - ขายตรงแก่ผู้รับซื้อ - ขายให้กับผู้รวบรวม - ตลาดการค้าชุมชน - ตลาดไท	
Cost Structure ต้นทุนส่วนใหญ่มาจากเกษตรกร			Revenue Streams กระแสรายได้จากการขายโดยตรง	

ตอบเป้าหมายความยั่งยืนของอาชีพในมิติการจัดการพื้นที่

ระบบการเรียนรู้ในการการผลิต จำหน่ายไฟ การพัฒนาคนในธุรกิจไฟ ผ่านแหล่งเรียนรู้และพื้นที่การเรียนรู้

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการวิจัยพบว่า...

1. องค์ความรู้พัฒนาตัวแบบเชิงธุรกิจ (business model) = 2 องค์ความรู้ และ 2 หลักสูตร
2. กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ไฟบ้านไทรงาม ตำบลไทรงาม อำเภอประจันตคาม จำนวน 100 ครัวเรือน (จากทั้งหมด 175 ครัวเรือน) หรือ 57.14 % สามารถมีไฟเพื่อการผลิตผลิตภัณฑ์ได้โดยลดต้นทุนการซื้อไฟจากแหล่งอื่น
3. จำนวนนวัตกรรมชาวบ้าน หรือ knowledge Worker (คนทำงานที่ใช้องค์ความรู้) = 22 คน
4. การออกแบบแหล่งเรียนรู้พันธุ์ไฟจังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 3 พัง

● ตัวแบบเชิงธุรกิจที่ 2

การเสริมสร้างความเข้มแข็งวิสาหกิจระดับชุมชนเพื่อเชื่อมโยง
ความต้องการของตลาดและเพิ่มโอกาสการเติบโตให้กับ
ผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าแฟชั่น พื้นที่ อ.ประจันตคาม จ.ปราจีนบุรี

ผศ.สุนีย์ ทักยวสีวงศ์ และผู้ร่วมวิจัย

เอกสารฉบับนี้ได้รับการอนุญาต
และเผยแพร่โดย หอสมุด
โดย หอสมุด

● กิจกรรมที่ 2

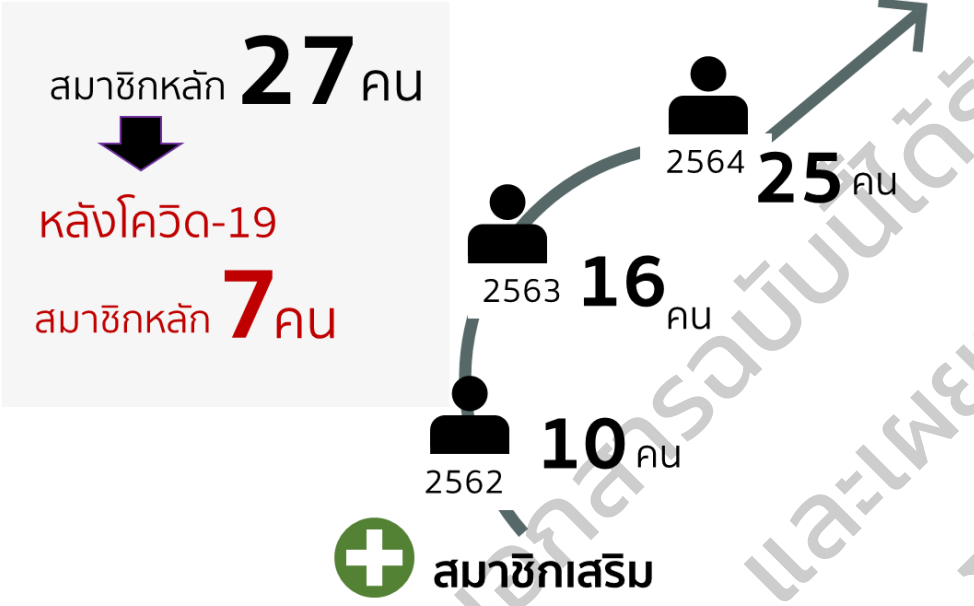
การเสริมสร้างความเข้มแข็งวิสาหกิจระดับชุมชนเพื่อเชื่อมโยงความต้องการของตลาด และเพิ่มโอกาสการเติบโตให้กับผลิตภัณฑ์เสื้อลำแพน พื้นที่ อ.ประจันตคาม จ.ปราจีนบุรี

พื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย

Case Study ที่จะเป็น Good Representative

อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี
วิสาหกิจสหกรณ์ส่งเสริมเสื้อลำแพนบ้านคือ

1. รายการสินค้าและมูลค่าการเติบโตทางเศรษฐกิจ

ปี 2561			
ที่	รายการผลิตภัณฑ์	ราคารับซื้อ/หน่วย	ราคาขาย/หน่วย
1	เสื้อลำแพนเดี่ยว (ลายเดิม)	80	120
2	เสื้อลำแพนอัด ขนาด 1.22 m x 2.44 m ; 3 m	170	200
3	เสื้อลำแพนอัด ขนาด 1.22 m x 2.44 m ; 4 m	280	320
4	เสื้อลำแพนอัด ขนาด 1.22 m x 2.44 m ; 6 m	450	550
5	สุ่มทัก 500 กลาง	500	550
ปี 2562-2564			
ที่	รายการผลิตภัณฑ์	ราคารับซื้อ/หน่วย	ราคาขาย/หน่วย
1	เสื้อลำแพนเดี่ยว (ลายเดิม)	100	140
2	เสื้อลำแพนอัด ขนาด 1.22 m x 2.44 m ; 1.5 m	190	220
3	เสื้อลำแพนอัด ขนาด 1.22 m x 2.44 m ; 4 m	300	340
4	เสื้อลำแพนอัด ขนาด 1.22 m x 2.44 m ; 6 m	500	590
5	สุ่มทัก 550 สุ่มคอมไฟ	550	750
6	เสื้อลำแพนเดี่ยว (ลายใหม่) ตารางเมตร	400	500

2. ข้อมูลลูกค้า

ประเภทลูกค้า	ก่อน COVID-19	หลัง COVID-19
1. รีสอร์ท	✓	✓
2. ลูกค้าตะวันตกกลาง	✓	✗
3. ลูกค้าใหม่		✓
- ลูกค้าคนจีนที่อยู่ในประเทศไทย		✓
- ลูกค้า work from home		✓
- ลูกค้าวัยรุ่น ซื้อไปตนเอง โดยวิสาหกิจสอนออนไลน์		✓
- ลูกค้าที่ทำงาน knockdown		✓
- ลูกค้าที่เป็นครู นักเรียน		✓

แนวโน้มการเติบโตและโอกาสทางธุรกิจ

- มีภาคเอกชนสนใจนำสินค้าไปวางจำหน่ายและพัฒนาสินค้าร่วมกัน
- การสร้างไลน์ผลิตผลิตภัณฑ์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากงานวิจัย
- ชาวบ้านในกลุ่มมีทักษะความสามารถสามารถออกแบบลวดลายใหม่ๆ
- ชุมชนมีการปรับตัวและยอมรับการเปลี่ยนแปลง
- มีเยาวชนรุ่นใหม่ให้ความสนใจและเข้ามาเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น
- มีหน่วยงานราชการ/งานวิจัยพร้อมให้การสนับสนุน

- พิกัด ขนาด และคุณภาพสินค้ายังไม่มีความสม่ำเสมอ
- การสูญเสียโอกาสทางการตลาดจากการผลิตสินค้าไม่ทัน
- ขาดระบบการจัดการการสั่งซื้อ
- ขาดความรู้ในการคิดต้นทุนที่เหมาะสม

Pain Point ที่ส่งผลต่อการเติบโตทางธุรกิจ

● กิจกรรมที่ 2

การเสริมสร้างความเข้มแข็งวิสาหกิจระดับชุมชนเพื่อเชื่อมโยงความต้องการของตลาดและเพิ่มโอกาสการเติบโตให้กับผลิตภัณฑ์เสื้อลำแพน พื้นที่ อ.ประจันตคาม จ.ปราจีนบุรี

วิธีการดำเนินงานวิจัย

1. ตัวแบบธุรกิจผลิตเส้นตอก

พื้นที่ : ต.หนองแสง อ.ประจันตคาม
จำนวน : 8 หลังคาเรือน

ข้อมูลการผลิต
- ผลิตเส้นตอก 800-1,200 เส้น/วัน
- ราคาขาย 0.08-0.30 สตางค์/เส้น

การดำเนินกิจกรรม

- พัฒนาฟักตอกขนาดเส้นตอก
- พัฒนาฟักตอกคุณภาพเส้นตอก
- พัฒนาการย้อมสีธรรมชาติ
- เพิ่มปริมาณการผลิต/วัน 30%
- เขียนแผนธุรกิจการผลิตเส้นตอก

2. ตัวแบบธุรกิจผลิตเสื้อลำแพน

พื้นที่ : ต.เกาะลอย และ ต.บ้านหอย
อ.ประจันตคาม

ข้อมูลการผลิต
- กำลังการผลิต 2 ตม./วัน
- ลายสอง 70 บาท/ตม.
- ลวดลายใหม่ 300 บาท/ตม.

การดำเนินกิจกรรม

- การออกแบบผลิตภัณฑ์ด้วยเส้นตอกที่เพิ่มคุณสมบัติพิเศษ
- ออกแบบและผลิตผลิตภัณฑ์ร่วมกับชุมชน
- เขียนแผนธุรกิจ

- ขยับเกรดสินค้า
- คุม Q.C.

ใช้งานวิจัยและพัฒนา เข้าไปปรับปรุง-เสริมความเข้มแข็งและกระบวนการผลิต (Production) ของกลุ่มวิสาหกิจ

การตลาดนำการผลิต

Demand Pull

- กลุ่มธุรกิจที่ผลิต Furniture งาน design โรงแรม รีสอร์ท ต้องการใช้เส้นตอกที่มี character หลากหลาย เช่น เส้นตอกสีธรรมชาติ (Trend สีดำ)
- กลุ่มลูกค้าจากประเทศอิตาลี กลับมาหลัง COVID-19

Natural Dyeing (Lac dye) สี ครั่ง

สูตร 1

1	pH2
2	pH3
3	pH4
4	pH5
5	pH6
6	pH7
7	pH8
8	pH10
9	pH12
10	pH14

Research Methodology

<p>Machine</p> <ul style="list-style-type: none"> ตำบลงองแสง เครื่องจักเส้นตอก ศึกษาไม่เพื่อการผลิตเส้นตอก ศึกษาวิธีการจักเส้นตอก ออกแบบประยุกต์ใช้เครื่องจักเส้นตอก วิเคราะห์ประสิทธิภาพการผลิต ประเมินคุณภาพของเส้นตอก 	<p>Treatment</p> <ul style="list-style-type: none"> ตำบลงองแสง ตำบลงองลอย การย้อมสีธรรมชาติ ศึกษาการย้อมสีธรรมชาติในวัสดุ ออกแบบทดลองการใช้สีธรรมชาติลงบนเส้นตอก สีธรรมชาติสูตร 1, 2 และ 3 ทดสอบการติดสี ประเมินผลการทดสอบ การตกแต่งสาร ศึกษาข้อมูลในการเพิ่มคุณสมบัติไม่ ออกแบบการทดลองใช้สารตกแต่งลงบนเส้นตอก การตกแต่งสารกับเชือก การตกแต่งสารสะท้อนน้ำ การตกแต่งสารเพิ่มกลิ่นหอม ผลทดสอบมาตรฐาน 	<p>Product</p> <ul style="list-style-type: none"> ตำบลงองลอย ผลิตภัณฑ์เสื้อลำแพน ออกแบบลวดลายเสื้อลำแพน ออกแบบผลิตภัณฑ์จากเสื้อลำแพน ประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์ ตำบลงองลอย ตำบลงองลอย ผลิตภัณฑ์สานจักสาน ออกแบบผลิตภัณฑ์จากไม้ ประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์ ประชาสัมพันธ์สู่ตลาด
--	---	--

- พัฒนาเส้นตอกมาทำผลิตภัณฑ์เสื้อลำแพนที่มีคุณภาพระดับพรีเมียม
- ทำผลิตภัณฑ์จักสานใหม่เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดในตัวสินค้าจากไฟให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น

Natural Dyeing (Siamese Ebony) สี มะเกลือ

Natural Dyeing (Red Cabbage) สี กะหล่ำปลีม่วง

กระบวนการพัฒนาเครื่องจักรผลิตเส้นตอก

- การออกแบบอุปกรณ์ผ้าไม้ไฟ
- การออกแบบชุดเดือนไม้ไฟ

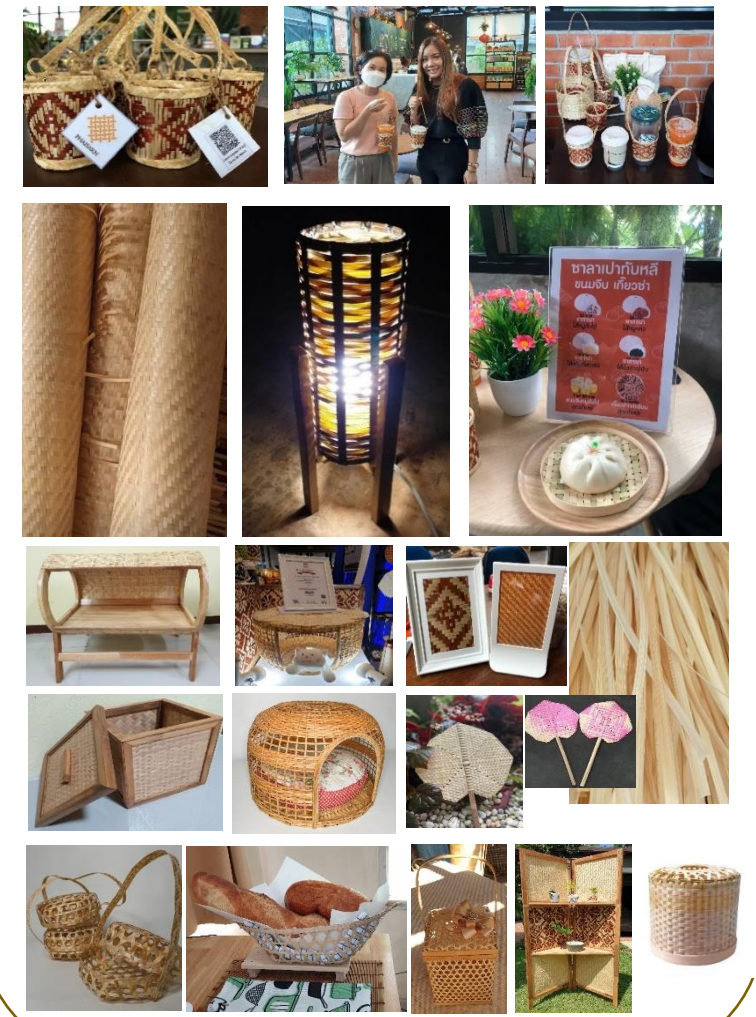
ผลการพัฒนาเส้นตอก

- การย้อมสีธรรมชาติจากสีธรรมชาติ
- การตกแต่งสมบัติเส้นตอกให้มีกลิ่นหอม
- การตกแต่งสมบัติการต้านเชื้อราในเส้นตอก
- การตกแต่งสมบัติการสะท้อนน้ำในเส้นตอก

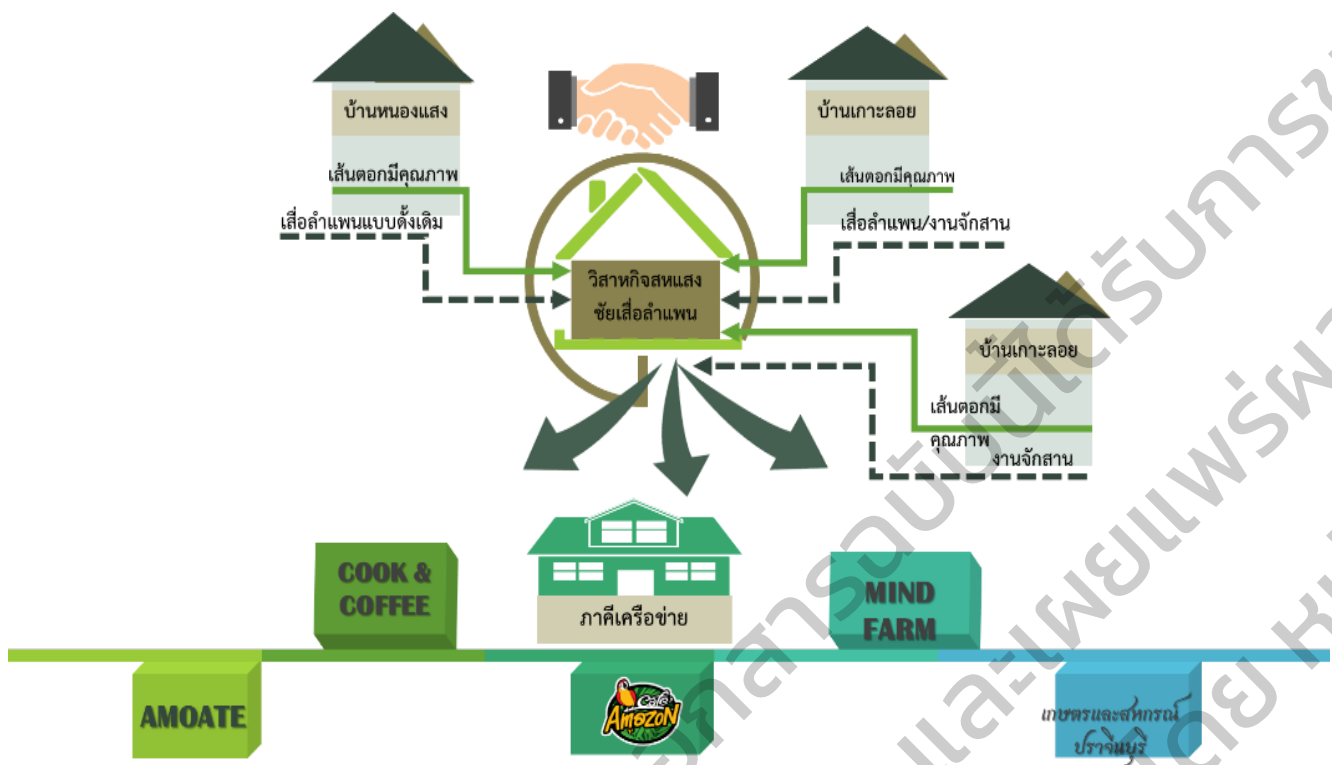
การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

- ชุดเส้นตอกสำหรับงาน DIY
- ผลิตภัณฑ์จากแผ่นเสื่อ
- ผลิตภัณฑ์จากเส้นตอก

กิจกรรมที่ 2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งวิสาหกิจระดับชุมชนเพื่อเชื่อมโยงความต้องการของตลาดและเพิ่มโอกาสการเติบโตให้กับผลิตภัณฑ์เสื้อลำแพน พื้นที่ อ.ประจันตคาม จ.ปราจีนบุรี (ต่อ)

ด้านผลการดำเนินงานเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการปรับตัว และรองรับการเปลี่ยนแปลงหลังวิกฤติโควิด-19

ข้อมูลการตอบแบบสอบถาม

- จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม : 20 คน
- ช่วงอายุผู้ตอบแบบสอบถาม 22-72 ปี
- อาชีพเดิม รับจ้าง/โรงงาน
- ผลกระทบ : ถูกเลิกจ้าง/รายได้ลดลง
- จำนวนผู้ได้รับผลกระทบ 67 คน

กระบวนการมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลและร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการสร้างโมเดลธุรกิจชุมชน

“กลุ่มวิสาหกิจฯ มีตลาดชัดเจน แต่ปัญหาคือด้านการผลิต ดังนั้น จึงทำให้ธุรกิจอยู่รอดโดยใช้งานวิจัยแก้ปัญหา ด้านการผลิต และสร้างโอกาสในการจ้างงาน”

● กิจกรรมที่ 2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งวิสาหกิจระดับชุมชนเพื่อเชื่อมโยงความต้องการของตลาดและเพิ่มโอกาสการเติบโตให้กับผลิตภัณฑ์เสื้อลำแพน พื้นที่ อ.ประจันตคาม จ.ปราจีนบุรี (ต่อ)

1. แบบร่างโมเดลธุรกิจกลุ่มผลิตเส้นตอกตำบลหนองแสง

Key Partners - สมาชิกวิสาหกิจ - ชาวบ้านพื้นที่ใกล้เคียง	Key Activities - ผลิตเส้นตอก Key Resources - เครื่องจักรเส้นตอก - องค์ความรู้ด้านการจักตอก - องค์ความรู้ด้านงานสาน	Value Propositions จุดขายเส้นตอกที่มีคุณภาพ - เส้นตอกเรียบเนียน - พักัดขนาดเส้นตอกสม่ำเสมอ	Customer Relationships - จัดเป็นแหล่งเรียนรู้ Channels ✓ Line ✓ Face book ✓ Exhibition 	Customer Segments - กลุ่มสานเสื้อลำแพน - กลุ่มผลิตภัณฑ์บ้านหอย - ลูกค้าทั่วไป
Cost Structure - ค่าแรงงาน - ค่าสาธารณูปโภค - ค่าวัตถุดิบ - ค่าขนส่ง/น้ำมันเชื้อเพลิง		Revenue Streams - การขายเส้นตอกแบบแพคเก็จ - การขายเส้นตอกแบบคัดเกรด - การขายเส้นตอกแบบแยกขนาด		

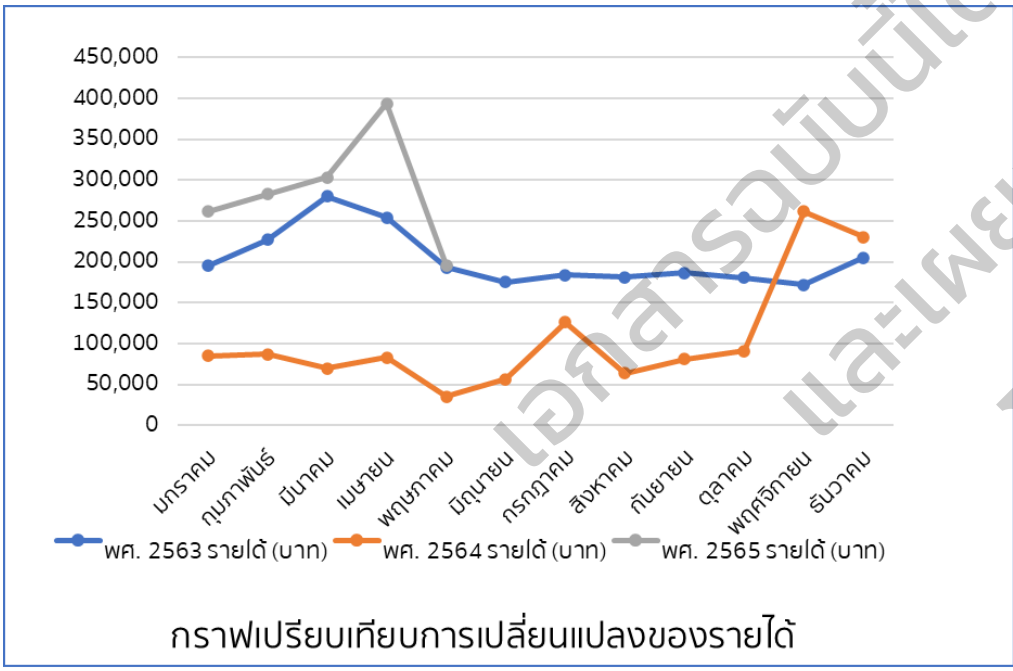
2. แบบร่างโมเดลธุรกิจกลุ่มผลิตเสื้อลำแพน

Key Partners - สมาชิกวิสาหกิจ - ชาวบ้านพื้นที่ใกล้เคียง - คนอบรมพรวิชชานนท์	Key Activities - รวบรวมสินค้าจากสมาชิก - รับคำสั่งซื้อจากลูกค้า - ส่งสินค้าไปยังลูกค้า - รับซื้อรวบรวมเส้นตอก - จ่ายงานไปยังสมาชิก - ย้อมสีเส้นตอก - สานเสื้อลำแพนแบบมีลวดลาย - พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ Key Resources - เงินทุน - พื้นที่จัดเก็บและทำการผลิต - เครื่องจักรอัดแผ่นเสื้อ - องค์ความรู้ด้านการจักสาน - องค์ความรู้ด้านการสานเสื้อ	Value Propositions สินค้าที่มีคุณภาพด้านมอด แอมลอง - แผ่นเสื้อลำแพนดั้งเดิม - แผ่นเสื้อลำแพนอัดทาว	Customer Relationships - ออกบูธงานแสดงสินค้า - ใช้ Social Media - จัดบริการฝึกอบรมระยะสั้น - จัดเป็นแหล่งเรียนรู้ Channels ✓ Line ✓ Face book ✓ Exhibition 	Customer Segments - ลูกค้ารีสอร์ท - ลูกค้าต่างประเทศ - ลูกค้าทั่วไป
Cost Structure - ค่าแรงงาน - ค่าสาธารณูปโภค - ค่าวัตถุดิบ - ค่าขนส่ง/น้ำมันเชื้อเพลิง		Revenue Streams - เส้นตอก - แผ่นเสื้อลายสอง - แผ่นเสื้อลวดลายใหม่ๆ - แผ่นเสื้ออัด - สุ่มไก่		

1. ต้นแบบโมเดลธุรกิจวิสาหกิจชุมชนชุมชนผลิตเส้นตอกและเสื้อลำแพน สร้างเป็นกลุ่มโมเดลการผลิตสินค้าตามทักษะความเชี่ยวชาญของแต่ละกลุ่มชุมชน และเชื่อมโยงการใช้วัตถุดิบร่วมกันด้วยวิสาหกิจสหแสงชัยเสื้อลำแพน
2. ผลิตภัณฑ์ชุมชนที่มีความร่วมสมัย สอดคล้องกับความต้องการตลาดและศักยภาพและความชำนาญของชุมชน ออกแบบสินค้าหัตถกรรมเพิ่มเติมจากไลน์สินค้าเดิมของแต่ละกลุ่ม **อาศัยภูมิปัญญาจากรุ่นใหญ่สอนรุ่นเล็ก** สามารถเพิ่มทักษะของผู้ที่พอจะสานงานหัตถกรรมได้ ช่วยสร้างรายได้ให้กลุ่มเส้นตอกเพิ่มขึ้นจากการขายเส้นตอกพิวไฟ์
3. หลังเสร็จสิ้นโครงการ พบว่า เส้นตอกมีคุณภาพที่ดีขึ้นเป็นอย่างมาก สามารถผลิตได้รวดเร็วขึ้น เส้นตอกมีพิักัดขนาดที่สม่ำเสมอ และผลิตเส้นตอกได้หลายขนาดมากขึ้น **ซึ่งกระบวนการนี้ได้ใช้กลยุทธ์การสอนและสร้างทัศนคติใหม่ให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการผลิตเส้นตอกที่มีคุณภาพตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการ**

ภายใต้กลยุทธ์ “สอน สร้าง ขยาย”

- 1. สอน...** เพื่อให้มีความรู้เป็นอาวุธในการพัฒนาต่อยอดสินค้า ถ่ายทอดองค์ความรู้ตั้งแต่กระบวนการต้นน้ำ และสอนวิธีบริหารจัดการห่วงโซ่มูลค่าการผลิตที่เกิดขึ้นเพื่อความยั่งยืนของชุมชน
- 2. สร้าง...** เครือข่ายการผลิตสินค้าเป็นโมดูลให้ทุกๆ กระบวนการผลิตมีรายได้ และสร้างฐานศักยภาพการผลิตด้วยการถ่ายทอดภูมิปัญญา งานหัตถกรรมจากกลุ่มใหญ่สู่รุ่นเยาว์ พัฒนาศักยภาพการสานให้กับหัตถกรรมรุ่นเยาว์ที่เดิมสานได้เพียงงานพื้นฐาน
- 3. ขยาย...** เพื่อนำพาสินค้าชุมชนไปสู่เป้าหมายความยั่งยืน ซึ่งทีมนักวิจัยทำหน้าที่เสมือนพี่เลี้ยงเชื่อมโยงระหว่างลูกค้าและชุมชน

รายการสินค้าและราคาจากแต่ละกลุ่มโมดูล

กลุ่มผลิตเสื้อตะก : ชุมชนบ้านหนองแสง					
ที่	รายการสินค้าเดิม	ราคา/หน่วย (บาท)	รายการสินค้าใหม่	ราคา/หน่วย (บาท)	รายได้เพิ่มขึ้น (เปอร์เซ็นต์)
1	เสื้อตะกขนาด 1 นิ้ว ยาว 50 - 60 ซม.	-	เสื้อตะกขนาดเล็ก (ขนาด 3,5,10 มม.)	0.50 บาท	100
2	เสื้อลำแพนแบบดั้งเดิม	80	เสื้อลำแพนแบบดั้งเดิม (กำหนดคุณภาพ)	120	50
กลุ่มผลิตเสื้อลำแพน : ชุมชนบ้านเกาะลอย					
ที่	รายการสินค้าเดิม	ราคา/หน่วย (บาท)	รายการสินค้าใหม่	ราคา/หน่วย (บาท)	รายได้เพิ่มขึ้น (เปอร์เซ็นต์)
1	เสื้อลำแพนเดี่ยว(ลายเดิม) ขนาด 1.22 x 2.44 ม.	140	เสื้อลำแพนเดี่ยว (สานลายตามสั่ง) ตาราง/เมตร	400-500	200
2	เสื้อลำแพนอัด ขนาด 1.22 x 2.44 ม. ; 3 มม.	220	คอมพิวเตอร์	450	100
3	เสื้อลำแพนอัด ขนาด 1.22 x 2.44 ม. ; 4 มม.	340	ชุดคิดส์สำหรับงาน DIY	150	100
4	เสื้อลำแพนอัด ขนาด 1.22 x 2.44 ม. ; 6 มม.	590	ตะกร้าใส่ผ้า	550	100
	พัดต๋าลิ่งไม่มีกลิ่น	25	พัดต๋าลิ่งกลิ่นหอม	75	200
กลุ่มผลิตสินค้าหัตถกรรมทั่วไป : ชุมชนบ้านหอย					
ที่	รายการสินค้าเดิม	ราคา/หน่วย (บาท)	รายการสินค้าใหม่	ราคา/หน่วย (บาท)	รายได้เพิ่มขึ้น (เปอร์เซ็นต์)
1	ส้อมโก๋	100	ส้อมบ้านแมว	800	700
2	คอมพิวเตอร์	450	ที่หิวแก้ว	120	100

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการวิจัยพบว่า...

1. องค์ความรู้พัฒนาตัวแบบเชิงธุรกิจ (business model) = 3 องค์ความรู้
2. รายได้รวมของวิสาหกิจชุมชนสหเสงชัยเสื้อลำแพนบ้านคือ (2563-พ.ศ.2565) มีความเปลี่ยนแปลงทางรายได้เพิ่มขึ้น 545,494 บาท คิดเป็น 29.53 เปอร์เซ็นต์
3. จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ยกระดับรายได้ = 10-12 ครัวเรือน
4. จำนวนนวัตกรรมชาวบ้าน หรือ knowledge Worker (คนทำงานที่ใช้องค์ความรู้) = 8 คน

5. ขยายผลการขับเคลื่อนโมเดลธุรกิจกับเครือข่าย

- ร้านมายด์ฟาร์ม บ้านดงยาง ตำบลโนนหอม อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี
- การติดต่อจากภาคเอกชนในการนำสินค้าเข้าสู่แพลตฟอร์มออนไลน์

6. สร้างโอกาสทางอาชีพและการจ้างงาน

ให้กลุ่มเปราะบางในโดยทัศนสถานเปิดบ้านเนินสูง อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี และนำผลิตภัณฑ์จากทักษะฝีมือของกลุ่มเปราะบางมาจำหน่ายในร้าน cook & coffee ที่ดำเนินการโดยทัศนสถานเปิดบ้านเนินสูง อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี รวมทั้งร้านค้านี้ ยังรับสินค้าจากชุมชนมาจำหน่าย (Market place) ด้วย Location ที่เป็นทางผ่านสู่เขาใหญ่

● **ตัวแบบเชิงธุรกิจที่ 3**

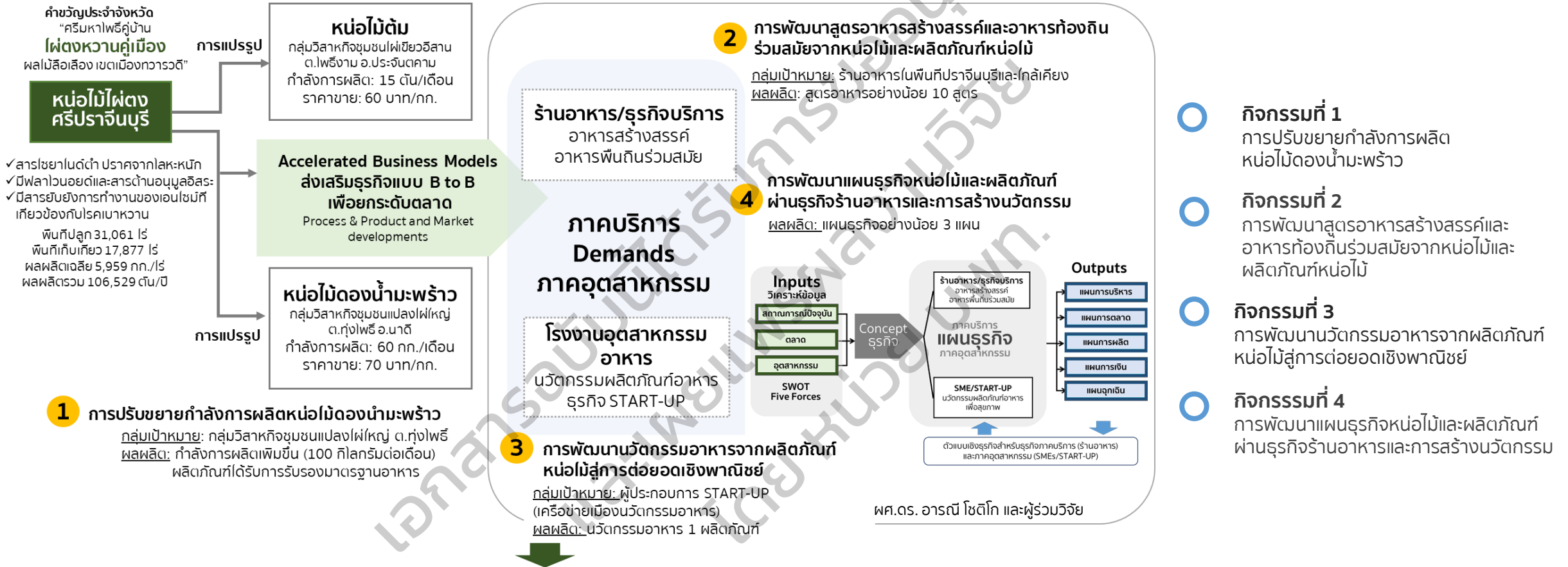
การพัฒนากระบวนการผลิตและยกระดับหน้าไม้
เพื่อเข้าสู่ตลาดระดับภาคบริการและธุรกิจสตาร์ทอัพ

ผศ.ดร. อารณี โชติโก และผู้ร่วมวิจัย

เอกสารฉบับนี้ได้รับรองภายใต้เงื่อนไข
และเผยแพร่ฟรีโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย
โดย หน่วยวิจัย

● กิจกรรมที่ 3 การพัฒนากระบวนการผลิตและยกระดับหน่วยไม้เพื่อเข้าสู่ตลาดระดับภาคบริการและธุรกิจสตาร์ทอัพ

วิธีการดำเนินงานวิจัย

ตัวแบบเชิงธุรกิจต้นแบบของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปลงไฟใหญ่ ต.ทุ่งโพธิ์...**เพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการ รายได้ และคุณภาพชีวิต**

การพัฒนากระบวนการผลิตและยกระดับหน่วยไม้เพื่อเข้าสู่ตลาดระดับภาคบริการและธุรกิจสตาร์ทอัพ

● กิจกรรมที่ 3 การพัฒนากระบวนการผลิตและยกระดับหน้าไม้เพื่อเข้าสู่ตลาดระดับภาคบริการและธุรกิจสตาร์ทอัพ (ต่อ)

ศึกษาข้อมูลการปรับขยายกำลังการผลิตหน้าไม้ โดยลงพื้นที่หารือกับวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผักและผลไม้แสงตะวัน ต.กลอนโต อ.ด่านมะขามเตี้ย จ.กาญจนบุรี พบผู้ประกอบการที่รับ OEM หน้าไม้ต้มในระดับอุตสาหกรรม

นำไปปรับ/ประยุกต์ใช้กับ โมเดลธุรกิจในพื้นที่เป้าหมาย

สิ่งที่ จะพบในการขยายกำลังการผลิตหน้าไม้

- กระบวนการผลิตและผลิตภัณฑ์ การควบคุมกระบวนการผลิตให้คงที่
- อายุผลิตภัณฑ์ (Shelf life) สัมพันธ์กับกระบวนการและเทคโนโลยีที่ใช้
- มาตรฐานโรงงานที่รับผลิตสินค้า-การปรับปรุงโรงงานให้ได้มาตรฐานการส่งออก
- การลงทุนเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต
- มาตรฐานผลิตภัณฑ์ที่ตลาดในประเทศ-นอกประเทศยอมรับ
- ด้านการตลาด การเข้าถึงตัวแทนจำหน่าย-ลูกค้า

SWOT ANALYSIS

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรงใหญ่ไฟ ต.ทุ่งโพธิ์ อ.นาดี
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรงใหญ่ไฟเขียวอีสาน ต.โพธิ์งาม อ.ประจันตคาม

Case Study ที่จะเป็น
Good Representative

Strengths (จุดแข็ง)

1. ผลิตภัณฑ์ใช้วัตถุดิบในการผลิตที่มีในชุมชน
2. แปรงไฟที่นำหน้าไม้มาใช้ในการแปรรูปเป็นแปรงไฟที่ผ่านการรับรองมาตรฐานจากการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agriculture Practices: GAP)
3. มีวัตถุดิบหน้าไม้ไฟตงศรีปราจีนมีลักษณะหน้าไม้ใหญ่ รสชาติดี หวาน กรอบ เนื้อมีสีขาว
4. หน้าไม้ดองน้ำมะพร้าวสามารถเพิ่มมูลค่าและจัดจำหน่ายได้ในราคาที่สูงกว่าหน้าไม้ดองแบบธรรมดา
5. กรรมวิธีในการดองหน้าไม้ด้วยน้ำมะพร้าวกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรงใหญ่ไฟเป็นเดียวและที่แรกในประเทศไทย
6. การดองหน้าไม้ด้วยน้ำมะพร้าวทำให้หน้าไม้ดองที่ได้มีคุณภาพ กรดยูริกต่ำ ใช้ปริมาณเกลือต่ำปลอดภัยต่อผู้บริโภค
7. มีบุคลากรในครอบครัวสนับสนุนของเราสืบทอดเจตนารมณ์

Weaknesses (จุดอ่อน)

1. ผลิตภัณฑ์หน้าไม้ดองน้ำยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)
2. ยังไม่มีตราสินค้าที่ทำให้ลูกค้าจดจำ
3. ขาดความรู้ด้านการตลาด
4. ช่องทางการจัดจำหน่ายยังมีจำนวนน้อย
5. ยังไม่มีการบันทึกในการบัญชี
6. ยังไม่มีการพัฒนาด้านบรรจุภัณฑ์ให้ดึงดูดลูกค้า

Opportunities (โอกาส)

1. มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเกษตรกรในชุมชน
2. พฤติกรรมการต้องการของผู้บริโภคมีความนิยมบริโภคสินค้าแปลกใหม่
3. มีความร่วมมือกับคณะอาจารย์จาก มทร.ธัญบุรี
4. มีโอกาสในการคิดค้นพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปจากหน้าไม้สดในรูปแบบใหม่เพิ่มขึ้น
5. ได้รับการสนับสนุนและการประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานภาครัฐในจังหวัดปราจีนบุรี

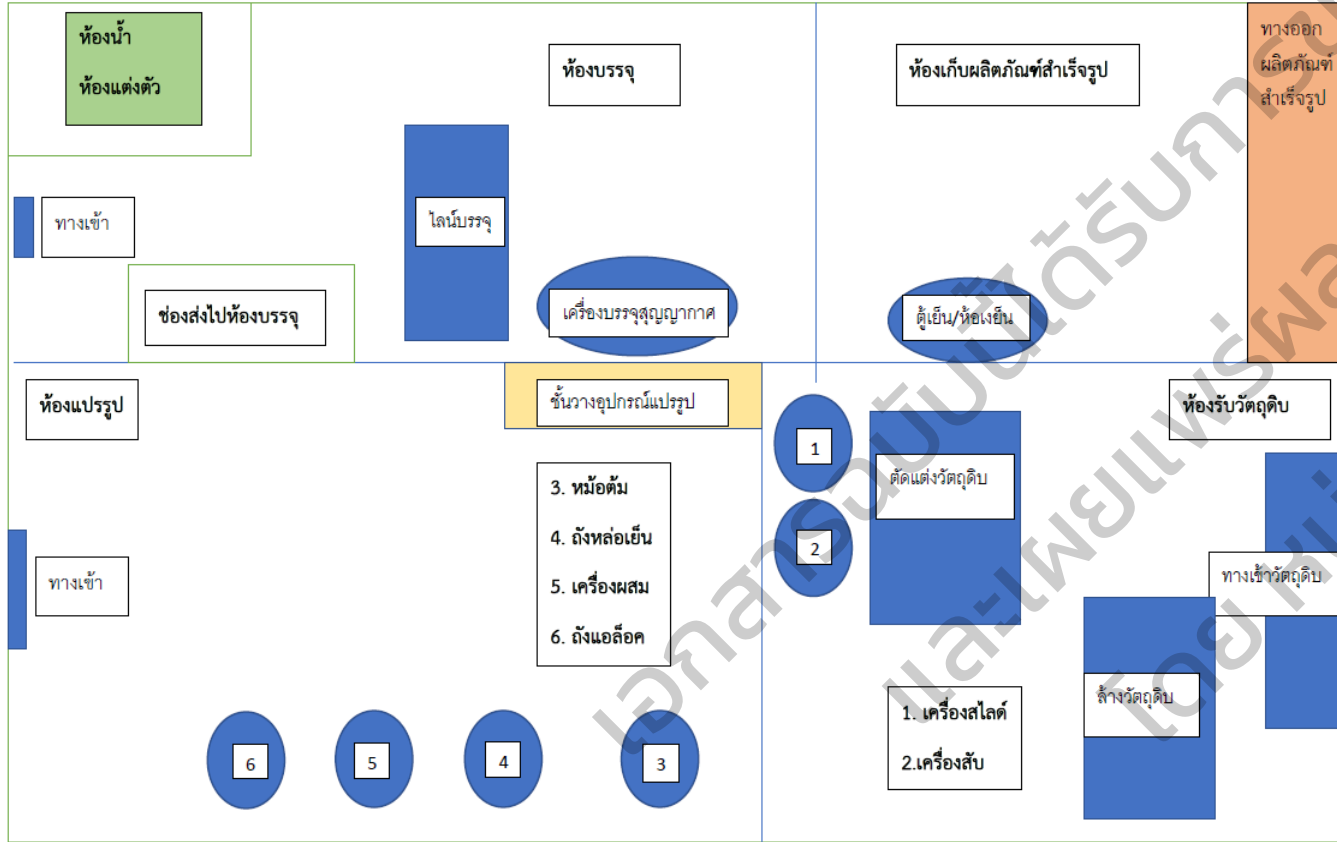
Threats (อุปสรรค)

1. ขาดเงินทุนในการพัฒนาสถานที่ผลิตเพื่อให้ได้การรับรองมาตรฐาน
2. ยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานของผลิตภัณฑ์จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)
3. ตลาดหน้าไม้ดองน้ำมะพร้าวไม่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย
4. ความเชื่อ/ทัศนคติของผู้บริโภค “หน้าไม้คือของแสดง”

● **กิจกรรมที่ 3** การพัฒนากระบวนการผลิตและยกระดับหน่วยไม้เพื่อเข้าสู่ตลาดระดับภาคบริการและธุรกิจสตาร์ทอัพ (ต่อ)

1. การปรับขยายกำลังการผลิตหน่อไม้ดองน้ำมะพร้าว

1.1 การออกแบบพื้นที่และรูปแบบกระบวนการผลิต

อาคารสำหรับปรับปรุง เป็นโรงงานผลิตหน่อไม้ดองน้ำมะพร้าว

บริเวณปฏิบัติการภายใน อาคารผลิต

แปลนสำหรับห้องผลิตหน่อไม้ดองน้ำมะพร้าวของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ไฟ

● **กิจกรรมที่ 3** การพัฒนากระบวนการผลิตและยกระดับหมักไม้เพื่อเข้าสู่ตลาดระดับภาคบริการและธุรกิจสตาร์ทอัพ (ต่อ)

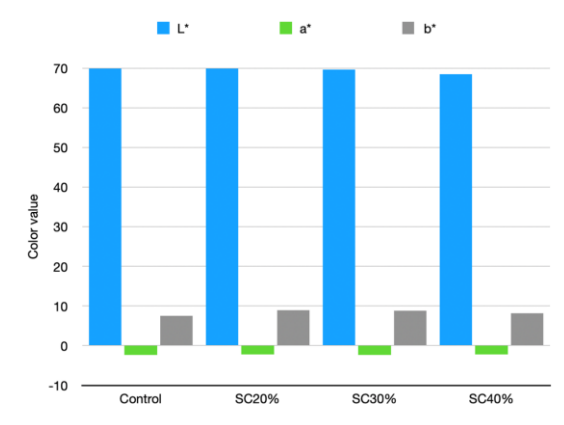
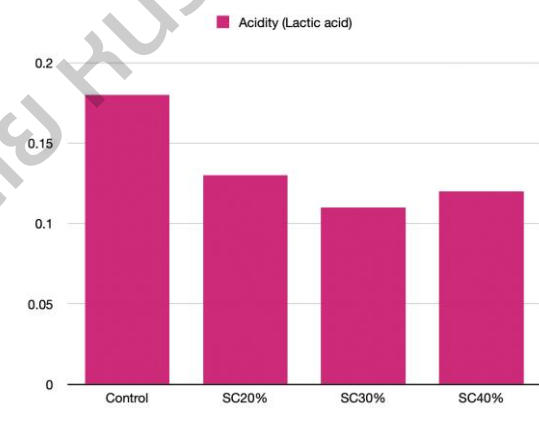
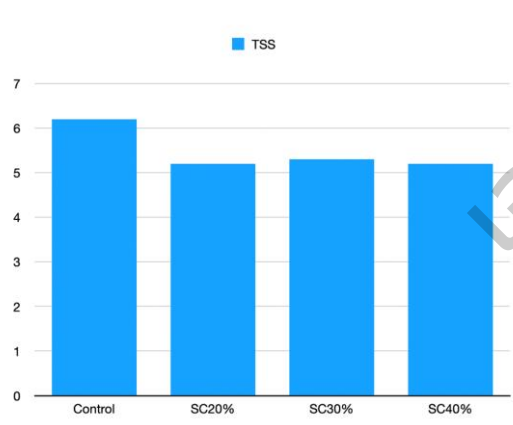
1. การปรับขยายกำลังการผลิตหมักไม้ดองน้ำมะพร้าว (ต่อ)

1.2 การพัฒนากระบวนการดองแบบโดยใช้หัวเชื้อสตาร์ทเตอร์

ลักษณะถังหมักหมักไม้ดองน้ำมะพร้าวของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ถังหมักแบบแอร์ลอคมาใช้ ...
 1. ควบคุมกระบวนการหมัก 2. ลดการสูญเสีย 3. เพิ่มความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน
Backslopping...
 - ลดต้นทุนและระยะเวลาในกระบวนการผลิต

วัดค่า pH, Total soluble solid (TSS) ค่า Titratable acidity (TTA) ค่าสี โดยใช้เครื่องวัดสีในหน่วย Hunter (L a b) คุณภาพทางจุลินทรีย์ และการประเมินทางประสาทสัมผัส (sensory test)

● กิจกรรมที่ 3 การพัฒนากระบวนการผลิตและยกระดับหนีไม้เพื่อเข้าสู่ตลาดระดับภาคบริการและธุรกิจสตาร์ทอัพ (ต่อ)

2. การพัฒนาสูตรอาหารสร้างสรรค์และอาหารท้องถิ่นร่วมสมัยจากหนีไม้และผลิตภัณฑ์หนีไม้

อาหารสร้างสรรค์			
	เมนูอาหาร	ปริมาณหนีไม้/สูตร	% หนีไม้/ส่วนผสมหลัก
1. สมูทหนีไม้ปั่น			
2. หนีไม้แก้วใบเตย			
3. ซ่อม่วงใส่หนีไม้	1. ใส่หนีไม้	500 กรัม	50
4. ขนมจีบใส่หนีไม้	2. หนีไม้ดอกหวาน	1,500 กรัม	100
5. ข้าวทอดหนีไม้ดอง	3. ต้มกะทิหนีไม้ดองเนื้อแดงเดียว	300 กรัม	30
	4. ตำแจ่วหนีไม้ส้ม	400 กรัม	50
อาหารท้องถิ่น			
1. ใส่หนีไม้	5. นำพริกหนีไม้ดอง	400 กรัม	40
2. หนีไม้ดอกหวาน	6. สมูทหนีไม้ปั่น	50 กรัม	100
3. ต้มกะทิหนีไม้ดองเนื้อแดงเดียว	7. หนีไม้แก้วใบเตย	3 ถ้วยตวง	100
4. ตำแจ่วหนีไม้ส้ม	8. ซ่อม่วงใส่หนีไม้	200 กรัม	30
5. นำพริกหนีไม้ดอง	9. ขนมจีบใส่หนีไม้	100 กรัม	20
	10. ข้าวทอดหนีไม้ดอง	250 กรัม	33

3. การพัฒนานวัตกรรมอาหารจากผลิตภัณฑ์หนีไม้สู่การต่อยอดเชิงพาณิชย์

ใส่กรอกหนีไม้พื้ดพริกพร้อมรับประทาน (โดย อ.พรพวชน ชูเชิด คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์)

ถ่ายทอด

หลักสูตรการฝึกอาชีพเสริม สาขาการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากหนีไม้

ผลิตภัณฑ์ใส่กรอกหนีไม้ของกลุ่มแม่บ้าน ต.โพธิ์งาม อ.ประจันตคาม จ.ปราจีนบุรี

พัฒนาต่อยอด

การถ่ายทอดนวัตกรรมอาหาร (ใส่กรอกหนีไม้พื้ดพริก) สู่กลุ่มแม่บ้าน ต.โพธิ์งาม

4. การพัฒนาแผนธุรกิจหนีไม้และผลิตภัณฑ์ผ่านธุรกิจร้านอาหารและการสร้างนวัตกรรม

1. ผลิตภัณฑ์หลัก:
- หนีไม้สด
  - หนีไม้ดองเกลือ
  - หนีไม้ดองน้ำมะพร้าว

2. คุณค่าของสินค้าและบริการ:
- ปลอดภัยพิชิตค่า
  - สินค้ามีคุณลักษณะที่ดีสะอาด
  - สร้างรายได้ก็จะทำให้สมาชิกชุมชนเข้มแข็ง
  - ใช้หนีไม้จากแปลงไฟที่ผ่านมาตรฐาน GAP
  - ไม่ใช้สารเคมีในขั้นตอนการแปรรูป

3. กลุ่มลูกค้า:
- วัยทำงาน ชอบทำกับข้าว ชอบทดลองสิ่งใหม่ๆ
  - กลุ่มลูกค้าส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลในการตัดสินใจซื้อมาจากคนในครอบครัว/ญาติ
  - การแนะนำแบบปากต่อปาก
  - ลูกค้าประจำ กลับมาซื้อซ้ำ

4. ตลาด
- CU Market place
  - ร้านขายของฝากในพื้นที่
  - ขายแบบ pre-order

“การขยายตลาดและใช้ Network (เช่น ธุรกิจ Start up) ในการทำงาน”

● **กิจกรรมที่ 3** การพัฒนากระบวนการผลิตและยกระดับห่อไม้เพื่อเข้าสู่ตลาดระดับภาคบริการและธุรกิจสตาร์ทอัพ (ต่อ)

4. การพัฒนาแผนธุรกิจห่อไม้และผลิตภัณฑ์ผ่านธุรกิจร้านอาหารและการสร้างนวัตกรรม (ต่อ)

ข้อเปรียบเทียบ	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ไฟ จังหวัดปราจีนบุรี	พราวห่อไม้ดอง	ห่อไม้ดองตราแม่บ้าน
ลักษณะสินค้า			
ปริมาณ	500 กรัม	500 กรัม	300 กรัม
ลักษณะห่อไม้	แผ่นเรียงสวย ขาว	แผ่นเล็กบาง ขาวคืดพิเศษ	แผ่นเล็กขนาดต่อชิ้นไม่เท่ากัน
บรรจุภัณฑ์	ถุงสุญญากาศ	กระปุกสวยทรงอ้วน	ถุงสุญญากาศ
ความแปลกใหม่	ดองด้วยน้ำมะพร้าว	ดองน้ำเกลือ	ดองน้ำเกลือ
ช่องทางการโฆษณา	แนะนำในกลุ่มลักษณะปากต่อปาก เว็บไซต์	เว็บไซต์	สื่อออนไลน์ รายการโทรทัศน์
ตลาด	CU Market Place	LAZADA	SHOPEE
ราคา	ถูกละ 70	กระปุกละ 210	ถูกละ 35

● กิจกรรมที่ 3 การพัฒนากระบวนการผลิตและยกระดับหน้าไม้เพื่อเข้าสู่ตลาดระดับภาคบริการและธุรกิจสตาร์ทอัพ (ต่อ)

4. การพัฒนาแผนธุรกิจ (ต่อ)

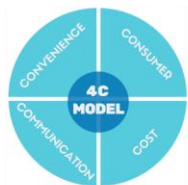
1. การลงพื้นที่เพื่อสำรวจข้อมูลและประเมินสถานการณ์ตลาด
2. การสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมาย เรื่องปัจจัยโครงสร้างองค์กรทางธุรกิจ
  - รูปแบบธุรกิจแบบ Canvas (Business Model Canvas)
  - แพลตฟอร์มธุรกิจ (Business Platform)
  - ความเป็นไปได้ทางตลาด (Marketing Feasibility)
  - ความเป็นไปได้ทางการเงิน (Financial Feasibility)
  - การสร้างแบรนด์องค์กร (Corporate Branding)

ร้าน ณ บางกุง ทุ่งข้าว

ร้านอาหารบ้านสวนเพลง

ร้านครัวคุ้มแก้ว

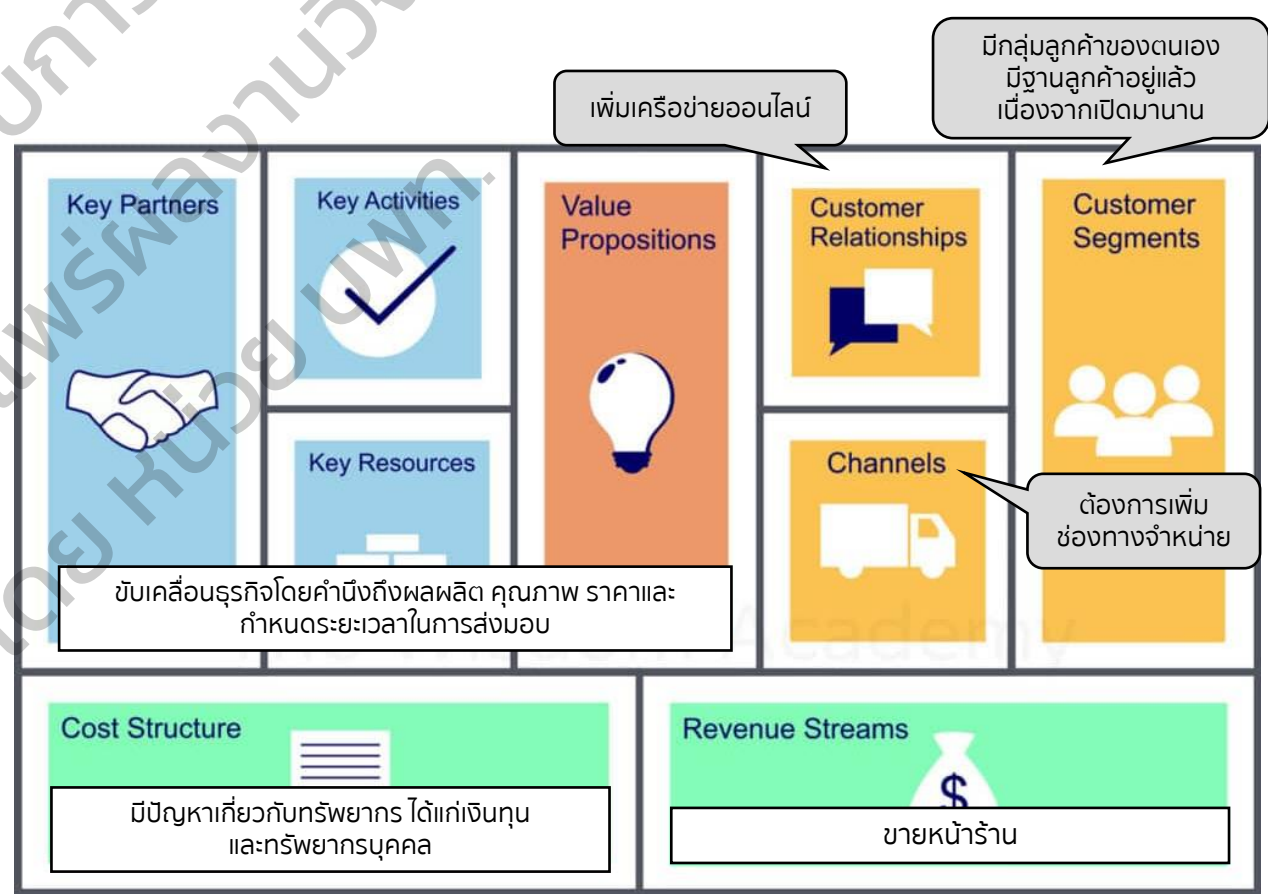

Marketing Feasibility

- มีเมนูที่ทำจากหน้าไม้มีไม่มาก
- เพิ่มเมนูและสร้างอัตลักษณ์เมนูหน้าไม้
- ขาดการส่งเสริมจากภาครัฐ

- Corporate Branding**
- มีแบรนด์องค์กรที่แข็งแกร่ง
  - รักษาฐานลูกค้าได้เป็นอย่างดี
  - มีการพัฒนาปรับปรุงร้านอยู่เสมอ
  - มีการสื่อสารภายในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

● **กิจกรรมที่ 3** การพัฒนากระบวนการผลิตและยกระดับหน้าไม้เพื่อเข้าสู่ตลาดระดับภาคบริการและธุรกิจสตาร์ทอัพ (ต่อ)

นวัตกรรมอาหารจากผลิตภัณฑ์หน้าไม้สู่การต่อยอดเชิงพาณิชย์

ไส้กรอกหน้าไม้พืดพริกของกลุ่มวิสาหกิจบ้านไทรงาม ตำบลโพธิ์งาม อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี

การยอมรับและตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ไส้กรอกหน้าไม้พืดพริก

1. มีความสนใจที่จะซื้อผลิตภัณฑ์นี้ = 62.8%
2. ไม่สนใจผลิตภัณฑ์ไส้กรอกหน้าไม้พืดพริก = 14.2%
3. สนใจแต่ต้องหาข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการตัดสินใจซื้อ = 23.0%

กำไรจากการดำเนินงาน	หน่วย (บาท)
กำไรขั้นต้น	79,410
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	14,890
กำไรจากการดำเนินงาน/เดือน	64,520

ระยะเวลาดิ้นทุน	หน่วย (บาท)
เงินลงทุนทั้งสิ้น	16,315.00
หาร กำไรจากการดำเนินงาน/เดือน	64,520.00
เวลาดิ้นทุน (เดือน)	0.25
เวลาดิ้นทุน (ปี)	-
ระยะเวลาดิ้นทุนประมาณ 25 วัน	

“ธุรกิจนี้จึงมีความเป็นไปได้ในการสร้างกำไรให้แก่สมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน”

อย่างไรก็ตาม หากมีการลงทุนเครื่องมือ เครื่องจักรในการผลิต และการปรับปรุงโรงเรือนในอนาคต ระยะเวลาการคืนทุนจะเพิ่มขึ้นจากการวิเคราะห์ในครั้งนี้ จึงจำเป็นต้องมีการพิจารณาในเรื่องของยอดการผลิตในแต่ละรอบการผลิต และการควบคุมต้นทุนการผลิต เพื่อให้ธุรกิจสามารถดำเนินไปได้และคุ้มค่ากับการลงทุน

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการวิจัยพบว่า...

1. องค์กรความรู้พัฒนาตัวแบบเชิงธุรกิจ (business model) = 2 องค์กรความรู้
2. สามารถลดการสูญเสียจากกระบวนการผลิต 20% ต่อการผลิต คิดเป็นมูลค่า 43,200 บาท/ปี
3. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป้าหมายมีความสามารถในการผลิตมากขึ้น ก่อให้เกิดการสร้างมูลค่าคิดเป็น 72,000 บาท/ปี กลุ่มมีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิม 33.3%
4. จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่โครงการวิจัยสามารถยกระดับรายได้อย่างน้อย 10% = 7 ครัวเรือน
5. จำนวนนวัตกรรมชาวบ้าน หรือ knowledge Worker (คนทำงานที่ใช้องค์ความรู้) = 15 คน

ข้อเสนอแนะ/ ปัจจัยหนุนเสริม	แนวทางการพัฒนา	การดำเนินงานภายใต้โครงการ (☑ ดำเนินการแล้ว ☐ ระหว่างการดำเนินการ)
1. แก้ไขจุดอ่อนเสริมจุดแข็งของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	1.1 การพัฒนามาตรฐานอาหารปลอดภัยให้กับผลิตภัณฑ์/ยกระดับสถานที่ผลิต 1.2 เตรียมความพร้อม เพิ่มทักษะการควบคุมกระบวนการผลิตให้กับกลุ่มวิสาหกิจ 1.3 นำเสนอหน้าไม้ดองน้ำมะพร้าวในรูปแบบสินค้าพรีเมียม เจาะตลาดกลุ่มลูกค้าที่มีกำลังซื้อ	☑ วางแผนออกแบบพื้นที่และรูปแบบกระบวนการผลิตให้สามารถยื่นขอ อย. ได้ ☑ พัฒนาการกระบวนการผลิตที่ง่ายต่อการควบคุมและสามารถขยายกำลังผลิตได้ จัดอบรมให้ความรู้การผลิตให้กับกลุ่ม Customer personas
2. ควรออกแบบบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าให้สอดคล้องกับผลิตภัณฑ์	2.1 แยกตราสินค้าของแต่ละผลิตภัณฑ์ออกจากกัน (หน้าไม้ดองเกลือและหน้าไม้ดองน้ำมะพร้าว) 2.2 จัดทำฉลากผลิตภัณฑ์ใหม่ เสนอเมนูจากหน้าไม้ใหม่สำหรับลูกค้า (QR code เพื่อแจกสูตรอาหาร)	☑ ทดสอบตลาดของผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่
3. ควรมีการส่งเสริมการขาย-การโฆษณา	3.1 สร้าง story telling นำเสนอเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของสินค้า เพื่อสื่อสารไปยังผู้บริโภค (Emotion-driven purchasing)	☑ สร้าง/พัฒนาสื่อดิจิทัลเพื่อการโฆษณา
4. เพิ่มช่องจัดจำหน่าย/หาลูกค้าใหม่ (B2B)	4.1 สร้าง Ecosystem ของธุรกิจหน้าไม้ภายในชุมชนสู่ตลาดภายนอก	☑ พัฒนานวัตกรรมอาหารใหม่ สร้างกลุ่มผู้ประกอบการใหม่ ☑ พัฒนาโมเดลธุรกิจสำหรับผู้ประกอบการใหม่และทดสอบตลาด ☑ ทดสอบตลาดเมนูหน้าไม้กับภาคบริการ
5. เพิ่มทักษะการเงิน/การตลาด	5.1 ให้ความรู้และเครื่องมือในการจัดการการเงินและส่งเสริมแนวคิดการเป็นผู้ประกอบการ	☑ จัดอบรมให้ความรู้กับกลุ่มเป้าหมาย และประเมินผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มควบคู่กับการทดสอบตลาด

● **ตัวแบบเชิงธุรกิจที่ 4**

การพัฒนาเมืองแห่งการเรียนรู้และบริการด้านสุขภาพ
บนฐานทรัพยากรไฟ
ต.ดงบัง อ.ประจันตคาม จ.ปราจีนบุรี

ดร.ไฉน น้อยแสง และผู้ร่วมวิจัย

● กิจกรรมที่ 4

การพัฒนาเมืองแห่งการเรียนรู้และบริการด้านสุขภาพบนฐานทรัพยากรไฟ
ต.ดงบัง อ.ประจันตคาม จ.ปราจีนบุรี

บริเวณพื้นที่ตำบลดงบัง
อ.ประจันตคาม จ.ปราจีนบุรี

พื้นที่: 24,592 ตร.กม. /15,370 ไร่
10 ตำบล 1,433 ครัวเรือน 10 กลุ่มอาชีพ
พื้นที่ปลูกกาแฟอินทรีย์ของจังหวัดปราจีนบุรี
ป่าชุมชน 1 แห่ง
ผลิตภัณฑ์เด่น: ลำไย ถ่านไฟ ส้มโศก จักสาน
ทอผ้า ผักอินทรีย์ และเครื่องสำอาง

1.

ธุรกิจการ
ท่องเที่ยวชุมชน
เพื่อการเรียนรู้

สำหรับเด็ก

คลาสย้อมสีผ้าฝ้ายทอมือจากใบไผ่ (3 ชั่วโมง 300 บ.)
หลักสูตรการศึกษาเชิงสร้างสรรค์เรื่องไฟ (2 วัน 4,000 บ.)

สำหรับผู้ใหญ่

คลาสการนวดเพื่อสุขภาพด้วยไม้ไผ่ (2 วัน 4,000 บ.)
คลาสการดูแลผิวหน้าด้วยผลิตภัณฑ์จากไฟ (1 วัน 2,000 บ.)

2.

ธุรกิจการบริการ
เพื่อสุขภาพ

โปรแกรมสร้างหุ่นสวย (1 คืน 2 วัน 5,000 – 6,000 บ.)
โปรแกรมล้างพิษ (1 คืน 2 วัน 5,000 – 6,000 บ.)
โปรแกรมสุขภาพและสิ่งแวดล้อมสำหรับผู้สูงอายุ
(1 คืน 2 วัน 5,000 – 6,000 บ.)

3.

หน่วยงานเอกชน
ร่วมกับชุมชนทำ
กิจกรรมเพื่อสังคม

กิจกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนเพื่อสังคมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
กิจกรรมทำความดีเพื่อชุมชน
กิจกรรมทำความดีเพื่อสิ่งแวดล้อม

กลุ่มเป้าหมาย:

ผู้ประกอบการและเด็ก และผู้สนใจทั่วไป

ผลผลิต:

ธุรกิจการท่องเที่ยวชุมชนเพื่อการเรียนรู้ 1 ธุรกิจ
กิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ 4 กิจกรรม

ผลลัพธ์:

เกิดอาชีพใหม่ สร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่
เกิดการดำเนินงานแบบบูรณาการ

กลุ่มเป้าหมาย:

ผู้สูงอายุ และผู้สนใจทั่วไป

ผลผลิต:

ธุรกิจบริการเพื่อสุขภาพ 1 ธุรกิจ/โปรแกรม
เพื่อสุขภาพ 3 โปรแกรม

ผลลัพธ์:

เกิดอาชีพใหม่ สร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่
เกิดการดำเนินงานแบบบูรณาการ

กลุ่มเป้าหมาย:

ผู้สูงอายุ และผู้สนใจทั่วไป

ผลผลิต:

ขยายพันธมิตรการทำความดีเพื่อสังคม
กิจกรรมเพื่อสังคม 3 กิจกรรม

ผลลัพธ์:

เกิดการประชาสัมพันธ์พื้นที่เพิ่มขึ้น
เกิดการดำเนินงานแบบบูรณาการ
สิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตดีขึ้น

หน่วยงานขับเคลื่อน

มทร.ธัญบุรี/อบต.ดงบัง/สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน จ.ปราจีนบุรี/สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬา จ.ปราจีนบุรี/
สำนักงานพัฒนาชุมชน จ.ปราจีนบุรี/ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมและที่พัก จ.ปราจีนบุรี/การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย/บริษัทนำเที่ยว

● กิจกรรมที่ 4 การพัฒนาเมืองแห่งการเรียนรู้และบริการด้านสุขภาพบนฐานทรัพยากรไฟ ต.ดงบัง อ.ประจันตคาม จ.ปราจีนบุรี (ต่อ)

1. ออกแบบกิจกรรมเพื่อพัฒนารุทกิจชุมชนเพื่อการเรียนรู้ ได้แก่ การทำคอมไฟไฟไหม้ การทำน้ำส้มควันไม้จากไม้ไฟ การทำหมอนัดทอง การสานตะกร้าเตาวัลย์ การทำผลิตภัณฑ์สปาจากไฟ และการทำเครื่องดื่มน้ำกระชายผสมน้ำผึ้งเพื่อสุขภาพ เป็นต้น

กิจกรรมที่ 1 การเรียนรู้พันธุ์ไฟ

Key Resource :
ผลิตภัณฑ์และบริการ
ฐานทรัพยากรไฟ

กิจกรรมที่ 2 การเรียนรู้การทำถ่านไฟ

1. เตาเผาถ่านแบบ 200 ลิตร

2. เตาถ่านถุง

กิจกรรมที่ 5 การเรียนรู้ การทำเครื่องดื่มน้ำกระชาย น้ำผึ้งมะนาว และเครื่องดื่มสมุนไพรสูตรต่าง

กิจกรรมที่ 6 เรียนรู้การทำเครื่องใช้สานจากเตาวัลย์

กิจกรรมที่ 3 การเรียนรู้การทำน้ำส้มควันไม้
กิจกรรมที่ 4 การเรียนรู้การทำผลิตภัณฑ์น้ำส้มควันไม้

Key Activity (กิจกรรม rotate ตาม location จุดต่างๆ)

เกิดการกระจายรายได้ในพื้นที่ จากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว

2.

ออกแบบกิจกรรมโปรแกรมเพิ่มภูมิคุ้มกันสร้างปอดดี และเพื่อการดูแลสุขภาพ ร่วมกับเมอร์รี่เพียวคลินิกรการแพทย์แผนไทยประยุกต์

Key Partnership

3.

พันธมิตรการทำงานแบบบูรณาการ

- อบต.ดงบัง
- สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา
- สำนักงานฝีมือแรงงานจังหวัดปราจีนบุรี
- เมอร์รี่เพียวคลินิกรการแพทย์แผนไทยประยุกต์
- วิทยาลัยชุมชนตำบลดงบังเพื่อสังคม
- กลุ่มสตรีผ้าทอมือบ้านดงบัง

พัฒนาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว แล้วใช้ศูนย์เรียนรู้ ในการสร้างหลักสูตรพัฒนาอาชีพระยะสั้น เพื่อรองรับการสร้างรายได้ให้ชุมชน ผ่านการท่องเที่ยว

“เตรียมการรองรับการฟื้นตัวของธุรกิจท่องเที่ยว”

เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาและฟื้นฟูการท่องเที่ยว สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬา จ.ปราจีนบุรี กำลังวางแผน

การพัฒนาคนในชุมชนของตำบลดงบัง

การท่องเที่ยวชุมชน ตำบลดงบัง

หลักสูตรการทำผลิตภัณฑ์สปาจาก
ไฟและการท่องเที่ยวชุมชน
จ.ปราจีนบุรี

การทำผลิตภัณฑ์สปาจากไฟ

การพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยการออกแบบผลิตภัณฑ์และงานบริการที่เป็นอัตลักษณ์ชุมชนตำบลดงบัง เพื่อสร้างธุรกิจบริการสปาเพื่อสุขภาพ

ผลิตภัณฑ์สปา ได้แก่ เทียนนวดโรม่า สครับขัดผิวจากถ่านไฟ
และสบู่กลีเซอรินถ่านไฟ และการให้บริการสปาเพื่อสุขภาพ
ที่เป็นอัตลักษณ์ชุมชนตำบลดงบัง
และได้ทดสอบกิจกรรมหลักสูตรอาชีพระยะสั้น
เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน

การจัดการเส้นทางท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลดงบัง

ใช้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและการเรียนรู้
เป็น Magnet ดึงคนเข้าพื้นที่

**เส้นทางท่องเที่ยว
 และการเรียนรู้วิถีชุมชน**

การท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลดงบังเชิง
 การเรียนรู้ทางธรรมชาติ

**การออกแบบเส้นทาง
 ท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลดงบัง**

การท่องเที่ยววิถีชุมชน
 ตำบลดงบังเชิงการ
 เรียนรู้ทางการเกษตร

การท่องเที่ยววิถีชุมชน
 ตำบลดงบังเชิงการ
 เรียนรู้ทางวัฒนธรรม

● **กิจกรรมที่ 4** การพัฒนาเมืองแห่งการเรียนรู้และบริการด้านสุขภาพบนฐานทรัพยากรไฟ
ต.ดงบัง อ.ประจันตคาม จ.ปราจีนบุรี (ต่อ)

ปรับปรุงสถานที่และภูมิทัศน์ของพื้นที่ธุรกิจชุมชน

ออกแบบโปรแกรมการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ

GO TOGETHER

wellness and spa

by เมอริ่เพียวคลินิกรการแพทย์แผนไทยประยุกต์

เพราะสุขภาพจะดีได้

ต้องเติมพลังชีวิต

(LIFE FORCE) "

เริ่มต้น **8,900** บาท/ท่าน **2 วัน 1 คืน**

- เทียวชมและไหว้สักการะอนุสาวรีย์พระภักดีเดชะ (ท้าวอุเทน)
- พักผ่อนหย่อนใจกับน้ำตกในอำเภอประจันตคาม ที่มีน้ำตกเยอะที่สุดในประเทศไทย
- นวดผ่อนคลายและสปากรีกเมนต์ จากผลิตภัณฑ์ไฟบ้านดงบัง อ.ประจันตคาม จ.ปราจีนบุรี

- เรียนรู้วิถีชุมชนและทำกิจกรรมผลิตภัณฑ์สปาจากไฟ
- รับประทานอาหารบำบัดเพื่อสุขภาพจากสมุนไพรท้องถิ่น
- ส่งเสริมการนอนหลับลึก ด้วยการจับชาสมุนไพรก่อนนอน
- พักโรงแรมหรูสไตล์ญี่ปุ่น มีกิจกรรมออกกำลังกาย ฟิตเนส ว่ายน้ำ และแช่น้ำร้อนบำบัด

สำหรับการเดินทาง 8 ท่านขึ้นไปราคาอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามการเข้าพัก | ที่พัก 1 คืน อาหาร 3 มื้อ นวดสปา 2 ครั้ง กรีกเมนต์ 2 ครั้ง 120 นาที พร้อมรถรับส่ง 2 วัน

เที่ยววิถีใหม่ใส่ใจสุขภาพ 2 วัน 1 คืน

Go together wellness and spa

โดยทีมแพทย์แผนไทย "เมอริเพียวคลินิกการแพทย์แผนไทยประยุกต์"

ชมวิถีชุมชน ท่องเที่ยวธรรมชาติ
บ้านดงบังประจันตคาม

"มหัศจรรย์แห่งป่าไผ่"

บำบัด ฟันฟู ส่งเสริม ด้วยสปา
จากผลิตภัณฑ์ไผ่ ของชุมชน

9 โปรแกรมเพิ่มภูมิคุ้มกันดูแลแบบองค์รวม

5900 บาท /คน ขึ้นต่ำ 10 คน

สอบถามเพิ่มเติม 06-3959-9329

Line Id:merripure19

FB:เพจ เมอริเพียวคลินิกการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ***ราคานี้ รวมอาหารกลางวัน 2 มื้อ อาหารค่ำ 1 มื้อ
สปา 3 ทริทเมนท์ ประกันอุบัติเหตุ แต่ไม่รวมค่าเดินทาง

9 โปรแกรมเพิ่มภูมิคุ้มกันดูแลแบบองค์รวม

- 1.ตรวจวิเคราะห์สุขภาพอย่างละเอียด ตามธาตุเจ้าเรือนสมุฏฐาน และตรวจจับชีพจร
- 2.โปรแกรม โอบกนน้ำม้นหอมระเหย ช่วยระบบทางเดินหายใจ และปอด
- 3.โปรแกรม head massage รักษาอาการนอนไม่หลับ ปวดหัวไมเกรน และคลายเครียด
- 4.โปรแกรม สปาตา ดูแลดวงตา ชะลออาการต้อตา ตาเสื่อม
- 5.โปรแกรมดื่มชาสมุนไพรเพื่อสุขภาพ "ชาใบไผ่" ช่วยในการนอนหลับ
- 6.โปรแกรม ดีท็อกซ์สารพิษสะสมในร่างกาย ด้วยผงถ่านชาร์โคล
7. โปรแกรม รักษาโรค office syndrome ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย
- 8.โปรแกรม กินอาหารเสริมภูมิคุ้มกันของลำไส้ จาก โปรไบโอติก...เพิ่มจุลินทรีย์เพื่อการขับถ่าย
- 9.โปรแกรมท่องเที่ยวเรียนรู้วิถีธรรมชาติชุมชน **มหัศจรรย์แห่งป่าไผ่**

เพราะสุขภาพจะดีได้
ต้องเติมพลังชีวิต

พักผ่อนทางใจ, นวดผ่อนคลาย
และยังมีสปาอีกด้วย

✔ มีกิจกรรมผลิตภัณฑ์สปาจากไฟ

สุขภาพ สบายใจ

ทำไม?

ถึงต้องท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

- บำบัดกาย-ใจ
- นวดผ่อนคลาย
- สปาจากธรรมชาติ
- อาหารท้องถิ่น
- ฝึกปลอดสารพิษ

● **กิจกรรมที่ 4** การพัฒนาเมืองแห่งการเรียนรู้และบริการด้านสุขภาพบนฐานทรัพยากรไฟ
ต.ดงบัง อ.ประจันตคาม จ.ปราจีนบุรี (ต่อ)

งานออกฐานในงาน ตามรอยบาทพระราชาสรางคุณค่าการทองเที่ยวทองถิ่นไทย
วันที่ 2-8 ธันวาคม 2564 ณ. The Market Bangkok

อาทิตย์ 5 ธค 64 **เล่าสู่กันฟัง**
เพจ:สมาคมภาษาเพื่อการศึกษา อาชีวะ และธุรกิจนำเที่ยว เวลา 18:00 น.
Facebook live
Youtube
go together wellness and spa
เมอริเพียว M
คลินิกการแพทย์แผนไทย (การแพทย์แผนไทยประยุกต์)
Go together for overall well-being
ดาวนักเล่าเรื่อง
พท.ป.จุริรัตน์ อัมพร หมอเพียว
พท.ป.วริศนันท์ ภัทรสิทธางค์ หมอปุ๋ย

“สร้างมูลค่าจากสินค้าจากไฟ และมาเชื่อมโยงกับงาน Service...
เพื่อขยายตลาดกับธุรกิจทองเที่ยวและสุขภาพ”

การสร้างพันธมิตรในการยกระดับเศรษฐกิจชุมชน

**การท่อกเกี่ยวข้องแห่งประเทศไทย
สำนักงานนครนายก**

“ดงบังสุข คีนสู่อุตสาหกรรมชาติ และใส่ใจสิ่งแวดล้อม”

ทุกเสาร์-อาทิตย์
ของทุกต้นเดือน
เวลา **07.00 – 12.00 น.**

พบกับด้วยบรรณาการศษษาฯ ให้พื้นยางใหญ่ที่อยู่กับ ๓ สถานีรถไฟ หนึ่งชุมชนดงบัง
ด้วยสินค้ำชุมชนกว่า 30 วัน ที่มาร่วมกันด้วยหลากหลายของพิริกณลงไม้
ที่ปลูกในชุมชนตามฤดูกาล พร้อมอาหารที่สดใหม่สะอาดหลากหลาย

ศูนย์กลางการเข็นชุมชน ดงบังแมนู | โทร 089-544-6351 (รองสุวรรณ)
องค์การบริหารส่วนตำบลดงบัง | ร้านกิจกรรมชุมชนตำบลดงบังเพื่อสังคม

ท้องที่ชวชมชนตำบลดงบัง
3 ชม. ...

🍀 “เปิดป่ามาเจอดง” พบกับ ตลาด “ดงบังสุข”
มาพบกับพวกเราถิ่นทุกเสาร์-อาทิตย์
เริ่ม 2-3 กรกฎาคม 2565
🕒 เวลา 07.00 – 12.00 น.

👉 ชาวดงบัง ขอเชิญชวนท้องเที่ยวตลาด ดงบังสุข
ตลาดริมทางรถไฟ ใต้ต้นยาง 🍀 เลือกซื้อสินค้า
มากมายหลากหลาย อาทิ อาหารท้องถิ่น ผักพื้นบ้านและ
ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น
ในแนวคิด

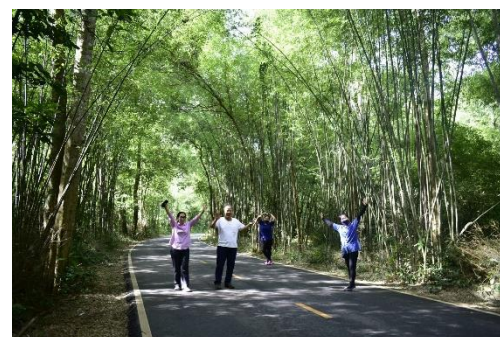
🍀
🍀
🍀 “ดงบังสุข คีนสู่อุตสาหกรรมชาติ และใส่ใจสิ่งแวดล้อม”

☎️ สอบถามรายละเอียด
089-544-6351 คุณสุวรรณ

พิกัดตลาด “ดงบังสุข”
<https://me-qr.com/hGW5wW>

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการวิจัยพบว่า...

1. องค์ความรู้พัฒนาตัวแบบเชิงธุรกิจ (business model) = 3 องค์ความรู้
  - 1.1 การท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลดงบังเชิงการเรียนรู้ทางการเกษตร
  - 1.2 การท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลดงบังเชิงการเรียนรู้ทางธรรมชาติ
  - 1.3 การท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลดงบังเชิงเชิงวัฒนธรรม
2. โปรแกรมและกิจกรรมการบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีการคำนวณ
ค่าบริการที่ชัดเจน
3. กิจกรรมโปรแกรมเพิ่มภูมิคุ้มกันสร้างปอดดีและเพื่อการดูแลสุขภาพ
ร่วมกับเมอริเฟี้ยวคลินิกการแพทย์แผนไทยประยุกต์
4. การสร้างพันธมิตรการทำงานแบบบูรณาการ
5. จำนวนนวัตกรรมชาวบ้าน หรือ knowledge Worker
(คนทำงานที่ใช้องค์ความรู้) = 18 คน

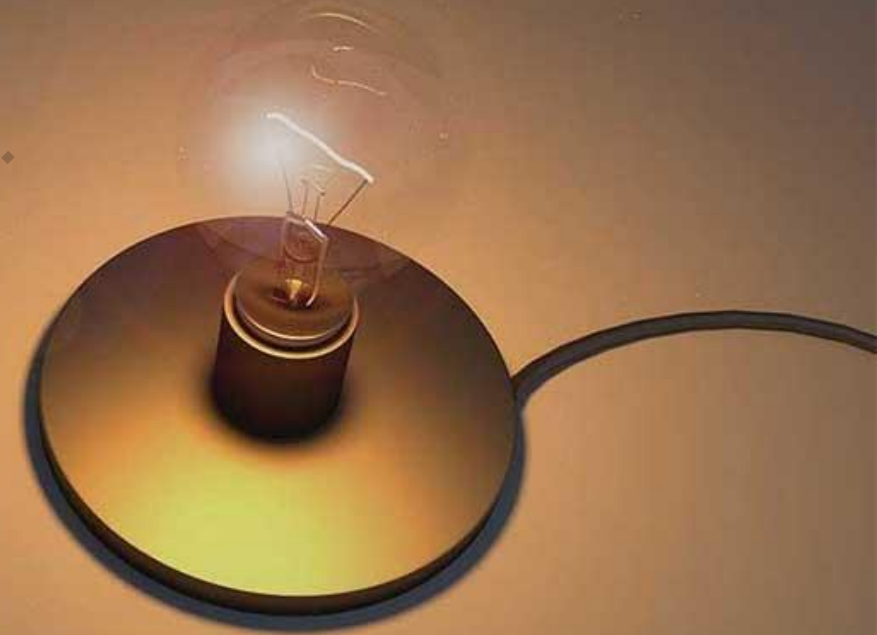

3

การถอดองค์ความรู้
กระบวนการที่นำไปสู่การตอบ
เป้าหมายและโจทย์วิจัยและ
ก่อให้เกิด output ของโครงการวิจัย

เอกสารฉบับนี้ได้รับการสนับสนุน
จากสำนักงานส่งเสริมการวิจัย
และเผยแพร่ผลงานวิจัย
โดย หน่วย บพข.

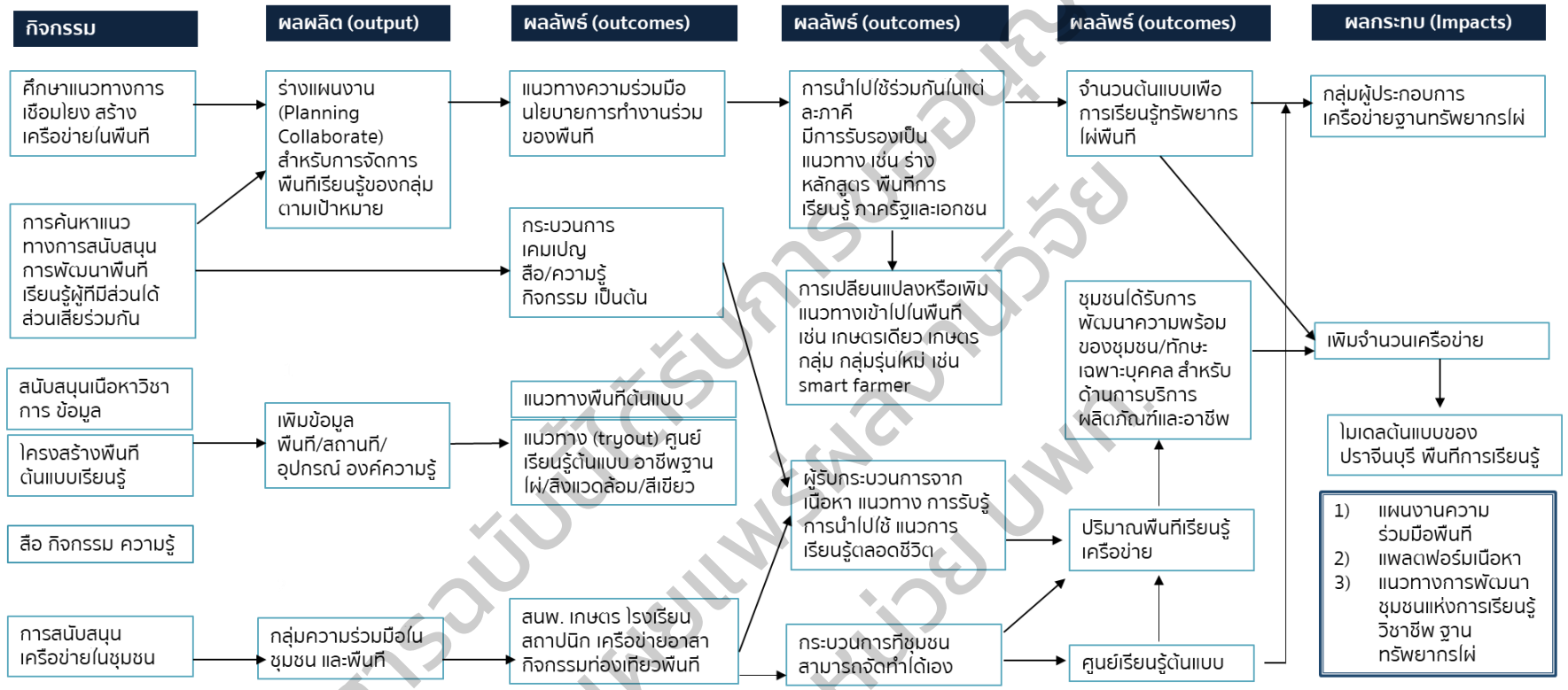

● การahunเสริมตัวแบบเชิงธุรกิจ

การพัฒนากลไกการบริหารจัดการ
ศูนย์ต้นแบบเมืองแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต
ฐานทรัพยากรไฟจังหวัดปราจีนบุรี

พศ.ดร.กัญญาณัฐ เปลวเพ็อง และผู้ร่วมวิจัย

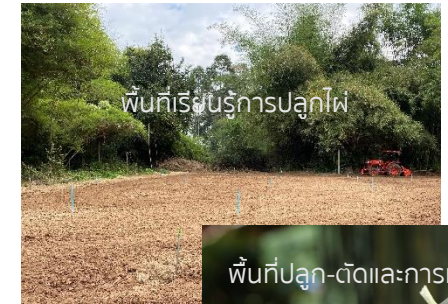
กิจกรรมที่ 5 การพัฒนากลไกการบริหารจัดการศูนย์ต้นแบบเมืองแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ฐานทรัพยากรไฟจังหวัดปราจีนบุรี (ต่อ)

● **กิจกรรมที่ 5** การพัฒนากลไกการบริหารจัดการศูนย์ต้นแบบเมืองแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต
ฐานทรัพยากรไฟจังหวัดปราจีนบุรี (ต่อ)

สกัดคุณค่าพื้นที่ ➡ **พื้นที่เศรษฐกิจสีเขียว** ➡ ทรัพยากรพื้นที่ "ไฟ" ➡ การจัดการด้านการเรียนรู้

ลำดับ	คุณค่าทางกายภาพและการใช้ประโยชน์ (Tangibles Physical and Functional Rationales)	คุณค่าความรู้สึก ความผูกพันของพื้นที่ (Emotional Intangibles)	ความรู้สึกพิเศษพื้นที่ที่ดึงเป่าร่วมกัน (Sense of Place)
1	ผู้คน ผลิตภัณฑ์และอาหาร กลุ่มนักท่องเที่ยวธรรมชาติ ชาวไทยและชาวต่างประเทศ ผู้สูงวัย	ความรู้สึกผ่อนคลาย สถานที่ที่มีบริการด้านต่าง ๆ สุขภาพ โยคะ นวด สิ่งของที่ใช้เพื่อให้อารมณ์ดีที่นึกถึงและเป็นอัตลักษณ์ปราจีนบุรี	สโลแกนเมือง "ศรีมหาโพธิ์คู่บ้าน ไผ่ตงหวาน คูเมือง ผลไม้ลือเลื่อง เขต เมืองทวารวดี" สิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรมสีเขียว คำขวัญของปราจีนบุรี
2	พื้นที่ธรรมชาติและบรรยากาศ พันธุ์พืช สมุนไพร เกษตรอินทรีย์ สวนผลไม้ทุเรียน มะม่วง แม่น้ำปราจีนบุรี และความร่มรื่นของต้นไม้ธรรมชาติและสวนไฟตง ไฟเลี้ยง ไฟรวก	- ความร่วมมือกันอนุรักษ์ป่าชุมชน - ความภูมิใจของท้องถิ่น - ความงามตามธรรมชาติ - ความอบอุ่นของคนในท้องถิ่นภูมิปัญญา - การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็นธรรมชาติ ให้ความสำคัญและสร้างมูลค่าเพิ่มให้เกษตรกร	
3	กิจกรรมจากอัตลักษณ์ทรัพยากร กิจกรรมงานเกษตร แคมป์ อุทยาน เดินป่า ดูนก ส่องสัตว์บินจักรยาน วิ่ง	- ความทรงจำความประทับใจ - เมืองประวัติศาสตร์ เขียวสงบ - ครอบครัว อบอุ่น	
4	สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ชัดเจน ทางหลวงเขาใหญ่ สวนเกษตรอินทรีย์ สถานปฏิบัติธรรม โรงแรมที่พัก รีสอร์ท โฮมสเตย์ ล่องแก่ง แอโดเวนเจอร์กีฬา ที่มีการใช้ทรัพยากร (ไฟ)	- ความร่วมสมัย-การผสมผสาน - บ้านในสมัยอดีตและความเป็นชนบท - แหล่งประวัติศาสตร์อารยธรรมร่วมสมัย ที่สร้างความเป็นหนึ่งเดียวของพื้นที่	

ต้นแบบแนวทางการพัฒนาบุคลากรสร้างความรู้ กระบวนการ/กิจกรรมและการตลาดชุมชน

นักพัฒนาผลิตภัณฑ์

ดูแลการผลิตงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลงิ้วเพื่อสังคม ปราจีนบุรีไฟฐานทรัพยากรตลอดห่วงโซ่ กระบวนการคิดเชิงออกแบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร การจัดการกระบวนการ / ผู้ประกอบการ

- กระบวนการผลิต มาตรฐานชุมชน การแปรรูปผลิตภัณฑ์ (สมุนไพร น้ำมันหอมระเหย)
- วัตถุดิบ สารสกัด จัดซื้อ การตลาด การจัดการการขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์และโรงเรือนการผลิต การถ่ายทอด/วิทยากรผลิตภัณฑ์

รายได้จาก เฟอร์นิเจอร์การขายสินค้า กิจกรรม วิทยากร

นักสื่อสาร/สร้างกระบวนการ/ผู้จัดการสปา

ดูแลการประสานงานกิจกรรมการพัฒนาพื้นที่เรียนรู้ ผลิตงาน วิสาหกิจชุมชนตำบลงิ้วเพื่อสังคม และส่วนกลางข้อมูล ไฟฐานทรัพยากรตลอดห่วงโซ่ กระบวนการคิดเชิงออกแบบ เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร นักจัดการกระบวนการ / ผู้ประกอบการ

- จัดเก็บข้อมูล วิเคราะห์ลูกค้า ประสานงานกลาง การสื่อสาร เชื่อมโยงชุมชนและภายนอก พัฒนาข้อมูลจัดการกระบวนการเรียนรู้กิจกรรม การเขียนโครงการ การนำเสนองาน การถ่ายทอด/วิทยากรผลิตภัณฑ์

รายได้จาก เฟอร์นิเจอร์การจัดการจัดการกระบวนการ วิทยากร กิจกรรม

นักพัฒนาการตลาดชุมชน

ดูแลคอนเทนต์ออนไลน์ การตลาด วิสาหกิจชุมชนตำบลงิ้วเพื่อสังคม ร้านเล็บ/แบบมู ผู้ประกอบการสวนไฟและ ทรูแมนทีไม่ไฟ ไฟฐานทรัพยากรตลอดห่วงโซ่ กระบวนการคิดเชิงออกแบบ เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร นักจัดการกระบวนการ / ผู้ประกอบการ

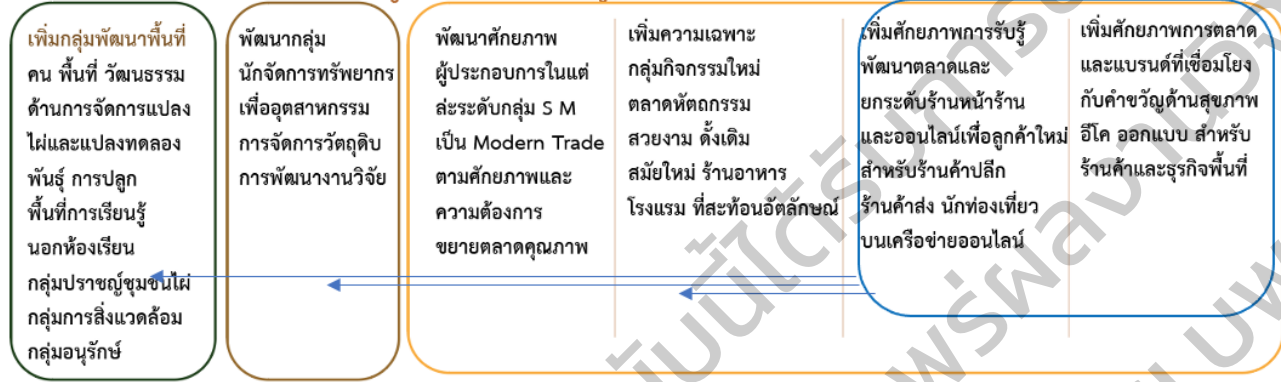
- กระบวนการผลิต มาตรฐานชุมชน การแปรรูปผลิตภัณฑ์ (สมุนไพร น้ำมันหอมระเหย)
- การผลิตฐานทรัพยากรไฟและงานบริการ รีสอร์ท/สปา ร้านอาหาร การเขียนโครงการ การนำเสนองาน การถ่ายทอด/วิทยากรผลิตภัณฑ์ออนไลน์

รายได้จาก สินค้าไม้ไฟ ผลิตภัณฑ์ไฟตลอดห่วงโซ่ การจัดการกระบวนการ วิทยากร กิจกรรม คอนเทนต์ออนไลน์

1. องค์ความรู้ที่เกิดขึ้นตลอดทั้ง Value Chain

ชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพตลอดห่วงโซ่ "Green Business service & learning" (*Productive) เชิงรุก

เพื่อส่งเสริมศักยภาพผลิตภัณฑ์สินค้าจากชุมชนจากงานวิจัยและนวัตกรรม
 ด้วยกลไกความร่วมมือของภาครัฐ เอกชน ในพื้นที่ ชุมชน และเครือข่าย
 "ศรีมหาโพธิ์คู่บ้าน ไผ่ตงหวานคู่เมือง ผลไม้ลือเลื่อง เขตเมืองทวารวดี"

รวบรวมข้อมูล/ค้นหา/ปรับประยุกต์ ทดลอง/workshop   กิจกรรมเครือข่ายสร้างการรับรู้/คัดเลือก/workshop/ต้นแบบ/

วันที่ 1 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2564 ถึง วันที่ 31 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2565

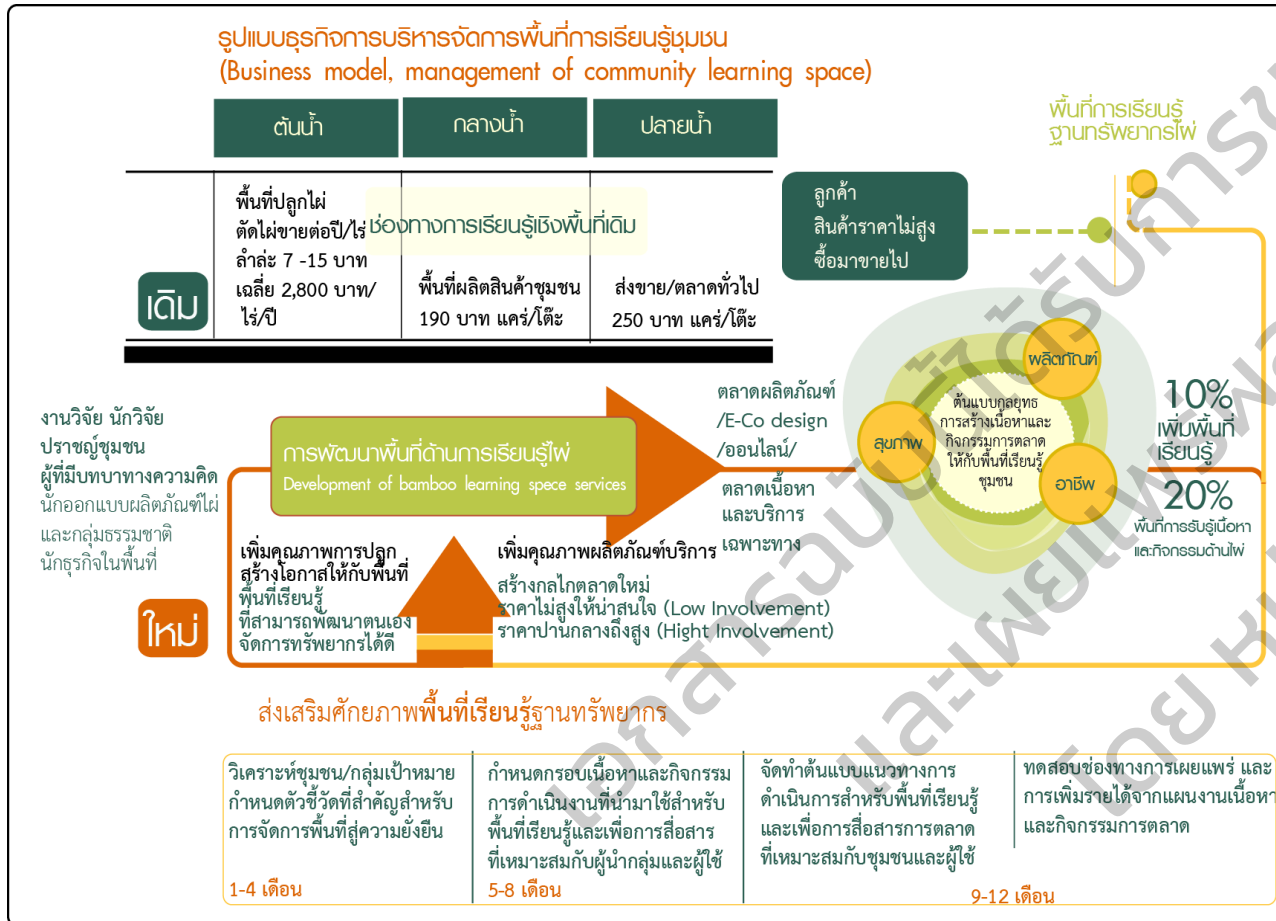
- วิเคราะห์User**
- ร้านค้า/โรงแรม
  - ผลิตภัณฑ์
  - บริการ
  - นักขาย
  - ผลิตภัณฑ์ชุมชน
  - สถาปนิก
  - วัสดุ
  - นักออกแบบ
  - วัสดุตกแต่ง
  - ผู้ใช้ผลิตภัณฑ์
  - เฟอร์นิเจอร์
  - ของใช้
  - ของฝาก
  - คนในพื้นที่
  - อนุรักษ์

เป้าหมายสร้างสังคม
 การเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต
 กลุ่มวิสาหกิจ ไผ่ แปลงใหญ่
 ผลิตภัณฑ์ SME
 เป้าหมายสร้างคนรุ่นใหม่พื้นที่
 เป็นความเข้มแข็ง แลกเปลี่ยน
 การเรียนรู้เพื่อเสริมศักยภาพ
 จากทุนเดิมฐานทรัพยากร การเตรียม
 ความพร้อมระดับยั่งยืน
 เป้าหมายเชื่อมโยงโครงข่าย
 เศรษฐกิจฐานรากให้เป็นผู้ที่มี
 พื้นที่ในสังคมเมืองแห่งการเรียนรู้
 ของจังหวัดปราจีนบุรี

เพิ่มประสิทธิภาพคน
 และพื้นที่
 เพื่อเตรียมไปสู่การฟื้นฟูเศรษฐกิจ
 หลังโควิด
 จากทุนทางทรัพยากร
 ท่องเที่ยวธรรมชาติ
 เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน
 สุขภาพที่ดี

*ปรับปรุงข้อมูลมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีร่วมกับภาคี ภาครัฐ เอกชน - พื้นที่ ปราจีนบุรี

2. ความใหม่ของการประกอบการในพื้นที่

ระยะการดำเนินงานวิจัยการวางแผนงาน ระยะที่ 1

- 1.1 วิเคราะห์ข้อมูลภาคีเครือข่ายในแต่ละภาคส่วนที่มีแนวคิดในการทำงานร่วม
- 1.2 จัดกิจกรรมเสวนาหรือฟอรัมเพื่อรวบรวมองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องและร่วมกันบูรณาการความรู้ภาคี

ระยะการดำเนินงานวิจัยการวางแผนงาน ระยะที่ 2

- 2.1 การจัดกิจกรรมเวิร์คช็อปการสร้างสรรคงานร่วมกัน
- 2.2 การกิจกรรมฝึกอบรมทีมวิจัยท้องถิ่นผู้นำกลุ่มและกำหนดทิศทางร่วมกัน
- 2.3 จัดเวทีร่วมกันสำหรับกลุ่มบุคคลทั่วไปที่สนใจส่วนร่วมเพื่อนำเสนอแนวทางและโอกาสการพัฒนาการเรียนรู้กับชุมชน
- 2.4 การนำเสนอข้อมูลและแนวคิดในการสร้างสรรคงานต่อที่ทีมหลักผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ระยะการดำเนินงานวิจัยการวางแผนงาน ระยะที่ 3

- 3.1 การจัดรูปแบบกลุ่มต้นแบบการสร้างสรรคงานร่วมกัน
- 3.2 จัดกิจกรรมนำเสนอการเผยแพร่แนวคิดและร่วมจัดทำกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มต่างๆ ที่สนับสนุนงบประมาณหรือการดำเนินงาน

ระยะการพัฒนากระบวนการนำแผนไปปฏิบัติ (Implementation Phase)

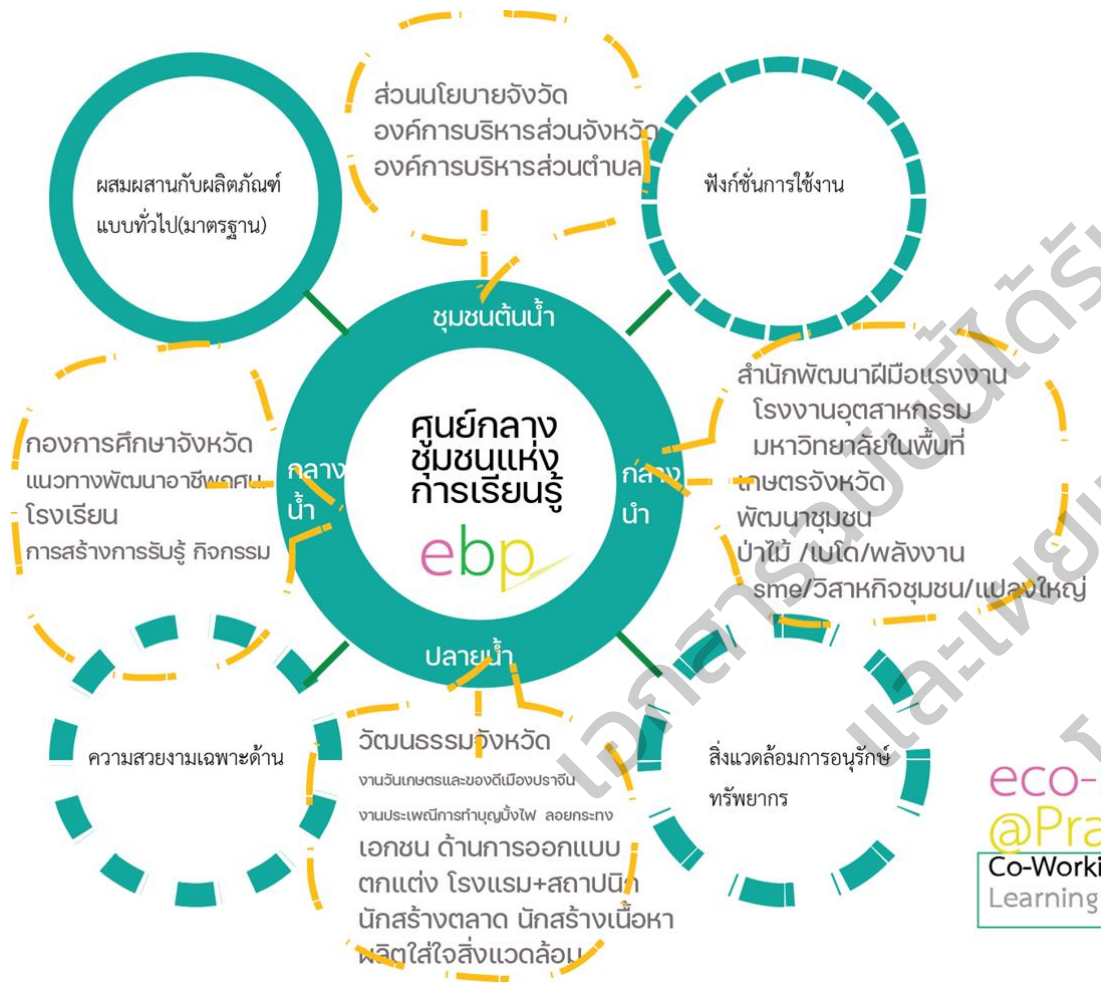
ระยะการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (Monitoring and Evaluation Phase)

การสร้างคู่มือแนวทางที่เป็นรูปแบบการนำไปใช้สำหรับทุกกลุ่ม (Usability Learning for All Phase)

กระบวนการถ่ายทอด และสนับสนุนแนวทางการเชื่อมโยงให้ชุมชน

3. การเกิดกลุ่มผู้ประกอบการจริง (ภาคเกษตร/ภาคบริการ) ที่แข่งขันในตลาดจริงในพื้นที่

กลุ่มเป้าหมายที่ปักหมุดเพิ่มจากพื้นที่เดิม 2 ต้นแบบ
จากสำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชน

eco-bamboo
@Prachin Buri
Co-Working Spece
Learning Center for Community

ผลิตภัณฑ์สื่อสารการเรียนรู้

วัสดุเพื่องานออกแบบ

เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

สรุปชุดโครงการวางแผนธุรกิจด้านบริการสำหรับพื้นที่เรียนรู้ไฟอย่างยั่งยืน

คู่ค้าและเครือข่ายสนับสนุน

- บริษัท/กลุ่มที่เกี่ยวข้องกับไฟ
- แหล่งทุนและการสื่อสารการตลาด
- กลุ่มต้นน้ำ
- กลุ่มกลางน้ำ
- กลุ่มปลายน้ำ คู่ค้า และบริการ

กิจกรรมหลัก

- สำหรับเกษตรกร
  - กิจกรรมสันตนาการ
- สำหรับผลิตภัณฑ์
  - สร้างคุณค่าสิ่งแวดล้อม
  - กิจกรรมสำหรับคนรุ่นใหม่
  - กิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ

ทรัพยากรหลัก

- ชุดพื้นที่สวนไฟและป่าชุมชน
- แรงงานการผลิตด้านการสาน
- การทำอาหาร การทอผ้า การปลูกและการตัด

คุณค่าที่ส่งมอบ

- สร้างพื้นที่การเรียนรู้ผสมผสานเข้ากับวิถีชีวิตประจำวัน
- การฝึกฝน ทดลอง สร้างโอกาส กลุ่มอาชีพ
- กิจกรรมการพัฒนาสำหรับชุมชนออกงานแสดงสินค้า
- จัดสัมมนา

การสร้างความสัมพันธ์

- ติดต่อสอบถาม ให้คำปรึกษา ข้อมูล ประชาสัมพันธ์
- โฆษณาในกลุ่มเป้าหมาย
- ติดตามและรีวิว

ช่องทางการเข้าถึง

- พื้นที่ชุมชนแสดงกิจกรรม จ.ปราจีนบุรี
- แหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนของมหาวิทยาลัยและพื้นที่ออนไลน์
- Website social media สื่อบุคคล

กลุ่มลูกค้า

- กลุ่มผู้ค้าผลิตภัณฑ์ไม้ไฟ
- กลุ่มนักเรียนนอกห้องเรียน
- โรงเรียน
- เอกชน
- กลุ่มนักท่องเที่ยวสิ่งแวดล้อม
- กลุ่มผู้สูงอายุแนวธรรมชาติบำบัด

ราคาต้นทุน

- ค่าบริการ/จัดการพัฒนาคนและพื้นที่ สำหรับคนในชุมชน
- ค่าวัสดุ อุปกรณ์เพื่อพัฒนาฝีมือชุมชน ฝึกอาชีพ
- ต้นทุนค่าดำเนินงานส่งเสริม เช่น สถานที่ เอกสาร น้ำมันรถ แร่งงานขนส่ง
- ต้นทุนค่าที่ปรึกษา ต้นทุนการจัดทำสถานที่ ประชาสัมพันธ์
- การออกแบบผลิตภัณฑ์ การจัดทำสื่อออนไลน์
- การแสดงสินค้า ออกงานจัดนิทรรศการ

สร้างช่องทางรายได้

- การบริการ
- จัดกิจกรรมเรียนรู้เรื่องไฟ
- จัดอบรมระยะสั้น
- ตลาดขายสินค้า
- เป็นเจ้าของเนื้อหา
- สร้างเนื้อหาจากผู้ใช้ โฆษณา
- การสร้างอาชีพ สร้างคน ขยายเครือข่าย

ตัวอย่างกิจกรรมสร้างรายได้

- จันทร-ศุภร์ รองรับกิจกรรมดูงานสำหรับการเรียนรู้ของเด็กประถมเรื่องสิ่งแวดล้อมในป่าชุมชน การผจญภัย เป็นต้น
- เสาร์-อาทิตย์ กิจกรรมครอบครัวเรียนรู้วิถีชุมชน ปั่นจักรยาน DIY เตรียมออกงานแฟร์ เป็นต้น

4. กลไกความร่วมมือเชิงพื้นที่ในระดับจังหวัด

การทดลองแนวทางการเรียนรู้กลุ่มชุมชน/วิสาหกิจชุมชน ในพื้นที่

กิจกรรมที่ 5 การพัฒนากลไกการบริหารจัดการศูนย์ต้นแบบเมืองแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ฐานทรัพยากรไฟจังหวัดปราจีนบุรี (ต่อ)

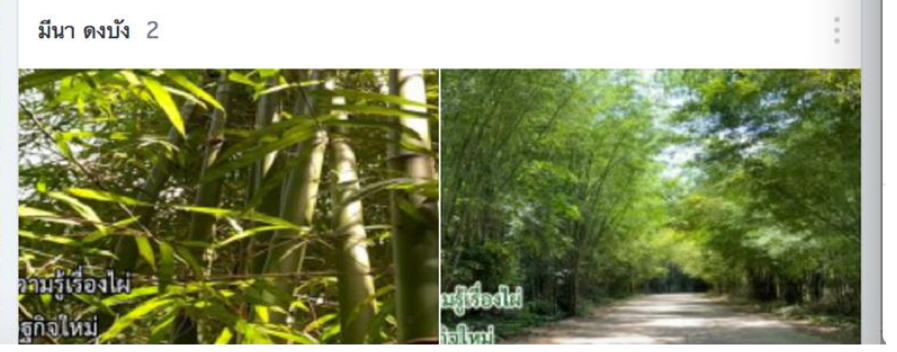
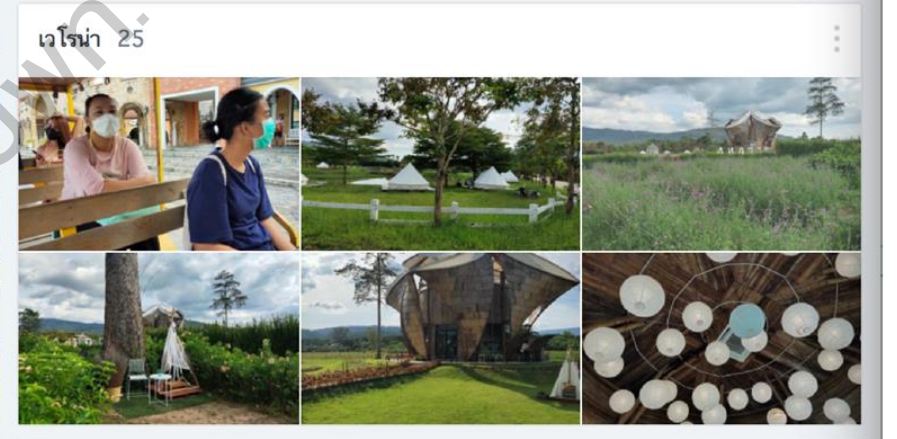
- สร้างเครือข่ายพื้นที่เรียนรู้
- สร้างนักจัดการข้อมูลการเรียนรู้ชุมชน

นักจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชน (9)

Deachrut
 ในส่วนของเมนูที่ปรึกษา
 อยากให้ทุกคนเพิ่มข้อมูลที่ปรึกษาเข้าไปให้ด้วย
 พวกปราชญ์ทั้งหลาย อย่างเช่น ลงทองย้อย

โน้ต
 อัลบั้ม
 สมาชิก

นักจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชน

ค้นหาด้วยชื่อ

เชิญเพื่อน

สมาชิก 9

- Kanyanat
- MIND
- Pornchanok. K.
- kru พิเศษ~บ้านเสิบ304
- TOEI.
- AU
- phawi....
- Deachrut

ผู้ใช้สามารถเข้ากลุ่มได้ด้วยคำเชิญ
 ผู้ใช้ต้องได้รับคำเชิญจากสมาชิกในกลุ่มจึงจะเข้า

นักจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชน

โน้ต อัลบั้ม สมาชิก

ลูกเล็กเฟอร์นิเจอร์ 8

อักษนา 29

19 พ.ย.เผาถ่านได้แล้ว90% รอปิดเตา ช่วงบ่าย ... 4

● **กิจกรรมที่ 5** การพัฒนากลไกการบริหารจัดการศูนย์ต้นแบบเมืองแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต
 ฐานทรัพยากรไฟจังหวัดปราจีนบุรี (ต่อ)

การลงพื้นที่ทำงานร่วมภาคีพื้นที่
 ที่เกี่ยวข้องการพัฒนาพื้นที่
 การเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับไฟ

ด้านการปลูก

- เกษตรจังหวัด
- วิสาหกิจชุมชน 14 กลุ่ม
- แปลงใหญ่ไฟ 6 กลุ่ม

ด้านการแปรรูป

- พัฒนาชุมชน 38 กลุ่มการเรียนรู้ชุมชน
- กศน.
- มาตรฐานฝีมือ/อุตสาหกรรม
- สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน
- อุตสาหกรรม

● **กิจกรรมที่ 5** การพัฒนากลไกการบริหารจัดการศูนย์ต้นแบบเมืองแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต
ฐานทรัพยากรไฟจังหวัดปราจีนบุรี (ต่อ)

Me-Dees-Channel
ผู้ติดตาม 32 คน

หน้าแรก

วิดีโอ

เพลย์ลิสต์

ช่อง

เกี่ยวกับ

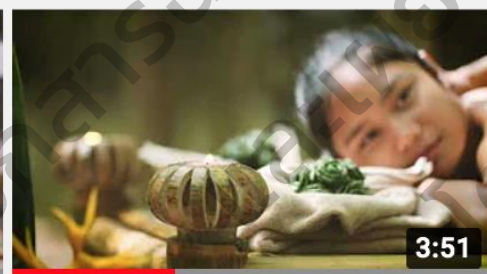
อัปเดต

▶ เล่นทั้งหมด

3:38

ฐานทรัพยากรไฟ Ep 3 นักการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชน
การดู 308 ครั้ง • 12 วันที่ผ่านมา

3:51

ฐานทรัพยากรไฟ Ep 2 นักสื่อสารชุมชน
การดู 167 ครั้ง • 12 วันที่ผ่านมา

4:19

ฐานทรัพยากรไฟ Ep 1 นักพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน
การดู 147 ครั้ง • 12 วันที่ผ่านมา

4:57

สตอรี่มิติ: พื้นที่เรียนรู้สวนไผ่ จ.ปราจีนบุรี
การดู 1.5 หมื่น ครั้ง • 1 ปีที่แล้ว

สตอรี่มิติ: bamboo eco-de
การดู 260 ครั้ง • 1 ปีที่แล้ว

1

ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ตำบลดงบัง Community Learning Center

Service center Dong Bang sub district, Prachin Buri.

Dong Bang BAMBOO'ECO LIFE

Dong Bang Suk 'Market

ดงบังสุข_มาร์เก็ต

กลุ่มลูกค้า ที่เป็นพวกชอบชีวิตสงบ นิยมท้องถิ่น (Local Mania) และให้คุณค่ากับสิ่งๆที่มาจากฝีมือมนุษย์(Human Capital) ใช้เครื่องจักรน้อยลง เน้นความเป็นธรรมชาติ และมองหาความยั่งยืน เช่น เน้นของโฮมเมด แอนต์เมคจากวัตถุดิบเรียๆ ต้องการรู้ที่มาที่ไปของแต่ละอย่าง และรักการอยู่ท่ามกลางธรรมชาติ ต้องการเชื่อมโยงกับธรรมชาติมากขึ้น

- 'Market
- 'Bamboo
- 'Spa
- 'Craft
- 'handwoven fabrics

แนวสีและการออกแบบ Harmony (ความสงบเรียบ) สันติภาพจากธรรมชาติและ ความยั่งยืน “ตรงกลางของความเป็นเมืองและความเขียวขจี คือโซนสงบที่ช่วยให้ฉันได้เป็นตัวของตัวเอง” ผู้บริโภคกลุ่มนี้จะเน้นความเป็นธรรมชาติที่ผสมผสานกับความเป็นเมืองแบบนีโอฮิปปี โดยมีคีย์เวิร์ดคือ งานฝีมือ (Craftfulness) ผู้บริโภคกลุ่มนี้มองหาความยั่งยืน ด้วยการใช้จ่าย หรืออัพไซเคิล (Second Life) ใส่ใจข้าวของโฮมเมดพื้นบ้าน และการผสมผสาน ระหว่างเมืองและชนบท (Urban – Rural)

โดยมีเจดสีที่เกี่ยวกับการฟื้นฟู (Revival) และทุ่งไม้ใบหญ้า (Pastoral) ที่ให้อารมณ์ความเป็นชนบทและความสดใสจากสีพืชผักผลไม้ ซึ่งมีไอเดียที่สามารถนำไปสร้างสรรค์เป็นโปรดักต์หรือธุรกิจได้ ดังนี้ การใช้ดอกไม้มาใส่ในอาหาร หรือเสื้อผ้า การใช้วัตถุดิบจากธรรมชาติแท้ ๆ

● กิจกรรมที่ 5 การพัฒนาภาคการบริหารจัดการศูนย์ต้นแบบเมืองแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ฐานทรัพยากรไฟจังหวัดปราจีนบุรี (ต่อ)

5. การผลักดันเพื่อเข้าสู่นโยบาย/ ในระดับจังหวัดและระดับประเทศ

กิจกรรมการวางแผนการวิจัยและการสร้างกลไกความร่วมมือ...เพื่อสร้างต้นแบบเชิงธุรกิจในพื้นที่ และโครงข่ายตลาดทั้งในและนอกพื้นที่

ประจำปีงบประมาณ 2564
ภาพกิจกรรมและโครงการของสถาบันวิจัยและพัฒนา

สถาบันวิจัยและพัฒนา มทร.ธัญบุรี

ได้จัดการประชุมสร้างความร่วมมือภายใต้โครงการ “การเพิ่มศักยภาพตัวแบบเชิงธุรกิจ
และโครงข่ายการตลาดเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากจากทรัพยากรไฟจังหวัดปราจีนบุรีอย่างยั่งยืน

ผ่านกระบวนการเรียนรู้ตลอดห่วงโซ่มูลค่า”

วันที่ 8 กรกฎาคม 2564

ประชุมออนไลน์ผ่านโปรแกรม Zoom Meeting

- เกษตรและจังหวัดปราจีนบุรี ต้องการให้เกิด...
คณะกรรมการขับเคลื่อนเรื่องไฟ
(ระยะสั้น-ระยะกลาง-ระยะยาว)
สู่แผนจังหวัด และข้อเสนอเชิงนโยบาย
- การทำ **Project Bank** ด้านการท่องเที่ยว
ร่วมกับสำนักงานท่องเที่ยวและกีฬา จ.ปราจีนบุรี
แผนการท่องเที่ยวระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว
ในแต่ละตำบลของจังหวัดปราจีนบุรี
และแผนการรองรับนักท่องเที่ยวหลังสถานการณ์โควิด
- การจัดตั้ง**คณะกรรมการพัฒนากำลังแรงงาน**
และการฝึกอาชีพ เพื่อพัฒนาแรงงานของ
จังหวัดปราจีนบุรี
จะเชิญ มทร.ธัญบุรี เป็นคณะกรรมการ
(ลงนามโดยผู้ว่าราชการ)

แผนพัฒนาจังหวัดปราจีนบุรี 5 ปี พ.ศ.2561-2565 (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ 2564)

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	ความมั่นคง	การสร้างความสามารถในการแข่งขัน	การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	
แผนพัฒนาฉบับที่ 12	การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์		การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม	การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน	
ทิศทาง การพัฒนาภาค	พัฒนา จ.ปราจีนบุรี ให้เป็นเมืองท่องเที่ยวหลากหลายทั้งเชิงนิเวศ เกษตร สุขภาพ อารยธรรมและประวัติศาสตร์		พัฒนาให้เป็นเมืองสมุนไพร	ปรับปรุงมาตรฐานสินค้า และธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยว	
ศักยภาพ การพัฒนา	นิคม/เขตอุตสาหกรรมที่เป็นฐานการผลิตในพื้นที่	- แหล่งผลิตผลไม้เมืองร้อนที่สำคัญ - เมืองสมุนไพร - เมืองสุขภาพ	- แหล่งท่องเที่ยวหลากหลายทั้งเชิงนิเวศ เกษตร สุขภาพ อารยธรรม และประวัติศาสตร์ - การท่องเที่ยวชุมชน - สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป	- เพิ่มแหล่งกักเก็บน้ำอุปโภค บริโภค และการเกษตร - เพิ่มพื้นที่ป่าชุมชน และฟื้นฟูพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม - ป้องกันการกัดเซาะของแม่น้ำและคลองสาขา	ศูนย์เรียนรู้ด้านสมุนไพร และภูมิปัญญาสุขภาพผลิตภัณฑ์ บริการ สำหรับการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ

เป้าหมายการพัฒนา

“...สังคมคุณภาพ เมืองสุขภาพกายใจที่ดี อุตสาหกรรมสีเขียว ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เกษตรปลอดภัย เมืองสมุนไพรต้นแบบ...”

ประเด็น การพัฒนา	ยกระดับการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมด้วยนวัตกรรมสู่อุตสาหกรรมสีเขียว	พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน	เพิ่มศักยภาพการผลิต การตลาดสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม	พัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างครบวงจร และยกระดับการให้บริการสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทยตามมาตรฐาน	ส่งเสริมการพัฒนาสังคมและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณภาพ
เป้าหมาย	- อัตราการขยายตัวของ GPP ด้านอุตสาหกรรมร้อยละ 3 - จำนวนสถานประกอบการที่พัฒนาเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวในระดับที่สูงขึ้น	- รายได้ภาคการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.5 - จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 5	- อัตราการขยายตัวของ GPP ด้านเกษตรร้อยละ 5 - จำนวนแปลง/ฟาร์ม/สถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์/เกษตรปลอดภัยเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 - รายได้จากจำหน่ายสินค้า OTOP เพิ่มขึ้นร้อยละ 5	- มูลค่าจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 - จำนวนผลงานวิจัยด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร 17 ผลงาน ฯลฯ	- จำนวนพื้นที่ป่าไม้ที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี (600 ไร่) - คริวเรือนยาจนที่รายได้ต่ำกว่าเกณฑ์เหลือ 5 คริวเรือน - ร้อยละของประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ - มาตรฐานคุณภาพอากาศอยู่ในเกณฑ์ดี

“...ออกแบบงานวิจัยที่ตอบเป้าหมายการพัฒนาของ จ.ปราจีนบุรี...”

แนวทางสร้างความร่วมมือและภาคีเครือข่าย...กับหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

“การขับเคลื่อนโมเดลธุรกิจบนฐานทรัพยากรไฟ จ.ปราจีนบุรี”

วันที่ 8 กรกฎาคม 2564 เวลา 09.30-12.00 น.

01 เพื่อ...สร้างคน

การสร้าง Mindset เกษตรกร
สำนักงานเกษตร จ.ปราจีนบุรี
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จ.ปราจีนบุรี

การเชื่อมโยง-สร้างเครือข่าย-
การรวมกลุ่มไฟแปลงใหญ่
สำนักงานเกษตร จ.ปราจีนบุรี
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จ.ปราจีนบุรี

การพัฒนาหลักสูตรฝึกทักษะ
อาชีพฝีมือแรงงาน/Academy
(ภาคเกษตร-ภาคอุตสาหกรรม-
กลุ่มวิชาชีพชุมชน)
1.การพัฒนา Product/Packaging
2.การแปรรูป ด้านอาหาร การท่องเที่ยว
3. ช่องทางการขายสินค้า
สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานปราจีนบุรี

02 เพื่อ...สร้างของ

งาน Creative Design ที่ใช้
วัสดุ/โครงสร้างจากไฟ
ที่มสถาปนิก-ภาคเอกชนในพื้นที่

พื้นที่สาธารณะ/อาคาร
สำหรับระบบนิเวศและแหล่ง
อาชีพชุมชน
อบต.ดงบัง อ.ประจันตคาม

การแปรรูปอาหารจากหน่อไม้
มาตรฐานสินค้า-การผลิต
วิสาหกิจชุมชนไฟแปลงใหญ่ ต.ทุ่งโพธิ์

เมนูอาหาร/เส้นทางอาหาร
สำนักท่องเที่ยวและกีฬา
จ.ปราจีนบุรี

03 เพื่อ...สร้างระบบ

ช่องทางการขายสินค้า
ประชาสัมพันธ์สินค้าชุมชน
ธุรกิจชุมชน/ภาคเอกชนในพื้นที่

แผนพัฒนาการท่องเที่ยว
จ.ปราจีนบุรี (Project Bank)
สำนักท่องเที่ยวและกีฬา จ.ปราจีนบุรี

การสร้าง Museum-
Bamboo Hub-Bamboo city
ที่มสถาปนิก

Content พื้นที่/Page จังหวัด
Platform Online
ภาคเอกชนในพื้นที่
สำนักงานเกษตร จ.ปราจีนบุรี

- คณะกรรมการขับเคลื่อนเรื่องไฟ
(ระยะสั้น-ระยะกลาง-ระยะยาว)
สู่แผนจังหวัด และข้อเสนอเชิงนโยบาย
- ประตูด่านแรกในการหาความรู้
และสร้างเครือข่าย (พื้นที่ให้คนมา Join)
- โมเดลธุรกิจไฟ
(ต้นน้ำ-กลางน้ำ-ปลายน้ำ)

โครงการวิจัย หนุนเสริม

- องค์ความรู้และการจัดการด้านการปลูกไฟ
- Product creation/Value added
- การฝึกฝีมือ ทักษะอาชีพ (งานบริการ) หลักสูตร
- Business Model

มทร.ธัญบุรี ผลักดัน

- การตลาดนอกพื้นที่ (สินค้าบนสาย
การบิน Bangkok Airway)
- พื้นที่ มทร.ธัญบุรี ศูนย์ปราจีนบุรี

● กิจกรรมที่ 5

การพัฒนากลไกการบริหารจัดการศูนย์ต้นแบบเมืองแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต
ฐานทรัพยากรไฟจังหวัดปราจีนบุรี (ต่อ)

เครือข่ายความร่วมมือ

เป็นแนวคิดในการกระบวนการทำงานด้านการจัดการโซ่อุปทานที่เชื่อมโยงกันเป็นลักษณะความร่วมมือภายใต้วิสัยทัศน์จังหวัดและเศรษฐกิจสีเขียวใส่ใจสุขภาพะ ตามแนวทางที่ได้ร่วมกันตั้งไว้ตามนโยบายของจังหวัดปราจีนบุรี เพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจตลอดห่วงโซ่ collaborative & cooperative ด้านนโยบายและการวางแผนงานเพื่อสร้างความเชื่อมั่นตามหลักการขับเคลื่อนที่เป็นพื้นที่แหล่งเรียนรู้ที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม

	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	จัดทาคความรู้/ พื้นที่เรียนรู้	การกระจาย ความรู้	สร้างความรู้ ใหม่
1	องค์การบริหารส่วนตำบลดงบัง	●	●	●
2	สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน	●	●	○
3	โรงเรียน/กศน.	○	○	○
4	ภาคประชาสังคมตะวันออก	○	○	○
5	เอกชนกลุ่ม SE / สิ่งแวดล้อม	○	○	○
6	สำนักงานเกษตรจังหวัด	○	○	○
7	อุตสาหกรรมจังหวัด	●	○	○
8	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปราจีนบุรี	○	○	○
9	สำนักงานการท่องเที่ยวนครนายก (นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว)	●	○	○
10	ผู้ประกอบการในชุมชนด้านไม้ไผ่พื้นที่	●	○	○
11	ผู้นำกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ สมุนไพรและวัสดุผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ	○	○	○
12	ผู้ปลูกไผ่	○	○	○
13	ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากไผ่	●	●	○
14	ผู้ซื้อผลิตภัณฑ์จากไผ่	●	●	○
15	ผู้เรียนรู้ฝึกอาชีพสร้างงาน	●	●	○
16	ผู้อนุรักษ์ใส่ใจสิ่งแวดล้อม	●	●	●

**แนวทางสร้างความร่วมมือและภาคีเครือข่าย
...กับหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
“การขับเคลื่อนโมเดลธุรกิจบนฐานทรัพยากรไฟ
จังหวัดปราจีนบุรี”**

วันที่ 4-5 กรกฎาคม 2565

ณ ห้องประชุม ชั้น 1 โรงแรมเชรอนิตี้ อ่าเภอकिनทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	สังกัด/หน่วยงาน
1	คุณกิตติ เลิศล้ำ	ผู้ผลิตถ่านไม้ไฟเพื่อสุขภาพ/ผู้ประกอบการบ้านถ่านไม้ไฟไทยอากาศดี ภายใต้แบรนด์ BUNTON
2	คุณโชคดี ปรโลภานนท์	ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน สาขาปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ปี 2556 / เจ้าของสวนลุงโชค โรงเรียน-ป่า-ไฟ วังน้ำเขียว
3	คุณจิตติภานต์ วันไชย	วิสาหกิจชุมชนคนสาเลงชัยเสื่อลำแพนบ้านค้อ
4	คุณสุรสิทธิ์ พลชู	ประธานแปลงใหญ่ไฟเขียวอีสาน
5	นายสมนึก สมใจ	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลงบัง
6	นายยิวชลินท์ ยอดดี	ผู้ใหญ่บ้านไทรงาม
7	นางสาววาสนา นนบุญ	ประธานสตรีตำบลทุ่งโพธิ์
8	นายวิมลย์ สิกษณะวิลาศ	สำนักงานเกษตรจังหวัดปราจีนบุรี
9	นายพิตทอง กิตติวัฒน์	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปราจีนบุรี
10	นางสาวพัฒนารัตน์ ไสยบอ	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปราจีนบุรี
11	นางสุพัทธ คงดี	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญ
12	นายพรศักดิ์ แสงเจริญ	พาณิชย์จังหวัดปราจีนบุรี
13	นางประภามาศ มงคลยงค์	พาณิชย์จังหวัดปราจีนบุรี
14	คุณวนิดา เงินรูปงาม	สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานปราจีนบุรี

4

สรุป Key Result หลัก
ที่ส่งมอบ บพท.

เอกสารฉบับนี้ได้รับการขอสงวนลิขสิทธิ์
โดย คณะผู้เชี่ยวชาญ บพท.

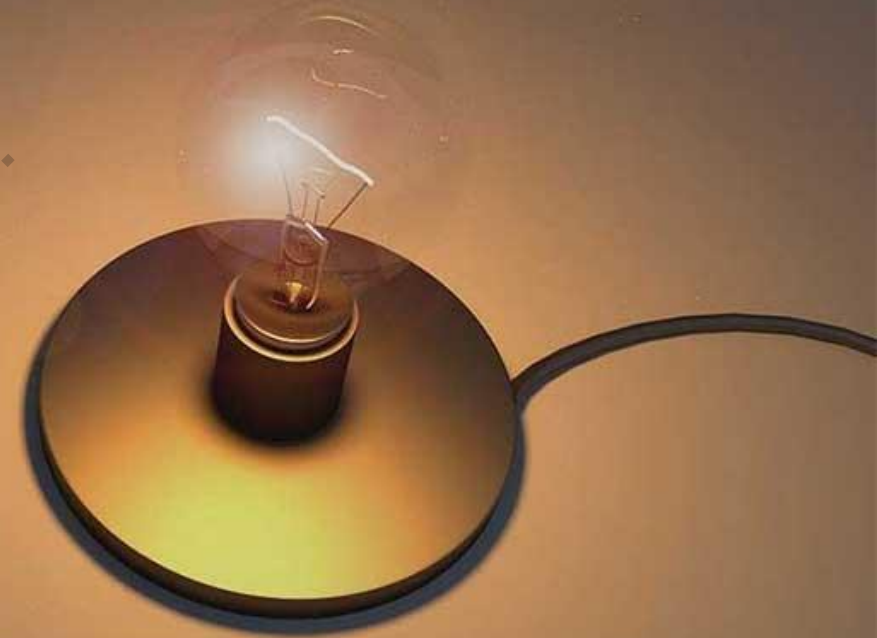
● สรุป Key Result หลัก ที่ส่งมอบ UWN.

KR	รายละเอียด	จำนวน	หน่วยนับ
1.	จำนวนองค์ความรู้พัฒนาตัวแบบเชิงธุรกิจ (business model) 1.1 ด้านการปลูกและขายไฟ (2 องค์ความรู้) 1.2 ด้านธุรกิจงานหัตถกรรมจากไม้ไฟ (3 องค์ความรู้) 1.3 ด้านการผลิตและแปรรูปหน่อไม้ (2 องค์ความรู้) 1.4 ด้านการท่องเที่ยวและงานบริการเพื่อสุขภาพ (3 องค์ความรู้)	10	องค์ความรู้
2.	จำนวนนวัตกรรมชาวบ้าน หรือ knowledge Worker (คนทำงานที่ใช้องค์ความรู้)	261	คน
3.	จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่โครงการวิจัยสามารถยกระดับรายได้อย่างน้อย 30% (ระบุจำนวนครัวเรือนที่ยกระดับรายได้อย่างน้อย 10-30%) 3.1 กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ไฟบ้านไทร 100 ครัวเรือน 3.2 กลุ่มงานหัตถกรรม 12 ครัวเรือน 3.3 ด้านธุรกิจอาหารจากหน่อไม้ 7 ครัวเรือน 3.4 ด้านธุรกิจท่องเที่ยวและบริการ 18 ครัวเรือน 3.5 สามารถใช้ความรู้ไปสร้างรายได้เพิ่มเติม 50 ครัวเรือน	187	ครัวเรือน
4.	กลไกขับเคลื่อนตัวแบบเชิงธุรกิจในพื้นที่ ที่มีองค์ประกอบจากความร่วมมือของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและภาควิชาการ 4.1 เชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลดงบัง 4.2 เชื่อมโยงด้านพื้นที่เรียนรู้เพื่อการสร้างอาชีพและรายได้ 4.3 การเชื่อมโยงการสร้างงานและอาชีพสู่กลุ่มเปราะบางในโดยทัศนสถานเปิดบ้านเนินสูง	3	กลไก
5.	ผลักดันให้เกิดข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อผลักดันตัวแบบเชิงธุรกิจ (business model)/ตัวแบบเชิงพัฒนา (development model) เข้าสู่แผนจังหวัด หรือ อบจ. หรือ หน่วยงานราชการในพื้นที่และเกิดการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานและการขยายผลอย่างต่อเนื่อง	1	ข้อเสนอ

5

การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์
ที่ได้ผลเชิงประจักษ์ทั้งในด้านการใช้
ประโยชน์เชิงนโยบายและ
การใช้ประโยชน์เชิงสาธารณะ

เอกสารฉบับนี้ได้รับการสนับสนุน
จากสำนักงานส่งเสริมการวิจัย
และเผยแพร่ผลงานวิจัย
โดย หน่วย บพข.

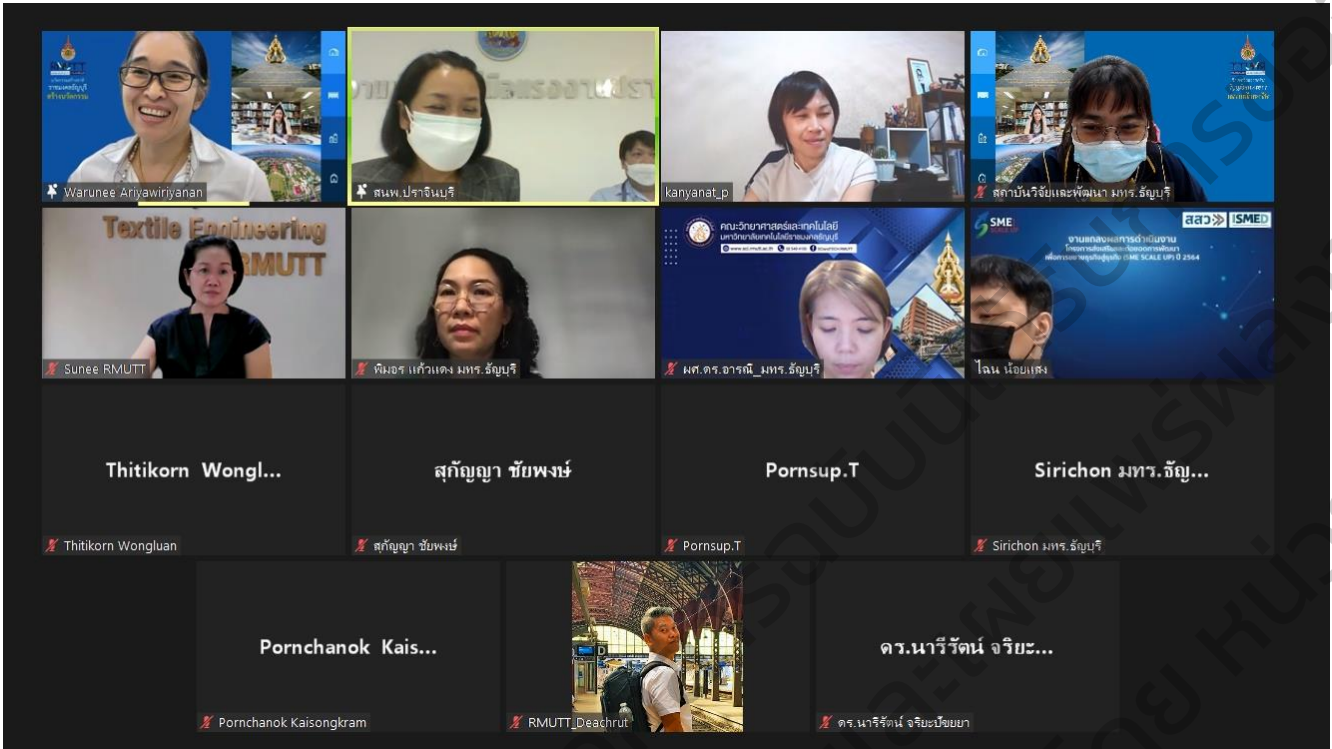
- “การพัฒนาและเพิ่มทักษะฝีมือแรงงานผ่านการเรียนรู้ตลอดชีวิตฐานทรัพยากรไฟจังหวัดปราจีนบุรี”
หลักสูตรพัฒนาฝีมือแรงงาน 80 ชั่วโมง
บรรจุในงบจังหวัดปีงบประมาณ 2566
 (เนื่องจากงบปี 2565 จังหวัดยื่นแผนไปแล้ว)

“พัฒนากลุ่มอาชีพระดับกลุ่มอุตสาหกรรม กลุ่มวิชาชีพชุมชน กลุ่มผู้ประกอบการ SMEs กลุ่มแรงงานใน-นอกระบบ กลุ่มแรงงานใหม่ กลุ่มเอกชนในพื้นที่รวมทั้งการเตรียมพร้อมฝีมือแรงงานระดับเยาวชน ก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงานทั้งในและนอกพื้นที่”

การพัฒนาคน (ทักษะการประกอบอาชีพ)

การออกแบบหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน 4 หลักสูตร

1. หัวข้อวิชาหลักสูตรการจัดการสวนไฟเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

รหัสวิชา	หัวข้อวิชา	ชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
01	การจัดการและการใช้ประโยชน์จากพื้นที่สวนไฟที่ยั่งยืน	2	4
02	การเลือกชนิดไฟ การจัดการพื้นที่ปลูก และการปลูกไฟเพื่อการค้า	2	4
03	การตลาด การค้าพันธุ์ไฟทั้งในและต่างประเทศ	-	6
รวม		4	14
		18	

2. หัวข้อวิชาหลักสูตรการพัฒนาผลิตภัณฑ์เสื้อลำแพน

รหัสวิชา	หัวข้อ	ชั่วโมงเรียน	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
01	การให้บริการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน	3	-
02	กระบวนการพัฒนางานจักสานเสื้อลำแพน	3	12
03	การวัดและประเมินผล	-	-
รวม		6	12
		18	

3. หัวข้อวิชาหลักสูตรการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากหน่อไม้

รหัสวิชา	หัวข้อวิชา	ชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
01	ประโยชน์และคุณค่าของหน่อไม้	3	-
02	การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากหน่อไม้ (ประเภทต่างๆ)	-	15
03	การวัดและประเมินผล	-	-
รวม		3	15
		18	

4. หัวข้อวิชาหลักสูตรการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากไฟเพื่องานบริการ

รหัสวิชา	หัวข้อวิชา	ชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
01	การบรรยายการท่องเที่ยวชุมชนและผลิตภัณฑ์ลปจากไฟ	9	-
02	ปฏิบัติการทำผลิตภัณฑ์ลปจากไฟ	-	9
03	การวัดและประเมินผล	-	-
รวม		9	9
		18	

“บูรณาการกับงบฐานราก ผู้อบรมได้ Re-skill/Up Skill และใบ certificate”

ประจำปีงบประมาณ 2565

ภาพกิจกรรมและโครงการของสถาบันวิจัยและพัฒนา

สถาบันวิจัยและพัฒนา มทร.ธัญบุรี

ได้เข้าร่วมพิธีเปิดโครงการอบรมหลักสูตรการจัดการสวนไผ่
เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน จ.ปราจีนบุรี

จัดโดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ร่วมกับ สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานปราจีนบุรี

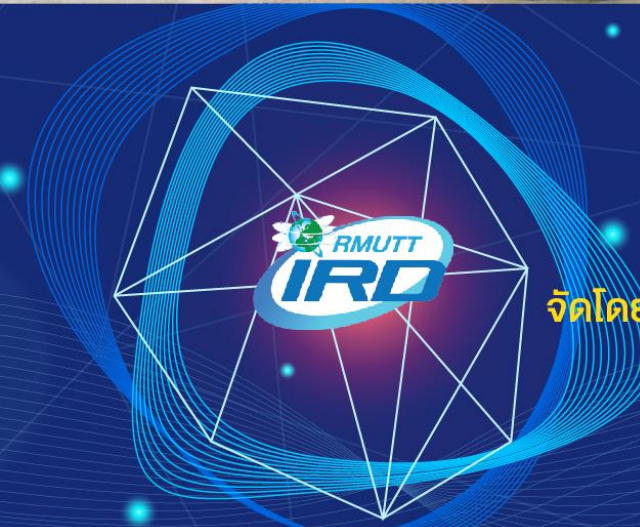
ระหว่างวันที่ 9-11 ตุลาคม 2564

ณ ศูนย์เรียนรู้การอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านโนนหินผิง ต.ดงบัง อ.ประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี

www.ird.rmutt.ac.th

IRD RMUTT
NEWS

ประจำปีงบประมาณ 2565

ภาพกิจกรรมและโครงการของสถาบันวิจัยและพัฒนา

สถาบันวิจัยและพัฒนา มทร.ธัญบุรี

ได้เข้าร่วมโครงการพัฒนาหลักสูตรและอบรมเสริมทักษะฝีมือด้านอาชีพ บนฐานทรัพยากรใต้
หลักสูตรที่ 2 สาขาการพัฒนาผลิตภัณฑ์เส้นลำแพน เพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ และความมั่นคงในชีวิต
จัดโดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ร่วมกับ สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานปราจีนบุรี

ระหว่างวันที่ 21-23 ตุลาคม 2564

ณ วิสาหกิจสหแสงชัยเส้นลำแพน ต.เกาะลอย อ.ประจันตคาม จ.ปราจีนบุรี

www.ird.rmutt.ac.th

ร้านค้าชุมชน บ้านไทรงาม

ประจำปีงบประมาณ 2565
ภาพกิจกรรมและโครงการของสถาบันวิจัยและพัฒนา

สถาบันวิจัยและพัฒนา มทร.ธัญบุรี

ได้เข้าร่วมโครงการพัฒนาหลักสูตรและอบรมเสริมทักษะฝีมือด้านอาชีพ บนฐานทรัพยากรไฟ
ฟ้าหลักสูตรที่ 3 สาขา การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากหน่อไม้ เพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ และความมั่นคงในชีวิต
จัดโดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ร่วมกับ สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานปราจีนบุรี

ระหว่างวันที่ 24-26 ตุลาคม 2564

ณ ศาลากลาง หมู่ 18 ต.โพธิ์งาม อ. ประจันตคาม จ. ปราจีนบุรี

www.ird.rmutt.ac.th

**IRD RMUTT
NEWS**

วุฒิบัตรเพื่อแสดงว่าสำเร็จการยกระดับฝีมือ 4 หลักสูตร ฐานทรัพยากรไฟ

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน
 DEPARTMENT OF SKILL DEVELOPMENT, MINISTRY OF LABOUR

วุฒิบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า
This is to certify that

นางสาวฐิติกา แนวนรินทร์
Miss Titika Naewin

ได้สำเร็จการศึกษาในระดับฝีมือ
has completed the upgrade-skill training course

หลักสูตร การจัดการสวนไม้ประดับสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน จำนวน ๑๘ ชั่วโมง
in Bamboo plantation management to create sustainable economic added value (18 hours)

ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๑ ตุลาคม ๒๐๒๑
From 9 - 11 October 2021

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔
Given on 22 November 2021

 (นายประทีป ทรงลำยอง)
 (Mr. Proteep Thironglumyong)
อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
 Director-General

 (นางสาววันดา เจริญรุ่งเรือง)
 (Miss Vanda Ngernroongam)
ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานปราจีนบุรี
 Director of Prachin Buri Office for Skill Development

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน
 DEPARTMENT OF SKILL DEVELOPMENT, MINISTRY OF LABOUR

วุฒิบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า
This is to certify that

นางสุรีย์พร เกื่อนสุข
Mrs. Sureporn Tuesuk

ได้สำเร็จการศึกษาในระดับฝีมือ
has completed the upgrade-skill training course

หลักสูตร การทำเครื่องจักสานจากไม้ไผ่จำนวน ๑๘ ชั่วโมง
in Making bamboo basketry (18 hours)

ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๓ ตุลาคม ๒๐๒๑
From 21 - 23 October 2021

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
Given on 1 December 2021

 (นายประทีป ทรงลำยอง)
 (Mr. Proteep Thironglumyong)
อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
 Director-General

 (นางสาววันดา เจริญรุ่งเรือง)
 (Miss Vanda Ngernroongam)
ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานปราจีนบุรี
 Director of Prachin Buri Office for Skill Development

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน
 DEPARTMENT OF SKILL DEVELOPMENT, MINISTRY OF LABOUR

วุฒิบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า
This is to certify that

นางลาวรรณ์ แวนแก้ว
Mrs. Lawan Waenkaew

ได้สำเร็จการศึกษาในระดับฝีมือ
has completed the upgrade-skill training course

หลักสูตร การแปรรูปและการผสมอาหาร จำนวน ๑๘ ชั่วโมง
in Food preservation and processing (18 hours)

ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๖ ตุลาคม ๒๐๒๑
From 24 - 26 October 2021

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
Given on 1 December 2021

 (นายประทีป ทรงลำยอง)
 (Mr. Proteep Thironglumyong)
อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
 Director-General

 (นางสาววันดา เจริญรุ่งเรือง)
 (Miss Vanda Ngernroongam)
ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานปราจีนบุรี
 Director of Prachin Buri Office for Skill Development

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน
 DEPARTMENT OF SKILL DEVELOPMENT, MINISTRY OF LABOUR

วุฒิบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า
This is to certify that

นางจันทิพย์ งามเงิน
Mrs. Janthip Ngarm-Ngen

ได้สำเร็จการศึกษาในระดับฝีมือ
has completed the upgrade-skill training course

หลักสูตร การทำผลิตภัณฑ์สปาจากไผ่และการท่องเที่ยวชุมชน จำนวน ๑๘ ชั่วโมง
in Bamboo spa products making and community tourism (18 hours)

ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๑ ตุลาคม ๒๐๒๑
From 9 - 11 October 2021

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
Given on 1 December 2021

 (นายประทีป ทรงลำยอง)
 (Mr. Proteep Thironglumyong)
อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
 Director-General

 (นางสาววันดา เจริญรุ่งเรือง)
 (Miss Vanda Ngernroongam)
ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานปราจีนบุรี
 Director of Prachin Buri Office for Skill Development

- การ Re-skill และ Up-skill เพื่อเตรียมความพร้อมฝีมือแรงงานทั้งแรงงานเดิมในพื้นที่ รวมทั้งผู้ที่กลับคืนถิ่น ให้เตรียมทักษะความสามารถให้สอดคล้องกับธุรกิจและอาชีพในพื้นที่ (absorb แรงงาน)
- เป็นการสร้างการเรียนรู้โดยใช้ไฟเป็นเครื่องมือ

● ข้อค้นพบจากโครงการวิจัย...

- 1.** คณะผู้วิจัยทำงานร่วมกับธุรกิจชุมชนโดยบรรณาณาผลกระทบที่มีต่อธุรกิจนั้นๆ
ถ้าธุรกิจแข็งแรงก็จะสามารถดูดซับการจ้างงาน สร้างอาชีพ และสร้างรายได้ในคนในพื้นที่
- 2.** การพัฒนาสินค้าหรือบริการ หรือการยกระดับด้านมาตรฐานสินค้าชุมชน
เพื่อโอกาสในการจ้างงาน (Job creation) รวมทั้งความมั่นคงด้านอาชีพ (Job secure) ในพื้นที่
เช่น การขยาย chain การทำ niche product การแปรรูป การเพิ่มทักษะการปลูก เป็นต้น
- 3.** คณะผู้วิจัยและมหาวิทยาลัยได้ทำการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยใช้อาชีพและทรัพยากรในพื้นที่เป็นเครื่องมือ
ใช้ฐานชุมชน เป็น station ให้คนทำธุรกิจชุมชนเป็นครู และนักวิจัยเป็น Facilitator และ change agent เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของคน
- 4.** พัฒนากลไกจัดการที่เป็นคนรุ่นใหม่ในการเชื่อมประสานการจัดการห่วงโซ่คุณค่า เพื่อเติม
ช่องว่างที่กลุ่มอาชีพเดิมต้องการตัวช่วย คือ 1.คน เพื่อจัดการในสิ่งที่กลุ่มเป้าหมายไม่ถนัด และ 2.
สร้างการเรียนรู้และทักษะให้กับกลุ่มเป้าหมายผ่านการทำงานร่วมกัน และสรุปผลเป็นโมดูลการเรียนรู้ในการ
พัฒนาคนที่จะขับเคลื่อนงานในพื้นที่ทั้งคนรุ่นใหม่และคนที่ทำอาชีพแล้ว เพื่อขยายผลร่วมกับ ผู้ประกอบการใน
ห่วงโซ่และภาคีสนับสนุนที่ยึดโยงบนฐานทรัพยากรไฟ

INNOVATIVE UNIVERSITY

INNOVATOR

INNOVATION

INTEGRATION

High Skill

High Competitiveness

High Performance

จบการนำเสนอ